Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 21 ● Miercuri 21 mai 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Dialectica ideilor

PULS

— Vineri, Ateneul studențesc brașovean a organizat o întîlnire cu generalii în rezervă Dumitru Dămăceanu și Gh. Zaharia, care le-au împărtășit studenților aspecte din timpul pregătirii și înfăptuirii de către P.C.R. a insurecției armate de la 23 August 1944.

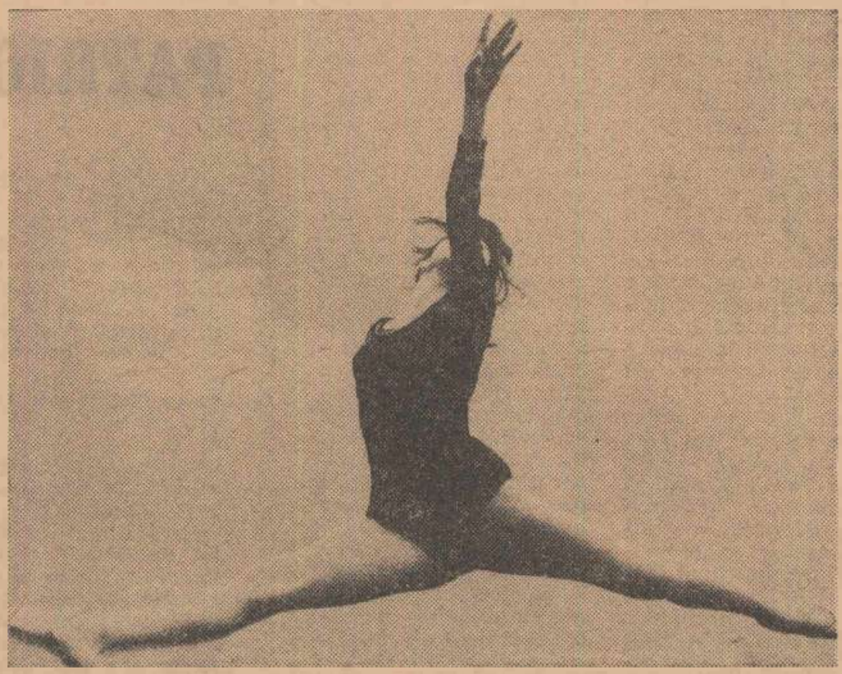
— Duminică, 18 mai, membrii cenaclului studenților din Timișoara au fost „în turneu" în Capitală la invitația colegilor lor de la „Atlantida". Cu acest prilej s-a angajat un dialog poetic „încrucișat" profitabil pentru ambele părți și, în special, pentru public.

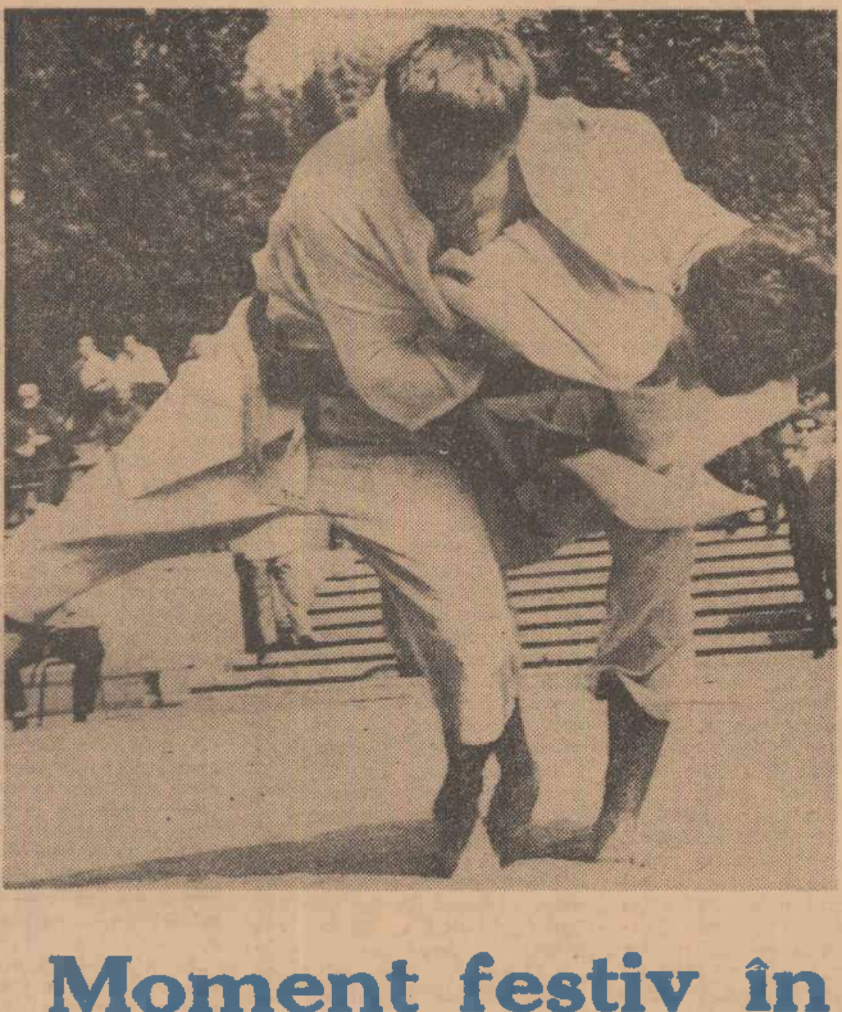
— Tot la capitolul „turnee" se înscrie și spectacolul dat de formația timișoreană de muzică ușoară „Amicii", deținătoarea „Mărțișorului studențesc", la Casa de cultură a studenților din București. Tînăra echipă, sub bagheta lui Ghiță Balta, a reușit cu acest spectacol să-și facă mulți... amici în rîndurile publicului studențesc din București.

— În Brașov, la baza sportivă Noua, a avut loc și o duminică studențească, sub titlul simbolic : „Studenții cîntă primăvara". În program : formații de muzică ușoară, dans, concursuri pentru „Miss Politehnica", „Miss Pedagogia" și... un derby fotbalistic de zile mari : „studenți — asistenți". Revanșa acestui meci... la examene.

— Virgil Pascu fixează pe peliculă cîteva aspecte de la aniversarea celor 20 de ani ai Facultății de chimie industrială din Timișoara „Al patrulea Colț", filmul Adrianei Simlovici și al Deliei Sepețean, pledează pentru autodepășire, pentru căutarea perpetuă. O echipă omogenă, cea alcătuită din Alexandra Popescu, Anca Raica, Margareta Iordache, Iosif Kremer și Virgil Pascu, apare pe genericul filmului de animație „FAMILIA".

— Sub egida Centrului universitar și a Casei de cultură a studenților se organizează an de an la Timișoara concursul de creație „Orizonturi studențești". Închinat în acest an aniversării a 25 de ani de la Eliberare și celui de al X-lea Congres al P.C.R., concursul a reunit un număr impresionant de studenți cărora juriile, alcătuite din cadre didactice de specialitate, critici de film, pictori, muzicieni ș.a. le-au acordat peste 25 de premii pentru literatură (poezie, proză, scenarii de film), arte plastice, muzică, filme și foto.

Moment festiv în sportul universitar

Organizare excelentă, 500 de finaliști într-o aprigă dispută pentru medalii, premii substanțiale, un excelent timp de concurs, iată elementele care au conferit micii „universiade" desfășurate la București un caracter festiv, de adevărată sărbătoare a sportului studențesc.

Ceea ce a făcut ca acest moment festiv să fie într-o măsură mai mică și un moment... sportiv a fost lipsa publicului și a marilor performanțe. Și dacă rezultatele obținute — deși încă nesemnificative — indică o tendință de creștere a valorii — ca dovadă că sportul universitar pășește pe drumul cel bun — penuria de spectatori în cel mai mare centru universitar al țării (cu tot efortul de popularizare) ne face să ne întrebăm dacă nu cumva insuccesele sportivilor din amfiteatre nu au rădăcini mai adînci, în dezinteresul cronic al masei de studenți pentru mișcarea fizică.

Aceleași motive ne fac să propunem organizatorilor viitoarelor campionate universitare alegerea — ca teatru de desfășurare a întrecerilor — a acelui centru care poate asigura, alături de condițiile optime de concurs, o prezență masivă a spectatorilor studenți pe stadion.

În pagina noastră de sport — relatările cuvenite !

Două eseuri studențești

Umanizarea infinitului

Sapă pînă dai de stele-n apă. M-am întrebat mereu ce adîncă și răscolitoare dimensiune închid aceste versuri pe care le-a fixat în pagină autorul **Poemelor luminii** ? Ce frămîntare lăuntrică de magme ciocnindu-se pînă la echilibrul incandescent al ființei omenești a rotunjit cristalul lor pur pînă la sferica muzică a infinitului în sufletul poetului ? De unde izvorăsc ele, care este rădăcina, temeiul, interiorul lor de lege ? Și în însăși matca lor, care le este țîșnirea de flacără, ca o săgeată de foc, a semnificației ?

Mi-am refuzat să cred că ele pot fi doar o simplă metaforă. Am presimțit întotdeauna în suflul lor viu ceva din țesătura unei dimensiuni spirituale. Negreșit, versurile ascund un miez căruia Blaga i-a dat o împămîntenire artistică, dar dincolo de ceea ce ele constituie ca poezie, sîmburele lor, cred, au darul să pună în lumină o adevărată filozofie. Este neîndoielnic că ele, în ceea ce înseamnă esențialitate, sînt reflexie supremă a spiritului.

Apa, din cele mai îndepărtate timpuri, a avut pe aceste meleaguri, ca valoare de concept, înțeles de temei filozofic. Se poate vorbi, problematizînd perspectiva, de o filozofie în spirit popular asupra apei, care, prin succesiunea generațiilor, hrănită de sevele dense ale nesecatei reîntoarceri la origini, a realizat valențe inestimabile înscrise memoriei cu o forță neobișnuită încît să poată dăinui pînă la noi. Cei vechi au văzut în apă nu numai prezența empirică, ci și o **esență**, căci apa, într-adevăr prezență empirică la un prim nivel al înțelegerii cotidiene, înălțată la nivel de aură a reflexiei spirituale, devine pentru ei esență în care se concentrează realitatea însăși care se cunoaște pe sine ca realitate. La acest nivel, al esenței, în conținutul conceptului de apă, are loc sciziunea între **physis și logos**, între material și spiritual, între realitate și cunoașterea realității, între om și conștiința de sine a omului. Dacă grecii au văzut în apă originea lumii, românii au văzut în apă esența cunoaș-

Vasile CONSTANTINESCU

(Continuare în pag. 11)

Clasificarea științelor — problemă de filozofie

„Clasificarea științelor, din care fiecare analizează cîte o anumită formă de mișcare sau un șir de forme de mișcare conexe și care trec una în alta, este în felul acesta clasificare, ordonare conform succesiunii lor inerente, a acestor forme de mișcare înseși, și tocmai în aceasta constă importanța ei".

Fr. Engels — Dialectica naturii

Ordonarea diferitelor domenii științifice în clase, în grupări, a devenit o problemă reală în momentul în care știința însăși a fost supusă procesului de diferențiere **în științe**, în ramuri de sine stătătoare, cu subiect și metodă de cercetare proprii. Este un proces, care, în epoca noastră, se desfășoară cu acuitate, marcînd o evoluție considerabilă a cercetării și realizării științifice.

În mod firesc, de-a lungul istoriei gîndirii, criteriile de clasificare a științelor nu au fost aceleași, ci diferite, au reprezentat tot atîtea puncte de vedere în problema raportului dintre **știință și științe**.

A fost oare rezolvată definitiv sarcina clasificării științelor ? Răspunsul ar fi afirmativ, în situația în care lunga odisee a ipotezelor și tezelor, a investigațiilor și legilor formulate s-ar fi oprit la un moment dat. S-au schimbat însă perspectivele, iar cele noi sînt legate de numele unui deschizător de drumuri în filozofie — Immanuel Kant. Este vorba de linia metodologică în clasificarea științelor ; se iau în considerație nu obiectele de cercetare : ci **metodele de cercetare**, fiind la bază o rațiune reală : există științe diferite care au același obiect de cercetare (în epoca contemporană molecula și atomul au devenit obiect comun atît pentru chimie, cît și pentru fizică ș.a.m.d.). Pornind de la Kant, neokantienii, îndeosebi reprezentanții Școlii de la Baden (Windelband, Rikert) clasifică științele în două grupe : **științe nomotetice**, care sînt generalizatoare întrucît formulează legi, și **științe idiografice** (istorice), care studiază individualul, evenimentul, fără a ajunge la elaborarea legii.

Este o clasificare dihotomică, care în bună parte alterează însuși caracterul de **știință**, căci nu o leagă în mod necesar de descoperirea și formularea legii. Este drept, criteriul obiectului este abordant și numai aparent legile și faptele individuale sînt obiecte pentru prima și respectiv a doua grupă de științe. În realitate, cum înșiși autorii acestei clasificări remarcau, **a obține legi** (adică a generaliza) și **a reda fapte** (adică a **individualiza) sînt metode**, poziții metodologice (vezi lucrarea lui **Al. Boboc, „Kant și neokantienii"**).

Clasificările de acest gen nu sînt nici corecte, nici

Dan Mihai BÎRLIBA

(Continuare în pag. 11)

OPINII ASUPRA PROIECTULUI DE STATUT AL U.A.S.R.

Parte integrantă a U.T.C.

Prin dezbaterea proiectului de Statut al U.A.S.R., noi, studenţii, avem ocazia să ne expunem punctul de vedere, să facem noi propuneri şi să aducem îmbunătăţiri acestui act de bază care va dirigui activitatea noastră.

Răspunzînd unui deziderat major al preocupărilor tineretului universitar — sporirea eficacităţii întregii noastre activităţi — asociaţiile studenţeşti vor activa ca o formă specifică de organizare a activităţii Uniunii Tineretului Comunist în învăţămîntul superior. În acest fel, valorificînd experienţa de pînă acum, activitatea noastră capătă practic o formă organizatorică mai adecvată, mai perfecţionată. Înlăturarea paralelismului existent între cele două organizaţii ce-şi desfăşurau activitatea în facultăţi şi institute creează posibilitatea concentrării tuturor forţelor şi preocupărilor studenţeşti, asigurîndu-se totodată integrarea armonioasă a activităţii studenţeşti în ansamblul vieţii sociale din ţara noastră.

Legătura intrinsecă, intimă, firească, între U.A.S.R. şi U.T.C. este statuată prin prevederile proiectului, care stabilesc că uniunile asociaţiilor studenţeşti sînt părţi componente ale organizaţiilor municipale şi orăşeneşti ale U.T.C., iar Consiliul U.A.S.R. îşi desfăşoară activitatea sub îndrumarea nemijlocită a C.C. al U.T.C.

Organizaţia unică a tineretului universitar are la bază principiul fundamental al conducerii de către partid, asociaţiile şi uniunile studenţeşti lucrînd sub conducerea şi îndrumarea nemijlocită a organelor şi organizaţiilor de partid. Noi, studenţii, sîntem hotărîţi să aplicăm consecvent politica internă şi externă a partidului nostru, avînd conştiinţa necesităţii formării noastre ca intelectuali comunişti, cu un larg orizont ştiinţific, în măsură să înţelegem şi să interpretăm procesele şi fenomenele contemporane de pe poziţiile politice şi ideologice ale Partidului Comunist Român.

Întreaga activitate desfăşurîndu-se prin aplicarea consecventă a principiului centralismului democratic, vom urmări, în lumina acestui principiu, să alegem în organele asociaţiilor şi ale uniunilor asociaţiilor studenţeşti pe cei mai buni studenţi, capabili să conducă activitatea organizaţiilor noastre în spiritul muncii şi conducerii colective, cei aleşi avînd totodată obligaţia de a răspunde în faţa celor ce le-au acordat mandatul respectiv.

Avînd prilejul de a-mi exprima şi prin intermediul presei studenţeşti opinia cu privire la proiectul Statutului U.A.S.R., ţin să subliniez convingerea mea fermă că el întruchipează în mod indubitabil dezideratele majore ale studenţimii din patria noastră.

George NISTOREANU
Facultatea de drept — Bucureşti

Angajarea în muncă a studenţilor — o hotărîre în curs de transpunere în practică

În legătură cu aprobarea de către Consiliul de Miniştri a Hotărîrii menţionate în presă, prin care se acordă posibilitatea angajării în muncă a studenţilor de la învăţămîntul de zi, aducem la cunoştinţa cititorilor noştri următoarele:

Aşa după cum stipulează documentul respectiv, studenţii de la învăţămîntul de zi pot fi, în funcţie de timpul lor liber disponibil şi îndeosebi în perioada vacanţelor, angajaţi în muncă de către organizaţiile socialiste (întreprinderi industriale, şantiere de construcţii, unităţi agricole, institute de proiectări, centre de documentare, biblioteci, presă, cooperaţie, activităţi turistice etc.). Contractul de muncă se va încheia pe o perioadă determinată sau pentru o lucrare determinată şi nu va putea depăşi data repartizării în muncă după absolvirea instituţiei de învăţămînt superior.

În Hotărîre se prevede că studenţii pot fi încadraţi pe funcţii tehnic-administrative şi de specialitate, cu respectarea condiţiilor de studii şi vechime prevăzute în indicatoarele în vigoare pentru funcţiile respective. Pînă la îndeplinirea unei perioade de 12 luni de activitate, aceştia vor fi salarizaţi din salariile tarifare stabilite pentru primul an de activitate la funcţiile în care vor fi încadraţi. În acelaşi timp, se menţionează că studenţii angajaţi au pe durata executării contractului de muncă drepturi şi obligaţii similare cu cele ale angajaţilor cu contract de muncă pe durată determinată sau pentru o lucrare.

În Hotărîrea Consiliului de Miniştri se subliniază îndatorirea studenţilor care se angajează în muncă de a participa la toate formele de activitate stabilite prin planul de învăţămînt, precum şi faptul că ei beneficiază în continuare de toate drepturile prevăzute pentru studenţi pe perioada şcolarizării.

Ministerele, Uniunea Asociaţiilor Studenţeşti şi celelalte organe centrale vor sprijini angajarea studenţilor în locuri de muncă corespunzătoare, care să le permită îndeplinirea atît a obligaţiilor şcolare, cît şi a celor ce decurg din angajarea lor.

Angajarea studenţilor în muncă va constitui un sprijin în pregătirea lor pentru exercitarea viitoarei profesii, un mijloc important de educare şi va contribui în acelaşi timp la îmbunătăţirea condiţiilor lor materiale.

În prezent, Consiliul U.A.S.R., în colaborare cu Ministerul Muncii şi Ministerul Învăţămîntului, are în atenţie elaborarea măsurilor de transpunere în practică a acestei hotărîri, astfel încît studenţii să poată beneficia de ea în cel mai scurt timp.

Precizările necesare le vom face cunoscute într-un proxim număr al revistei.

FAUNA DE NOAPTE A „GROZĂVEŞTIULUI"

— raid-anchetă —

Subit, către apusul soarelui, spaţiul încadrat în perimetrul complexului studenţesc „Grozăveşti" capătă un farmec aparte. Atraşi de acest „farmec" şi impulsionaţi de curiozitatea (şi indiscreţia!) gazetărească am întreprins un raid, prelungit după miezul nopţii, la sfîrşitul lui aprilie, pe aceste meleaguri. În feeria nocturnă a lujerelor de neon am urmărit din priviri perechile de îndrăgostiţi în naveta lor repetată de la un capăt la celălalt al aleilor ce străbat complexul şi nu ni s-a părut nefiresc. Totul se încadra în — hai să zicem — limitele decenţei şi celei mai frumoase vîrste. Părăsim aleile pentru a descrie per pedes un cerc cu diametrul spaţiului verde din faţa blocurilor. Şi ne recunoaştem vina de a ne abate cîteodată de la circumferinţă şi de a păşi pe cîte o raza a acestei imaginare figuri geometrice, tulburînd involuntar şi nu rareori intimitatea vreunei perechi refugiate la umbra (în plină noapte!) familiilor de arbuşti. Din nou am găsit eterna justificare în vechiul laitmotiv „Ale tinereţii valuri..." Încercăm să ajungem pînă la uşa blocurilor şi ne facem cu greu loc printre îmbrăţişările, în văzul tuturor, de pe trepte. Iarăşi anii celei mai frumoase vîrste.

I. HAI SĂ-ŢI ARĂT... GROZĂVEŞTIUL NOAPTEA

Întîmplarea a făcut să avem o noapte cu lună. Nu ţin minte cît de „plină" a fost luna, ştiu însă că bloc-notesurile noastre începeau să se umple treptat o dată cu depăşirea orei critice a miezului nopţii. Am trecut prin spatele blocului D. Într-o semi-obscuritate, pare-se nefericit aleasă în noaptea vizitei noastre, o siluetă se contura făcînd corp comun cu fereastra unei camere de la parter. La jumătate de oră după miezul nopţii, DOINA P(APUC), studentă în anul II la Facultatea de istorie şi locatară a camerei nr. 15, dialoga după perdea cu un individ (student la Politehnică, ni s-a recomandat dumnealui, şi l-am crezut pe cuvînt, la fel ca şi pe Celălalt cu care am mai întîlnit-o pe D.P. în altă seară în situaţie asemănătoare).

Unul dintre însoţitorii mei, competent în materie, ne relatează un alt caz petrecut cu vreo două luni în urmă. Trecuseră doar 15 minute de la „naşterea" zilei de 14 martie, cînd, tainic, o mînă miloasă şi un suflet tandru întruchipate (cîte calităţi!) în persoana studentei GHERGHINA E(NE) deschid o fereastră spre liniştita escaladare a ei de către trubadurii politehnişti MIRICA SANDU şi VLADIMIR SERGIU IONESCU. Ţinta donjuanilor era o vizită mai mult sau mai puţin protocolară la reşedinţa de noapte a studentelor IULIANA Ş(OAVA) şi PAULA T(ĂNASESCU), la blocul C. Am fost informaţi între timp că Universitatea a sancţionat pe vinovate, ajungîndu-se pînă la excluderea din cămin a unei studente pe timp de o lună. S-a interesat însă cineva unde a dormit respectiva în acest „exil"? Căci, considerăm noi, e absolut necesară urmărirea eficienţei unei măsuri şi nu măsura disciplinară în sine. Deschidem registrul de întîrzieri nocturne al blocului B la ultima filă: noaptea de 25—26 aprilie. Într-o oră s-au înregistrat nu mai puţin de 8 întîrziate. Ora 2,15 ne găseşte din nou la blocul C, făcînd clasamentul întîrzierilor. Recordul absolut este deţinut de la începutul acestui semestru şi pînă la data „omologării" rezultatelor de matematiciana MARIA ALBU cu 12 puncte, secondată îndeaproape de CORINA PEPELEA de la aceeaşi facultate, la numai patru puncte diferenţă (se pare că ambele se află cam la egalitate de... minutaveraj: 0,30, 0,35, 1,05, 2 etc.). La două ore şi patruzeci şi cinci de minute după ora permisă, domnişoara VERONICA AXENTE soseşte la culcare, îmbujorată, însoţită de domnul X. Credea că prezenţa cavalerului o va scuti de explicaţiile de rigoare datorate, deocamdată, portarului.

Etc. (adică mai ştim şi alte exemple!)

II. INIMI NEBUNE... ŞI „NEBUNI DE LEGAT"

Ceea ce trebuie să fie mai neliniştitor este apariţia unor persoane străine de studenţie în perimetrul gazonat al Grozăveştiului. „Cam cincizeci de cazuri pînă acum!" sîntem informaţi. Domnul MARIN BUICĂ, domiciliat în Bucureşti, str. Bădeni nr. 7, se învîrte, cu intenţii dubioase, pe sub ferestrele de la camerele locuite de studente, la ore tîrzii din noapte. Dl. inginer şef de fermă la Întreprinderea intercooperatistă de sere Bucureşti, N. HORITA, a venit în vizită direct pe fereastră, la ora 0,10 la soţia sa, studentă la biologie. Domnişoara LIANA ANDRONESCU, 19 ani, domiciliată în Bucureşti, str. Dr. Toma Ionescu nr. 18, sectorul 7, a fost surprinsă la ora 2,30 pe data de 13 aprilie, încercînd să se strecoare în căminul de băieţi, pe fereastra camerei 27 de la blocul E. Un militar în termen, găsit noaptea în blocul A, a sărit pe o fereastră de la etajul III şi a nimerit direct la spital. Elevul BURCEA ALEXANDRU, de aproximativ 13 ani, are aceleaşi ocupaţii nocturne ca şi M.B., amintit mai sus.

Oprim aici relatarea. Sperăm că în aceste cazuri o privire atentă a organelor de miliţie e imperios necesară şi binevenită. E vorba totuşi de apărarea unor reguli de convieţuire socială!

Lucreţiu IANCULESCU

P.S. Nu am amintit, deocamdată, nimic de marca taină a maşinilor mici. Atenţie, în acest sens, comitetului de cămin şi administraţiei de la „6 Martie".

Convorbire cu NICOLAE IRIMIE, preşedintele C. U. A. S. Bucureşti

ANTICIPAŢII LA MUNCA PATRIOTICĂ

Ca şi în anii trecuţi, numeroase brigăzi studenţeşti din toate centrele universitare ale ţării vor participa pe timpul vacanţei de vară la acţiunile de muncă patriotică, în campania de recoltare a păioaselor în I.A.S.-uri şi pe şantierele naţionale ale tineretului.

Aflată încă de pe acum în atenţia organizaţiilor noastre studenţeşti care, în colaborare cu conducerile institutelor şi facultăţilor, au trecut la aplicarea unor măsuri practice privind buna organizare a muncii patriotice din vară, această acţiune — cu larg ecou în rîndurile tuturor studenţilor — constituie un minunat prilej de reafirmare a profundelor lor sentimente patriotice, a dorinţei manifeste de a fi părtaşi activi la munca creatoare a poporului nostru.

Care este în prezent stadiul pregătirilor acestei importante acţiuni în Centrul universitar Bucureşti? Din discuţia avută cu tovarăşul NICOLAE IRIMIE, preşedintele Consiliului U.A.S. pe centrul universitar, am aflat că, în perioada 1—20 iulie, aproximativ 9 000 de studenţi din Capitală vor participa la diferite lucrări de recoltare pe ogoarele unor întreprinderi agricole de stat din judeţele Ilfov, Ialomiţa, Constanţa şi Teleorman, precum şi pe unul din marile şantiere naţionale ale tineretului — construcţia autostrăzii Bucureşti—Piteşti. De asemenea, studenţii bucureşteni vor lua parte, conform dorinţei lor, la vasta acţiune de amenajare a salbei de lacuri din jurul Capitalei şi a viitorului lac din zona Pantelimon.

În momentul de faţă sînt deja constituite comandamentele pe institute (din care fac parte cîte un reprezentant al conducerii institutului respectiv şi al organizaţiei P.C.R., preşedintele Consiliului U.A.S., cadre didactice şi studenţi), care organizează deplasări la întreprinderile agricole şi şantierele unde se va efectua munca patriotică a studenţilor, întocmind cu conducerile administrative ale acestor unităţi „minutele", contractele de angajare între părţi.

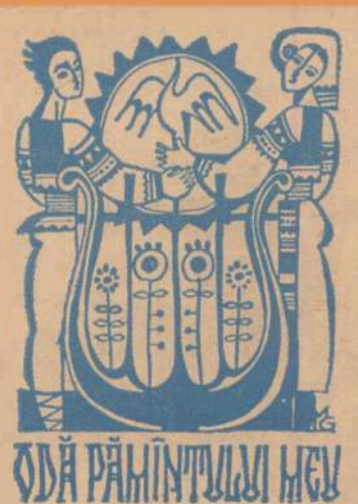
În această perioadă, în toate institutele au loc adunări studenţeşti de constituire a brigăzilor de muncă patriotică, se iniţiază diverse colţuri şi panouri ale acestei acţiuni, cuprinzînd grafice, fotomontaje şi alte materiale de popularizare a I.A.S.-ului sau şantierului cu care s-a încheiat contractul, ori a activităţii şi realizărilor studenţilor în anii trecuţi, în acest domeniu.

Amploarea acţiunilor studenţeşti de muncă patriotică pe plan naţional este ilustrată elocvent de unele date anticipative în posesia cărora sîntem. Astfel, în vara acestui an vor lua parte la campania de recoltare a păioaselor în I.A.S.-uri 8358 de studenţi; paralel, 5938 de studente vor fi antrenate la culesul fructelor şi legumelor, ceea ce reprezintă în total cifra edificatoare de 14 296 de studenţi şi studente din toate centrele universitare. De asemenea, pe cele 10 şantiere naţionale de irigaţii (Coveiu-Dolj, Poarta Albă şi Castelu-Constanţa, Ştefan cel Mare, Mărculeşti şi Dragalina-Ialomiţa, Tudor Vladimirescu-Brăila, Valea Ierului-Oradea, Ineu-Arad, Nicoreşti-Tecuci) vor participa, alături de ceilalţi brigadieri, 1500 de studenţi. Alţi 1500 îşi vor da concursul la lucrările de construcţii ale diferitelor drumuri şi şosele, iar mulţi dintre ei vor contribui la ridicarea unor edificii social-culturale studenţeşti, la amenajarea unor baze sportive etc. Pe plan local, studenţii vor participa în mod organizat la acţiunile de înfrumuseţare a oraşelor şi satelor, la lucrările de silvicultură (împădurire), de întreţinere a diverselor monumente istorice, pe şantierele arheologice etc. Din aceste date — interpretate mai ales prin prisma rezultatelor concrete ce vor fi dobîndite — se deduce firesc valoarea economică pe plan naţional a acestei participări masive a studenţilor la acţiunile de muncă patriotică.

Şi în acest an, acordîndu-se atenţia cuvenită bunei organizări a muncii patriotice sub toate aspectele sale (regim de muncă, sistem de normare şi de plată, condiţii de cazare şi masă, eficienţă economică etc.) se va declanşa o adevărată întrecere între colectivele de studenţi, o largă emulaţie care se va reflecta din plin — sîntem siguri — în bunele rezultate pe care le vor obţine pe ogoarele şi şantierele patriei, pretutindeni acolo unde studenţii vor fi prezenţi.

Întreaga această acţiune, aşteptată cu viu interes în toate centrele universitare, este pusă în chip major sub semnul hotărîrii studenţimii noastre de a participa activ, alături de ceilalţi oameni ai muncii, la înfăptuirea măreţelor obiective ale cincinalului, de a cinsti prin întreaga lor activitate marile evenimente ale anului — împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist şi Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

Ion SEGĂRCEANU

Orașul pașilor pierduți

Pe aici se mai aud încă pașii lui Eminescu... Memoria străzilor și a zidurilor vorbește de Creangă și de Sadoveanu, din amvonul Copoului parcă mai predică încă autoritatea lui Maiorescu sau Iorga, iar primăvara, cînd verdele plăpînd inundă orașul, rapsodia enesciană se înalță spre cerul deschis și albastru.

Un vast muzeu, muzeul sufletului Moldovei și al culturii românești, dulce cum dulce este firea oamenilor acestor locuri, bătrînul Iași este, nu printr-un paradox, orașul cel mai tînăr al țării. Primitor cum numai moldoveanul știe să fie, el își adună în cetatea universitară de pe Copou tineri la vîrsta studenției din toate colțurile țării, de la Prut și Trotuș și pînă la Olt și Mureș. Al doilea centru universitar, dar cel mai vechi, Iașul are densitatea studențească cea mai mare, are densitatea tinereții, a aripilor întinse spre marile zboruri.

Orașul acesta fără trecut nu poate exista, așa cum nu poate fi închipuit un Iași fără studențimea Copoului. Veniți în lunile verii și veți vedea cum bătrînul oraș, întocmai ca un unchiaș, își deplînge singurătatea și așteaptă cu nerăbdare nepoții-studenți să-i reverse în toamnă bucuria și farmecul tinereții molipsitoare. Sînt douăzeci de mii, un adevărat oraș mai mic. Închipuiți-vă un Cîmpulung sau o Curtea de Argeș ai cărei locuitori sînt absolut toți studenți! Cîmpulungul acesta există aici, în inima Iașului, sub privirile ocrotitoare ale ieșenilor.

Aici orice gest și orice pas îl faci sub pavăza evlavioasă a umbrei trecutului: orașul lui Eminescu... Orașul lui Creangă și Sadoveanu... Un vers de-l vei scrie, o coală de vei înnegri cu cerneală, nu poți să nu-ți aduci aminte că aici s-au născut patriarhii scrisului românesc. Seara te plimbi pe aleile liniștite sub frunzișul teilor și castanilor. Pe aici au trecut pașii lui Eminescu...

Tîrgul Ieșilor este o imensă sală a pașilor pierduți și pe umbra lor venim noi astăzi, mulți ca niciodată, cu miile, cu zecile de mii. Găsim un trecut care umple orice inimă de bucurie, fie ea moldovenească autohtonă sau adoptivă, dar și un trecut care obligă. Sînt marile obligații pe care le citești pe zidurile de la Trei Ierarhi sau pe turnul Goliei, pe casa lui Dosoftei sau pe statuia lui Ștefan cel Mare. Cei care au sădit primul grăunte de civilizație și cultură pe aceste pămînturi își cer drepturile de a fi continuați pe noi trepte.

O zi pe Copou este întotdeauna o zi studențească. Zorii revarsă în fiecare dimineață șiruri de studenți spre universitate. De la „Tîrgușor" sau „Codrescu", din mai îndepărtatul complex „Tudor Vladimirescu" sau apropiatul „Pușkin" tinerețea vieții se împletește cu tinerețea zilei ori se îndreaptă hotărîtă spre Alma mater, care-i primește pe toți în liniștea unei bătrîne doamne, semeață în statornicia ei dominatoare. Ziua de muncă cuprinde amfiteatrele și laboratoarele, bibliotecile și pasiunile. La Agronomie sau Politehnică, Conservator sau Medicină se instalează ambianța studiului și seriozitatea intelectuală. Constelațiile nopții o regăsesc continuată pînă tîrziu în luminile întîrziate ale nopților albe.

Studentul ieșean își are o particularitate a sa, deosebită de cea a colegilor din altă parte. El a împrumutat ceva din caracterul orașului, din statornicia și liniștea sufletească a acestuia. La Iași orice modă, fie ea vestimentară, literară sau de altă natură, este primită cu multă circumspecție. Noul reclamă aici mai mult decît oriunde tradiția și amîndouă converg spre marile împliniri.

Și marile împliniri nu lipsesc. Ele pornesc de la succesele cotidiene ale studenților, din confruntările lor cu colegii din București, Cluj sau Timișoara și mai ales din confruntarea lor plină de succes cu viața.

Dinamism, creație și poezie, acesta este Iașul universitar, acestea sînt coordonatele universului studențesc de aici: dinamismul tinereții la vîrsta marilor elanuri, creația prezentului consolidat în temelia trecutului, poezia armoniei și farmecul izbînzilor.

Viața orașului studențesc se împletește strîns cu viața orașului mare. Fiecare cunoaște în amănunțime evenimentele celuilalt. Gările știu întotdeauna de plecarea și de sosirea studenților. Garnituri aproape în întregime studențești poartă peste Bahlui bucuriile vacanțelor sau cele ale reîntîlnirilor cu facultatea. Ecoul universitar ieșean se prelungește pînă în inima Munteniei sau Olteniei, pînă în centrul Transilvaniei.

Cinematografele sau teatrul, poșta și magazinele, tramvaiele și autobuzele își îndeplinesc sau nu planurile după cum studenții sînt acasă sau sînt plecați. Pînă și oficiul stării civile are un program studențesc, căci aproape zilnic grupurile vesele care însoțesc pe tinerii căsătoriți urcă dealul Copoului, sărbătorind astfel o nouă familie studențească.

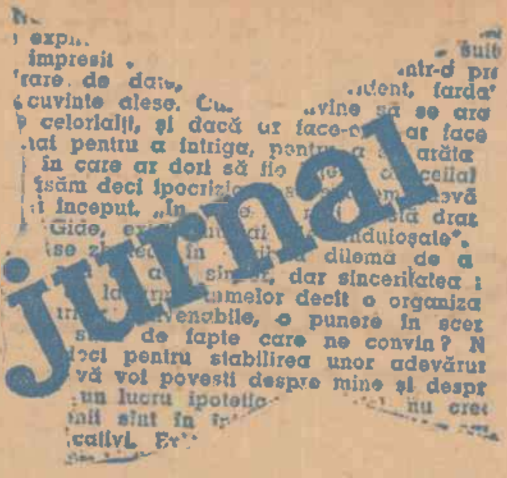
Iașul universitar și-a sărbătorit de mai mulți ani centenarul, dar adevărata renaștere s-a săvîrșit în anii socialismului și ea continuă sub ochii noștri. Zecilor de cămine și numeroaselor cantine li se adaugă acum o nouă zonă studențească. Iașul universitar coboară de pe Copou undeva pe malurile Bahluiului, întemeind cea de a doua cetate universitară. Deocamdată, s-au înălțat și se înalță aici mai multe cămine, mîine se va înălța noul institut politehnic, pulsul vieții studențești crescînd în ritmul înfăptuirilor contemporane.

Și, totuși, rămîne adînc înrădăcinată poezia trecutului. Rămîne să vorbească din vechile ziduri memoria marilor dispăruți din capitala de altădată a Moldovei.

La sfîrșitul anilor de studenție, ultimul „Gaudeamus", cîntat melancolic și pe notele regretului, parcă coboară din poezia despărțirii a lui Eminescu peste orașul statuilor și al amintirilor.

Căci Iașul este orașul pașilor pierduți...

Iulian MODEL

18

VEZUVIUL GRAIULUI NOSTRU

Fiecărei literaturi îi trebuie un Ioan Teologul care să are prin cuvinte, să le scoată cu nămolul lor cu tot la suprafață și să le dea pe piață cu înțelesuri noi. Nevoia de pamfletari este încă subestimată. Acest rumân pașnic, cu cel mai dulce zîmbet pe care-l știu, trăind între mîțe și copii, în vecinătatea unei pușcării, cum ai sta lîngă un cimitir căreia îi invidiezi mai ales liniștea, a fost cel mai mare flagelator de moravuri și indivizi dăruit nouă de ultimul secol. Pornit într-o viața monahală ce promitea o pace cu Dumnezeu și cu semenii, răzvrătitul a ieșit din ocnele ipocriziei purtînd un bici de foc în dreapta. Opera lui cea mai mare nu sînt versurile cum cred cei mai mulți, ci invectiva! Profesori, învățători năimiți, popi și demnitari, ba chiar și un ilustru contemporan, mare învățat, l-au denunțat ca stricător de limbă și corupător de suflete. Prea înfățișa ilustrativul în pielea goală și-l arunca în zidul societății înrăite, căutînd să-i surpe meterezele. Regi și miniștri tremurau dimineața cînd apărea foaia în care scria, societățile pe acțiuni ce-și ascundeau obrazul de briliant sub un bălegar de afaceri murdare ar fi vrut să-l corupă. Acest Luther balcanic trebuia dus cu haita de cîini la groapă și terminat în floarea vîrstei și e de mirare că a sfîrșit în glorie și funeralii naționale, pentru că prea a rănit, prea a spus adevărul și încă folosind prapurii de aur ai limbii românești, dezgropați din cavourile sacre ale mînăstirilor.

Cred că dincolo de ceea ce dușmanii lui numeau brutalitate se ascundea o mare candoare. Dragostea lui pentru soție și mereu fermecatul joc cu urmașii personali în ograda particulară trădează principii inamovibile și o credință nestrămutată în familie. Nu era un aventurier al vieții și nu-l văd chefuind în cîrciumi, ca mai proaspeții servitori ai muzelor. Ducea o invidiată viață aspră, plină de interdicții și de servituți către artă. Avea forța titanică de a se refuza delirului narcisiac și declara, după o viață, că încă are de învățat, ceea ce astăzi stupefiază cînd te gîndești la geniile declarate la birt.

A trăit în pușcărie și schituri, a cultivat flori și a vîndut mere cînd servitori administrativi ai culturii l-au aruncat în umbră și l-au numit putrefact. I-a fost dat să treacă prin toate avatarurile vieților ilustre ce se termină uneori cu capul pe butuc, l-au jignit și l-au adulat, a intrat în cărțile școlare tîrziu cînd nu-i mai puteau face nimic, pentru că el făcuse totul pentru ei, îi învățase, le arătase ce vicioși sînt, ce mărunți, ce meschini.

El a fost Vezuviul graiului nostru și lava lui e plină de grohotiș și de pietre prețioase, treci prin el ca prin mlaștini și văzduh, îl respiri în mari esențe, cînd pestilențiale, cînd dure ca diamantul, e un ocean în care atoli strălucitori te atrag cu himerele lor și furtuni teribile te doboară. Vine din psaltiri și vorbe căzute cronicărești, era un pretăluitor de virgulă, un bijutier, meserie ce s-a uitat de către cei ce cred că literatura se face cu un limbaj de serviciu. Acum cînd depărtarea dintre noi și el crește mereu, la recitit simt marea nostalgie a unei pierderi ireparabile.

În cimitirul nevăzut al marilor spirite stau semețe cîteva turle de abur pe care la amurg le contemplu. Nu au nimic semeț în ele, nu sînt parvenite, nu s-a întrebuințat marmură falsă la construirea lor, nu au nevoie de candele și de coroane, de orgia vorbelor deșarte. Modeste morminte, între altele, risipite în țărîna țării, ici și colo, ele mi se par geamanduri rebele plutind într-o mare nevăzută. Sînt ca stelele în cer, sînt ca legile morale...

Spurcatul demiurg, cum i s-a spus fericit de către un poet, ne domină și mai aud șuieratul cuvintelor lui prin văzduh. Flagelatorul își face datoria atîta vreme cît mai avem pungași și hoți de fraze frumoase, profeți mincinoși și derbedei mai mici. De la el ne-a rămas marea lecție a suplicației cuvîntului, muzica aceea pe care o produc astrele în mersul lor nevăzut și munca sării în oceane...

Eugen BARBU

PRACTICA SUB SEMNUL MODERNIZĂRII

O condiţie: lucru efectiv, la nivelul pregătirii studenţilor

Senatul institutului nostru s-a preocupat foarte serios, încă din toamnă, de problemele care ar trebui să fie rezolvate pentru ca practica studenţilor constructori să se desfăşoare în acest an, în condiţii îmbunătăţite. Este o chestiune de competenţa unui astfel de for de conducere şi propunerile exprimate în cadrul său, potrivite particularităţilor institutului, ar putea fi aprobate de Ministerul Învăţămîntului.

Pentru a spori eficacitatea practicii studenţilor noştri, trebuie, negreşit, să fie luate în consideraţie două situaţii specifice : a) dispersarea punctelor de lucru la care studenţii practicanţi sînt repartizaţi, ceea ce limitează posibilitatea unei îndrumări directe din partea cadrelor didactice. Institutul întîmpină aceste dificultăţi prin măsura de a se lua legătură directă cu conducătorii de şantiere, care, adeseori, sînt foşti studenţi ai săi ; b) surprinderea în intervalul de practică a unor procese tehnologice, uneori în faze de lucru nesemnificative pentru studenţi. Pentru a evita această neconcordanţă între programul de practică şi genul lucrărilor în desfăşurare la un moment dat pe şantier, în înţelegere cu cei în drept, dirijăm pe studenţi spre anumite locuri de practică.

În asemenea condiţii, ideal ar fi ca studenţii să lucreze în grupe mici, angajaţi efectiv, cu răspunderi precise şi cointeresaţi la activitatea şantierelor, loturilor, prin remunerare corespunzătoare.

Experienţa a arătat că ori de cîte ori studenţii sînt puşi în asemenea situaţie, ei răspund obligaţiilor şi abordează cu maturitate aspectele tehnice ce le revin pe şantier. Există opinia aproape unanimă a cadrelor noastre didactice, că trebuie să reuşim să oferim studenţilor astfel de condiţii încît ei să nu fie spectatori, ci participanţi la procesul de producţie. Nu înţelegem prin participare, încadrarea în simple munci necalificate, ci rezolvarea directă a unor obiective de lucru la nivelul pregătirii lor. Şi în acest sens, concursul conducerii şantierului este de neînlocuit în vederea alegerii locurilor adecvate de muncă şi urmărirea cu exigenţă a îndeplinirii îndatoririlor.

Există şi alte precizări şi corective care se impun. Astfel, în ansamblul măsurilor de organizare a practicii ce se aplică în prezent la anul II, este prevăzută o perioadă de timp pentru vizite documentare pe diferite şantiere. Asemenea vizite nu-şi ating scopul şi conducerea institutului a propus Ministerului Învăţămîntului ca în anul II să se facă o practică de iniţiere în producţie, pe şantiere anume alese, astfel încît, lucrările să fie reprezentative pentru sectorul de specialitate al fiecărei facultăţi.

De asemenea, s-a cerut ca în vara ce urmează anului I, să se efectueze o practică topografică care finalizează cu aplicaţii corespunzătoare, cursul făcut în anul I. Credem că aceste propuneri vor fi acceptate, întrucît răspund unor necesităţi pe care experienţa de pînă acum le-a pus în evidenţă.

Prof. ing. Ion STANCULESCU
prorector
al Institutului de construcţii
Bucureşti

Recapitulări necesare pentru o discuţie în desfăşurare

Ampla discuţie privind îmbunătăţirea şi modernizarea practicii în producţie a studenţilor, desfăşurată în ultimele numere ale revistei noastre, s-a bucurat de participarea unui mare număr de cadre didactice, specialişti din producţie, conducători de mari unităţi industriale şi studenţi. Aceasta dovedeşte că practica în producţie, prin problemele ce le ridică în momentul de faţă, cînd aplicarea noii Legi a învăţămîntului a declanşat un proces de largă efervescenţă înnoitoare în toate compartimentele învăţămîntului superior, se află în centrul preocupărilor tuturor celor interesaţi în sporirea grabnică a eficacităţii ei.

Deşi cu privire la unele dintre aspectele sale au fost exprimate, cu o susţinută argumentare, puncte de vedere diferite, **se conturează aproape o unanimitate în privinţa definirii principalelor trăsături ce trebuie să caracterizeze această activitate în condiţiile noilor cerinţe şi exigenţe exprimate de societatea noastră faţă de actualele generaţii de specialişti.**

Astfel, cu privire la caracterul practicii s-a subliniat necesitatea îmbinării judicioase a **observării** unor maşini, utilaje, secţii, procese tehnologice, în primul stagiu de practică, din primii ani, sub îndrumarea celor mai competente cadre didactice şi specialişti din întreprinderi, cu **lucrul efectiv.** Această a doua modalitate — **lucrul efectiv** — este considerată ca singura posibilă şi eficientă, după etapa de iniţiere, cu condiţia ca ea să **cointereseze pe student în rezolvarea, la nivelul pregătirii sale, a unei sarcini tehnice concrete, utile pentru instruirea sa practică, pentru investigaţiile sale ştiinţifice şi în concordanţă cu interesele de producţie şi de cercetare ale întreprinderii respective.**

Cu foarte mare acuitate s-a ridicat şi dezbătut în intervenţiile publicate, problema colaborării dintre facultăţi şi unităţile productive, subliniindu-se îndatoririle ce revin şi de o parte şi de cealaltă în controlarea şi îndrumarea practicanţilor, în pregătirea şi asigurarea condiţiilor optime pentru desfăşurarea practicii, începînd cu cazarea studenţilor, cu stabilirea celor mai reprezentative locuri de practică şi a celor mai pregătiţi îndrumători şi pînă la corectivele şi îmbunătăţirile ce se cer a fi aduse conţinutului programelor de practică, orarului de lucru al studenţilor, „statului" îndrumătorilor din producţie. Cele mai multe propuneri exprimate în acest sens, vizează un mai strîns contact al cadrelor didactice cu producţia, încă înainte de începerea practicii, precizări noi în programe, în funcţie de transformările recente ale planurilor şi programelor de învăţămînt, degrevarea de alte sarcini şi cointeresarea îndrumătorilor din producţie, creşterea perioadei de timp afectate acestei activităţi. Pentru această din urmă observaţie, remarcăm caracterul concret şi lucid al soluţiilor prezentate, menite să folosească intensiv posibilităţile actuale existente în întreprinderi şi instituţiile de învăţămînt superior, fără a aglomera producţia şi a inoportuna procesul de producţie şi de învăţămînt.

De asemenea, s-au indicat posibilităţi pentru a se evita irosirea timpului în întreprinderi prin trecerea nejustificată a studenţilor de la o secţie la alta, prin neantrenarea lor la rezolvarea unor sarcini la nivelul cunoştinţelor teoretice şi practice ce le au la un moment dat, prin necontrolarea acestei activităţi şi insuficienta ei îndrumare. Observaţii critice s-au remarcat şi în privinţa folosirii nesatisfăcătoare în timpul anului de învăţămînt, dar, mai ales, în perioada verii, a laboratoarelor şi atelierelor existente în institute.

Pentru ultimii ani de studii, unii dintre reprezentanţii producţiei, au propus, lucru semnificativ, mărirea chiar a numărului de zile lucrătoare de practică, în scopul aprofundării cu deplină continuitate a unor cunoştinţe practice.

Cum era şi firesc, referirile au atins şi finalizarea acestei activităţi a studenţilor, nu numai prin caietele şi colocviile de practică (faţă de care se impune o mai mare exigenţă), ci şi prin referate, lucrări de sinteză, lucrări ştiinţifice ş.a. S-a recomandat ca legătura cu locurile de practică să nu se desfacă după încheierea stagiului, ci să continue pe linie profesională, ştiinţifică, a activităţii organizaţiilor de tineret, în folosul pregătirii ulterioare a studenţlor, a activităţii viitoare a acestora şi a integrării lor profesionale şi sociale.

G. RUŢĂ

Cu privire la desfăşurarea practicii în acest an

RĂSPUNSUL
Direcţiei generale a învăţămîntului superior tehnic şi economic din Ministerul Învăţămîntului

În învăţămîntul superior tehnic practica studenţilor are drept scop completarea pregătirii de specialitate din şcoală cu activitatea desfăşurată în întreprinderi, instituţii, organizaţii economice de stat şi cooperatiste.

În anul universitar 1968/1969, conform reglementărilor în vigoare, practica studenţilor se va desfăşura după cum urmează :

1. Studenţii din anul II vor efectua o vizită de documentare la 2—3 întreprinderi, avînd o durată de 2 (două) săptămîni, în scopul cunoaşterii aspectelor principale ale producţiei şi pentru a li se facilita însuşirea disciplinelor de specialitate ce urmează a le fi predate. La unele facultăţi o parte din vizita de documentare a fost efectuată în timpul semestrului II, urmînd ca în cursul lunii iulie 1969 să efectueze restul acestei vizite în localitatea în care se găseşte instituţia respectivă de învăţămînt superior sau în altă localitate.

Studenţii din anul II de la specialităţile Geologie şi prospecţiuni vor efectua o practică cu caracter de geologie şi topografie cu o durată de 4 (patru) săptămîni, iar cei de la specialităţile de Construcţii, Silvicultură şi Organizarea transporturilor feroviare o practică topografică de 4 (patru) săptămîni.

Precizăm că studenţii din anul II care vor efectua practica topografică sau cu caracter de geologie şi topografie nu vor mai face vizita de documentare de două săptămîni.

2. Studenţii din anul III, de la toate facultăţile vor efectua o practică de 4 (patru) săptămîni cu caracter de iniţiere în specialitate.

3. Studenţii din anul IV de la toate facultăţile vor efectua o practică de 4 (patru) săptămîni de specialitate (în producţie), care se va completa cu o excursie de documentare avînd durata de o săptămînă.

4. Studenţii din anul V de la specialităţile Arhitectură şi Nave şi instalaţii de bord vor efectua o practică de 4 (patru) săptămîni cu caracter de specialitate.

5. Studenţii din anul I (cursuri de zi) de la secţiile de subingineri vor efectua o practică în producţie de 6 (şase) săptămîni, iar cei de la cursurile serale vor efectua o practică de 2 (două) săptămîni.

Pentru a nu supraîncărca întreprinderile şi pentru a reduce la maximum numărul de studenţi care fac practică concomitent în aceeaşi întreprindere, asigurînd în acelaşi timp condiţii mai bune de cazare, studenţii care efectuează practica de 4 (patru) săptămîni vor fi programaţi în două serii (în lunile iulie şi august).

În scopul organizării mai bune a desfăşurării practicii în producţie în [illegible] anului 1968 Ministerul Învăţămîntului, pe baza propunerilor institutelor de învăţămînt superior, a solicitat ministerelor şi altor instituţii centrale şi judeţene aprobarea locurilor necesare.

În prezent aceste aprobări au fost transmise tuturor institutelor, pentru a trece la încheierea convenţiilor de practică.

Conţinutul practicii în producţie pentru fiecare an de studii şi specialitate este stabilit în funcţie de disciplinele studiate şi pentru pregătirea viitoarelor cursuri, prin programe de practică.

În vederea adaptării acestor programe la specificul întreprinderilor aprobate pentru efectuarea practicii, consiliile profesorale ale facultăţilor dezbat în prezent şi aprobă proiectele de programe elaborate de catedre, astfel încît la plecarea în practică, la începutul lunii iulie 1969, fiecare student să posede o astfel de programă, pe baza căreia, cu concursul conducătorului de practică, să-şi întocmească planul de lucru.

Ministerul Învăţămîntului va organiza la începutul lunii iunie a.c. o consfătuire cu reprezentanţii institutelor de învăţămînt superior (prorectorii care se ocupă de problemele privind practica studenţilor, pentru a se analiza şi urgenta lucrările privind buna desfăşurare a practicii în producţie din vara acestui an.

În acelaşi timp se va urmări pe teren prin inspectorii de specialitate din **Ministerul Învăţămîntului modul în care institutele se preocupă de organizarea practicii şi cum se desfăşoară încheierea convenţiilor între institutele de învăţămînt superior şi întreprinderi.**

În perioada de desfăşurare a practicii (iulie şi august) vor fi organizate, împreună cu Comitetul Executiv al U.A.S.R., brigăzi care vor analiza în diverse întreprinderi modul în care se desfăşoară practica studenţilor.

Cu ocazia elaborării şi definitivării noilor planuri de învăţămînt (aprilie **1969) comisiile de specialişti au apreciat că sistemul şi duratele actuale de practică în care sînt cuprinse toate specialităţile din învăţămîntul superior tehnic sînt corespunzătoare şi pot fi menţinute şi în viitor.**

S-a propus o singură modificare şi anume trecerea practicii topografice din anul II în anul I la facultăţile unde se predă cursul de topografie, efectuîndu-se astfel imediat după încheierea cursului respectiv şi nu cu un decalaj de un an.

Am reţinut propunerile privind îmbunătăţirea organizării şi conţinutului practicii relesite din discuţia iniţiată de revista „Viaţa studenţească"; ele urmează a fi folosite în controalele pe care le vom efectua pe teren, de asemenea, le vom avea în vedere la elaborarea noilor acte normative privind practica studenţilor.

Prin aceste acte normative se urmăreşte, printre altele, să se dea o stabilitate mai mare sistemului de practică, de exemplu, prin stabilirea locurilor la întreprinderi pe o perioadă de 3—5 ani, ceea ce va permite pregătirea temeinică şi din timp a programelor şi condiţiilor materiale.

Trei întrebări — trei pronosticuri pentru sesiunea apropiată

„Dorim să ne menținem printre fruntașii institutului"

Prof. dr. ing. CONSTANTIN I. MOCANU, *decanul Facultății de electrotehnică, Institutul politehnic București*

— *În ce măsură semnificația și rezultatele sesiunii precedente se răsfring asupra preocupărilor din aceste zile în facultatea dv.?*

— Deși sesiunea din iarnă, prin caracterul ei (număr mic de examene, aplicarea sistemului opțiunilor de care studenții nu s-au folosit într-o măsură favorabilă lor, condiții mai puțin exigente față de rezultatele la examene și proiecte în acordarea burselor) a facilitat unele tendințe spre delăsare, ea ne-a transmis o oarecare experiență pentru îmbunătățirea mijloacelor de pregătire și desfășurare a examenelor, pe care în cursul semestrului II și în această perioadă pregătitoare încercăm să o îmbogățim. Aceasta, cu atît mai mult cu cît profesorii și mai ales studenții trebuie să răspundă unei dificile încercări în sesiunea din vară, printr-un număr sporit de examene. Astfel, noi am luat măsura de a comunica din timp studenților precizările necesare asupra modalității de examinare (scris, oral, scris și oral), știut fiind că pentru ei, mai ales la unele discipline de cultură generală tehnică (de exemplu, *Analiză matematica*) sistemul de examinare nu este indiferent.

Considerăm că la facultatea noastră pregătirea sesiunii depinde în bună măsură și de: organizarea și desfășurarea consultațiilor la *Bazele electrotehnicii* și *Analiza matematică*; încheierea în bune condițiuni a activității de laborator la *Măsuri electrice* și *Mașini electrice*; încheierea și susținerea proiectelor de an (*Mașini electrice* și *Aparate electrice*); organizarea unor lecții de sinteză.

Deși cel mai dificil an de studii este anul III, actualul an IV, bun în sesiunile anterioare iernii, ne-a creat în acest semestru o preocupare specială, ca urmare a rezultatelor nesatisfăcătoare înregistrate în ianuarie. Pentru a preîntîmpina o reeditare a surprizei, în cursul semestrului al doilea studenții acestui an au fost sprijiniți în mod special. Credem că le-a putut fi de ajutor noul sistem de desfășurare a seminariilor, în cadrul cărora accentul a căzut pe lucrările practice.

— *Pronosticul pentru „iunie"?*

— Cu toate că anul IV are de promovat cinci examene, întrucît am observat o redresare pe parcurs, credem într-o îmbunătățire a situației sale generale la apropiata sesiune. De asemenea, anul I poate să se mențină printre anii întîi buni ai institutului, iar facultatea noastră sperăm să-și păstreze locul printre facultățile fruntașe ale Politehnicii.

Oricum, cu un grad mai mare de certitudine, putem prevedea succesul pentru acei studenți care au făcut efortul de a folosi, în pofida dificultăților obiective, sesiunea de parțiale de la începutul semestrului II.

„Ne temem pentru anul I"

Prof. NICOLAE BĂRBULESCU, Facultatea de fizică din Universitatea București

Cunoscînd situația profesională deosebit de slabă a anului I din Facultatea de fizică, avînd în vedere și rezultatele de loc fericite obținute de studenții acestui an în sesiunea de examene din iarnă, am adresat șefului catedrei de Fizică din facultate, prof. Nicolae Bărbulescu, *cîteva întrebări legate de pregătirea, pe linie de catedră, a examenelor pe care studenii anului I le vor susține în luna iunie.*

— Vă rugăm să ne relatați ce măsuri deosebite a luat conducerea catedrei pentru a evita repetarea unor rezultate slabe în sesiunea din iunie?

— *Conducerea catedrei, ca de altfel fiecare cadru didactic, a cunoscut situația deosebită a actualului an I și a căutat încă de la începutul anului universitar să ia măsurile adecvate.*

O primă măsură a fost aceea de a asigura condiții optime de studiu fiecărui student. Pentru aceasta, principalele noastre eforturi au fost îndreptate în direcția acumulării materialului documentar, deziderat realizat prin multiplicarea cursurilor, prin tipărirea unei culegeri de probleme și, în măsura în care am considerat că unele cursuri nu oferă date suficiente, prin predarea în cadrul orelor de curs a unor elemente suplimentare, precum și printr-un mod de predare care să facă posibilă o mai bună consemnare a materiei în caietele de notițe ale studenților. Trebuie să menționez cu satisfacție contribuția pe care — în mod benevol — au adus-o studenții la multiplicarea cursului de Fizică moleculară și căldură, curs care urma să apară, în mod normal, abia în luna noiembrie. Actualmente toate disciplinele — ținînd de catedra noastră — la care se vor susține examene în sesiunea din iunie sînt acoperite cu cursuri tipărite sau litografiate.

— Cum a asigurat catedra verificarea continuității în pregătire a studenților în timpul anului?

— *Convinși fiind de faptul că bagajul de cunoștințe insuficient deținut de studenții anului I necesită o dublare a eforturilor fiecărui student în decursul întregului an de studii, am inițiat o verificare cu caracter de permanență în cadrul seminariilor, încercînd să intervenim operativ asupra studenților care posedau cele mai reduse cunoștințe. Pe de altă parte, studenții anului I au susținut, în decursul celui de al doilea semestru, două lucrări de control care ne-au edificat asupra posibilităților pe care le au de a se prezenta în bune condițiuni la examene. Din păcate, aceste lucrări de control n-au făcut decît să ne confirme nivelul extrem de scăzut al cunoștințelor majorității studenților din acest an. Personal, în urma fiecărei lucrări am stat de vorbă cu studenții, vorbindu-le despre necesitatea de a-și spori eforturile în pregătire, atrăgîndu-le atenția asupra exigențelor examinatorilor. Spre surprinderea mea, unii dintre studenți — destul de mulți de altfel — mi-au mărturisit că nu-i preocupă în mod deosebit situația profesională?! Cred că în domeniul stimulării acestor studenți la învățătură Asociația studenților din facultate ar fi trebuit să intervină cu mai multă operativitate, să ia măsuri mai hotărîte.*

— Ce pronostic aveți pentru sesiunea din iunie?

— *Referindu-ne la studenții anului I trebuie să prevăd cu toată părerea de rău că rezultatele la examenele din vară nu vor fi prea bune, deși colectivul catedrei — pe de o parte — și decanatul — pe de altă parte — au luat toate măsurile care erau de resortul lor și chiar mai mult decît atîta. Lipsa de interes a studenților pentru pregătirea profesională, baza lor teoretică insuficientă, faptul că n-au apucat decît în mică măsură mîna de ajutor pe care le-am întins-o mă fac circumspect. Mă angajez să militez în continuare, pînă la examinarea ultimului student pentru a asigura o prezență de o calitate superioară a studenților la examene, pentru a ameliora acest procent posibil.*

„Vom depăși nivelul sesiunii trecute"

CONSTANTIN BOȘTINĂ, președintele Consiliului A. S. al Academiei de studii economice din București

— Mai întîi, o întrebare fulger: cum credeți că se va înfățișa bilanțul sesiunii care se apropie?

— Favorabil. Sînt sigur că procentul de promovare va depăși nivelul înregistrat în sesiunea trecută, cu toate că și acestea s-au înscris la timpul lor, printre cele mai bune pe centrul universitar. Întrebarea pe care mi-o veți pune, pot, de altfel, s-o anticipez: pe ce criterii îmi bazez această afirmație?

— Într-adevăr, pe ce criterii vă bazați pronosticul, mai mult decît optimist, asupra sesiunii din vară?

— Ar fi mai multe de spus. La sfîrșitul lunii aprilie, Consiliul U.A.S. pe institut a efectuat o anchetă de lucru „intern", făcînd unele constatări în legătură cu frecvența. Sondajul a înregistrat ca un fapt cert creșterea procentuală a prezenței la cursuri și, mai mult, întrucît ne-a interesat și angajarea studenților în seminarii, am observat o activizare, o sporire a participării la seminar, un număr mai mare de studenți din grupe manifestîndu-se în cadrul discuțiilor. E aici o garanție a interesului real pentru pregătirea profesională care caracterizează această perioadă dinaintea examenelor în institutul nostru. Și mai sînt și alte dovezi, la fel de concrete. Lucrările de laborator au fost efectuate și depuse în timp, nu s-au mai creat greutăți în acest sens și, dintre ele, mare parte au fost admise. De asemenea, la lucrările de control s-au înregistrat rezultate, aș spune, mai bune ca oricînd. O astfel de stare de fapt reflectă în mare măsură seriozitatea cu care s-au abordat problemele studiului. Trebuie spus aici că în această perioadă de pregătire am încercat să contribuim la asigurarea de condiții favorabile de studii studenților. În semestrul II au intrat în circulație multe cursuri litografiate sau tipărite, cuprinzînd un mare număr de lecții sau cursuri întregi, cum ar fi „Contabilitatea generală", „Finanțele R.S.R.", „Conducerea planificată a economiei naționale", „Matematici superioare aplicate în economie", „Merceologie", „Contabilitate în agricultură".

Reprezentanții studenților în senate au contribuit la accelerarea ritmului de tipărire și intrare în bibliotecă a acestor cursuri și acum ele există în tiraje suficiente. Am solicitat, de asemenea, prelungirea orarului de funcționare a bibliotecii și am trecut la alcătuirea unei biblioteci volante în cămine, dotate cu manualele și cursurile cerute de sesiune.

Adăugind la aceste măsuri concrete constatarea că există o atmosferă generală de interes față de studiu în rîndul studenților, cred că sînt create condiții favorabile pentru o sesiune a succeselor.

— În acest context, cum a rezolvat consiliul U.A.S. pe institut și alte probleme particulare ale presesiunii?

— Desigur, asemenea probleme există. Noi am încercat să ținem o legătură permanentă cu consiliile A.S. pe facultăți și am reușit să rezolvăm unele probleme speciale ridicate de acestea. Astfel, am fost solicitați să căutăm soluții pentru efectuarea unui spațiu mai mare — săli de clasă speciale — pentru studiu, ceea ce s-a realizat. O atenție aparte am acordat, în legătură directă cu consiliile pe facultăți, studenților din anul I în unele probleme legate de metodica pregătirii examenelor. În unele cazuri, de pildă, la anul I Evidență, unde frecvența și participarea la seminarii înregistra oscilații nedorite, am organizat întîlniri de lucru în cadrul cărora s-au luat măsuri concrete pentru îndreptarea situației.

S-ar putea spune că acum, cu puțin timp înainte de startul sesiunii, Academia de studii economice e pregătită pe deplin pentru proba calității.

REPORTER

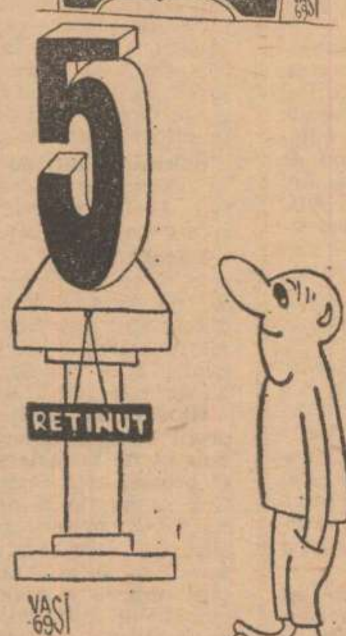

Caricaturi de CILICA VASILESCU și V. CRIȘAN

LA CULES DE... STUDENŢIE

Ne apropiem cu paşi grăbiţi de examenul de diplomă, adică ultima filă a calendarului studenţiei. Chiar dacă acest examen nu se susţine în iunie, el e totuşi foarte aproape. Evident, nostaliga e inerentă. Aceasta e însă brodată pe o psihologie (colectivă) de optimism tonic, pe conştiinţa lucidă a responsabilităţii. Ceea ce ne-a permis să abordăm frontal, într-o discuţie cu cîţiva absolvenţi din cea de-a 17-a promoţie universitară a Craiovei, cîteva probleme despre ce a fost (în facultate) şi ce va fi (dincolo de ea):

Ion Coliţă
Dumitru Buznă
Dumitru Barbu (Agronomie);
Gheorghe Poştaliu
Ioachim Avram
Ion Ghindeanu
Elena Sălceanu
Viorica Stanciu (Horticultură).

FARMECUL MESERIEI

Rep. Cum vedeţi, acum, retrospectiv, profilul facultăţii, specificul meseriei pentru care v-aţi pregătit?

Buznă: Cui nu i-a plăcut facultatea, în general, s-a retras, sau „a rămas de căruţă"; vom deveni noi, poate mari specialişti în ameliorări, în irigaţii, în culturi duble, dar, aici, interesul nostru e atras în mod deosebit de valoarea „soiului" în sine. Ceea ce nu e bun nu poate fi ţinut să îmburuieneze terenul, ca parazit...

Personal, regret că se termină studenţia. Pot spune, cu toată seriozitatea, că în fiecare zi învăţam ceva nou. Îmi pare rău că am trecut prin facultate aşa de repede şi n-am putut să audiez pe toţi marii profesori. (Cînd aud de profesori mari, tresar de emoţie). Îmi pare rău mie, care sînt mai în vîrstă, am familie, copii, dar colegilor mai tineri, necăsătoriţi...

Ghindeanu: Cei cinci ani de facultate sînt, poate, cei mai minunaţi ani ai vieţii, cei mai frumoşi ani. Înainte de facultate am lucrat în producţie; acum, în practică, am revenit oarecum la ea. Între aceste etape, studenţia e o floare.

Sălceanu: Mie mi-au plăcut florile din fragedă copilărie... Voiam să urmez Facultatea de ştiinţe naturale (în liceu am activat într-un asemenea cerc). Cred însă că la Facultatea de horticultură am fost mai aproape de dragostea mea.

Barbu: Meseria noastră, ca toate, îşi are farmecul ei. Un farmec însă care pentru mine contează foarte mult: e mult mai curată ca altele, mult mai eficientă practic şi mult mai... sănătoasă. Din anii studenţiei rememorez multe impresii, împrejurările unor vii emoţii.

Poştaliu: Frumoasă ne-a fost studenţia, iar cei ce vin în urma noastră vor avea-o şi mai frumoasă, pentru că pot beneficia din plin de tot ce s-a făcut în ultimii ani pentru studenţi. Noul program de învăţămînt capătă îmbunătăţiri substanţiale la noi; de un an avem o cantină ultra-modernă... şi încă multe alte condiţii.

CAMPANIA LUCRĂRILOR DE DIPLOMĂ

Poştaliu: În prezent, studenţii facultăţilor noastre sînt plecaţi pe teren la diferite unităţi în vederea realizării probelor practice pentru întocmirea lucrării de diplomă. Eu am lucrare la Entomologie, sub conducerea conf. univ. dr. Bogdan Bobîrnac şi voi avea ca punct de plecare experienţele pe care le fac la C.A.P. Livezi. La fiecare 15—20 zile vin 1—2 zile la facultate pentru probe de laborator fără de care nu se poate face nici un pas în interpretarea ştiinţifică a documentaţiei practice.

Sălceanu: Într-adevăr, la noi practica nu numai că e absolut indispensabilă, dar lucrarea de diplomă fără cercetare pe teren nu se poate concepe.

Buznă: Tocmai de aceea, consider că cele 40 de zile din anul IV şi cele cîteva luni în anul V de practică în producţie sînt insuficiente pentru a urmări întregul proces de vegetaţie şi pentru a te familiariza cu atîtea probleme, cîte ridică economia agrară.

Ghindeanu: În facultăţile noastre cu profil tehnico-agricol, 50 la sută trebuie să fie biologie şi 50 la sută tehnică propriu-zisă. Studenţii însă, în practică, să nu fie muncitori (nu sînt împotriva cunoaşterii „pe viu" a muncilor agricole, lucru care se poate realiza în primii ani în grădina botanică a facultăţii, despre altceva e vorba), să nu care baloţi de paie, ci **să urmărească procesele, ca specialişti, să experimenteze.**

Sălceanu: Întreprinderile să nu ne trateze ca pe nişte pierde-vară, ca pe nişte toleraţi.

Barbu: Mai mult, cred că nu e sănătos ca în practică să fim numai simpli observatori, ci un fel de ingineri-secunzi. Oarecum, să ne asumăm şi noi unele răspunderi pentru recoltă. Unde lipseşte inginerul, noi să-i preluăm locul în aşa fel încît să nu se cunoască lipsa lui. Din punctul de vedere al specialităţii, în general, intervenţiile noastre pot fi sugestii modeste, nu verdicte. Impasibilitatea e condamnabilă, **mai ales că însăşi lucrarea noastră de diplomă cere o participare foarte vie la procesul de producţie, începînd de la planul de producţie pînă la recoltare. Toamna trecută, eu am fost şi mi-am semănat secara pe care o urmăresc acum pentru examenul de diplomă.**

Stanciu: Se întîmpină totuşi foarte mari greutăţi în această practică, decurgînd, în primul rînd, din marea discrepanţă ce există între dorinţa noastră de a efectua cercetare ştiinţifică şi posibilităţile existente în unele unităţi.

Buznă: Totuşi, practică nu se poate face numai la staţiunile experimentale sau la unităţile model (tip Fundulea) cum nici repartizarea nu se face numai la aceste unităţi.

Avram: Într-adevăr, majoritatea sîntem chemaţi în primul rînd de unităţile care au mai mare nevoie de prezenţa noastră ca specialişti.

Barbu: Alte greutăţi rezidă în faptul că în unele unităţi agricole, conducerea manifestă o mare reticenţă în faţa experienţelor şi studiilor întreprinse de studenţi. De multe ori îngrăşămintele, utilajele necesare se obţin cu prea mare dificultate. Există unele dificultăţi şi în privinţa realizării verificărilor de laborator şi a fotografiilor ce însoţesc lucrarea...

Coliţă: Din toate aceste probleme, din ponderea practicii în facultatea noastră, cît şi dintr-o simplă raţiune principială, cred că iese cu claritate în evidenţă **necesitatea unei catedre unice, speciale de practică, cu cadre dotate corespunzător, care să se ocupe numai de acest aspect.** Dacă există catedre pentru discipline şi semidiscipline de ce n-ar exista şi o catedră de practică? În prezent practica noastră este urmărită de profesori de la tot felul de catedre, de specialităţi foarte diverse. Cum poate ajuta, să zicem un profesor de desen sau chiar de biologie sau botanică, pe un student agronom în practică, să zicem, la întocmirea unui plan de producţie?!

AMELIORĂRI NECESARE

Coliţă: Noi terminăm facultatea, s-ar zice că n-are rost să mai discutăm despre facultate. Şi totuşi... Am discutat despre distonanţa, reală în multe cazuri, între ceea ce învăţăm la facultate şi ceea ce găsim pe teren. E adevărat. Dar chiar la facultate sînt unele lucruri învechite, aproape anacronice... La parcul mecanic al facultăţii nu există nici un plug cu brăzdare glisante, sînt pluguri fără grindei elastic, la vinificaţie utilajele sînt de acum 50 de ani... În cazul disciplinelor teoretice, găsesc că nu sînt bine programate cursurile de Topografie şi Desen, în cursul anului I şi Maşini în anul al II-lea. Mai bine ar fi ca Topografia să se predea în anul III, Maşinile — în anii III şi IV, **fiindcă cunoştinţele acestor discipline se uită pe parcurs şi sînt necesare, foarte necesare tocmai în ultimul an, atît pentru „Culturi irigate" şi „Îmbunătăţiri funciare", cît şi pentru practică.** Cunoştinţe foarte solide de topografie sînt indispensabile inginerului agronom sau horticultor. De asemenea, cursul facultativ de construcţii agrozootehnice. A fost scos din plan. De ce? Consider că ne este extraordinar de necesar, nouă agronomilor. La fel, noi avem cunoştinţe foarte vagi despre electrificare. Or, motorul termic cedează cu fiecare zi celui electric. Cred că e legitimă cerinţa noastră de a se preda la înalt nivel noţiuni despre acest fenomen ce pătrunde tot mai adînc în economia agrară.

Ghindeanu – Găsesc necesară şi o restructurare a obiectelor auxiliare ce se predau în primii doi ani, de pildă a matematicii şi fizicii.

Sălceanu: E strict necesară Statistica matematică, Elemente de calcul al probabilităţilor. Or, aceste discipline nu se studiază la Agronomie sau Horticultură.

Avram: La fel, în privinţa Fizicii. Cred că ar trebui ca disciplina auxiliară să fie adaptată la specialitate, în general la specificul facultăţii: **cunoştinţe foarte necesare de irigaţii, Fizica solului, mişcarea apei în sol nu s-au predat niciodată.**

Coliţă: Avem ca deziderat primordial irigarea solurilor, formarea de lacuri de acumulare, dar nu cunoaştem ce sînt buldozerele, terasierele, nivel-metrele, pompele de presiune folosite pe scară largă în agricultura noastră.

Poştaliu: În anul IV am fost la Stoeneşti, pe Olt, unde există un sistem de irigare dar... am trecut în revistă doar, fără a ni se fi dat vreun amănunt asupra modului de funcţionare, asupra randamentului, deficienţelor etc., etc...

ÎN CURÎND, REPARTIZĂRILE

Buznă: Fireşte că toate gîndurile noastre duc acum la cuvîntul „repartizare". Unde vom munci, iată întrebarea care ne frămîntă cel mai mult. Prin sistemul încetăţenit de cîţiva ani, noi sîntem obiectul unei duble repartizări, de fapt, al unei repartizări realizate în două etape, în două semirepartizări. Sîntem împărţiţi întîi pe judeţe, şi apoi rămînem la discreţia consiliilor agricole judeţene care dispun de noi după bunul lor plac, după propria lor inspiraţie. La terminarea facultăţii, practic, nu ştim unde vom merge, în ce întreprindere vom lucra. În judeţul „cutare" ni se va spune de comisie, dar judeţul e destul de mare, cu unităţi de tot felul...

Coliţă: Cred că trebuie să se generalizeze (implicit să cuprindă şi Facultatea de agronomie) măsura adoptată la Institutul medico-farmaceutic din Bucureşti, adică studenţii să fie repartizaţi în ordinea mediilor dar şi a greutăţilor familiale.

Barbu: Eu aş merge cu drag în comună la mine şi cred că aşa ar proceda jumătate dintre colegi, soluţionînd deja de la început o serie de probleme, sociale, în primul rînd.

Poştaliu: Oriunde am merge avem sarcini destul de importante şi participarea la rezolvarea lor ne atrage. **Fiecare este animat de dorinţa de a ajunge cît mai repede la locul său de muncă.**

Coliţă: Vom încerca, fiecare la locul nostru de muncă, să ne facem datoria, să aplicăm cunoştinţele însuşite în anii de studenţie, să folosim îndemnurile pe care le-am primit de fiecare dată de la profesorii noştri... devenind buni cetăţeni, buni ingineri, utili patriei noastre socialiste.

Fănuş BĂILEŞTEANU

ERATĂ

Dintr-o regretabilă omisiune, articolul „PREMISELE SIGURE ALE ACTULUI DE LA 23 AUGUST 1944", publicat în numărul trecut al revistei noastre, a apărut fără semnătură. Ne facem o datorie din a anunţa astăzi numele autorului: conf. univ. VASILE HURMUZ.

expertize

„Restituirea jocului“

de CORNELIU STURZU

Privindu-l pe Corneliu Sturzu nu-ți vine să crezi că e moldovean. Siluetă subțire, de aceea sugerează înălțime. Blond ca un danez. Un nordic cu tenul ușor aprins, dar în fond pal (de reculegeri?), cu ochi persuasivi, totuși vizibili în spatele lentilelor cu eclipse. Un gest reflex, de om ce-și ridică acum ochii de pe atlasuri, dale ori muri monahali, împinge ramele mai în arcade; semn că în discuție vrea să convingă, să te cîștige la un tact analitic, pedant. Hainele de culoare închisă, cămașa albă și blondul părului în contrast cu acestea dau întregii făpturi aspectul eleganței glaciale, nordice. E parcă tipul somatic în care străvechi flăcări boreale (ori poate mirajele lor) nu s-au stins încă. Un schimb de cuvinte și moldoveanul se ivește imediat din fiordurile sale atavice: prin ospitalitatea vorbei și a faptei.

Poezia acestui danez de Iași e o pezie de arhitectonică boreală. Un logos care luptă să devină incandescent, incendiar :

„De ce mă clatini, Doamne, între
înăbușirea focului și iar
același incendiator de acum ?“

E o luptă vizibilă și invizibilă între caldul sentimentelor și recele formelor de comunicare ; una ce semnifică neliniște permanentă, dorință de echilibrare, de ieșire din încremenit, din mineral. De altfel, însuși poetul se consideră alcătuit din extreme : „jumătate soare, jumătate ninsoare“. Reprezentările lirice ale acestei dihotomii ontologice tind spre împăcarea lor, spre realizarea unui balotaj între materia ardentă a unor versuri și forma, i-aș spune ignifugă, a versificației. Dilema temperamentului pare să fie obsesia fundamentală a poeziei sale figurată printr-o diversitate de imagini și sensuri. O multitudine de sensuri și imagini ce se pot centraliza într-o obsesie unică, aceea a focului. Ea reprezintă, precum se știe, petrecerea lumilor psihice, vegetale, cosmice etc., trecerea timpului, numit de autor — cel „de-al patrulea regn“, deci trecerea dintr-un regn în altul. Verbul „a trece“ predomină. Să vedem reprezentările acestui motiv.

Obsedat de propriile arderi, poetul s-ar vrea arzînd ca un Herostat, de fapt, dăruindu-și temperatura cetății :

N-am bănuit că toate gîndurile
îmi vor lua foc, își vor scurge pe mîini
spirtul roșu. Ard întreg
de gînduri. Ca o jertfă fugită
de pe un altar, trec pe străzi
oameni buni !

Trecerea poetului aprinde decorul urban. Se întîmplă și invers, decorul natural (de cult) și cult incendiază statura poetului :

Învinși de vară, ne supunem
berbeci, la înjunghiere, soarelui
piatra se înroșește pe altare
și pieile ne-atîrnă-n crengi
și un vînt ne face păsări călătoare.

Nu numai peisajul cotidian se dovedește sclavul acestui principiu al arderilor — al mișcării cu alte cuvinte — ci și originea individuală ori istorică a poetului. Focul vine de la strămoși :

Sîngele strămoșesc s-a desghețat,
pătrunde-n noi — fîntîni arteziene —
și ne ridică din pămînt mai nalți.
Ne bîntuie un gînd ciudat
că sîntem lumînări aprinse pentru Sînziene.

Sau, în genul lui Labiș :

Țipăt de fier în urechi fără glorie,
dureros umerii-mi sprijină soarele,
de atîta timp respir în istorie
de-i tremură bătrînei planete picioarele.

Aceeași formă de reprezentare (a flăcărilor solare) explică și erotica poetului. Ea are același sens : depunerea timpului.

Pînă acum fusese popular,
pînă acum ne răsturnam cu bine
lîngă un foc de care n-am știut
că rădăcini crescuseră în mine (...)
Rămîne-n urmă doar acest oraș
ucis de lepra soarelui, rămîn
de vulturi exilat. lîngă altare
cu mîna-ncremenită-n ridicare
pe un soclu cenușă de statui.
Și-n jur un gol imens, de sentimente.
De dor vacanță, prelungită pînd
în amintire, strînsă ca un fum
pe apa-ncremenită în fîntînă.

Sau aceeași stare poetică e altfel simbolizată :

Iar între noi moare pămînt fertil
cu sentimente drept îngrășăminte
și peisaje calcinate, din april,
și tot ce-a fost incendiu mai nainte.

În Restituirea jocului *există și încercări de metafizică a ochilor „dindărătul stelelor“.* Teribila vînătoare *sugerează mai puțin decît versul :*

Și totuși va fi după aceea
liniște ca-n lemnul unui totem.

O poemă ca Balada cu zăpezi *va împăca foarte bine extremele termice ale liricii sale într-un simbol (culoarea albă) al temerii de anonimatul timpului, al dispariției în timp.* Restituirea jocului *ne restituie, în faptă lirică, principiul heraclitian al focului.*

Poezia lui C. Sturzu pune întrebarea : este suficientă o singură obsesie și mai multe reprezentări sau reprezentările, metaforele trebuie să capete putere de obsesie, de lege individuală ? Căci dacă pe primele le putem reduce la una singură, pe ultimele la ce să le mai reducem ?

M. N. RUSU

Cîntare muzicii

„Perlea are darul de a străbate partitura cu judecata chibzuită a chirurgului, ce taie unde trebuie și cît trebuie. Simțirea sa lăuntrică o stăpînește cu grijă pentru a auzi orchestra ca și cum ar fi un ascultător din sală“.
Mihail Jora, aprilie, 1938.

Vom spune peste ani și ani, cu mîndrie nedisimulată : „Noi l-am văzut pe Ionel Perlea“. Vom fi invidiați de cei mai tineri ca noi, precum și noi am invidiat, nemărturisit, pe cei ce l-au văzut și ascultat pe Enescu sau pe Lipatti. Căci Perlea este un mit pentru melomani și un simbol pentru muzicieni. Așa ne-a apărut în seara de neuitat, cînd imensa cortină a Sălii Palatului s-a deschis încet, iar el cu ochii umezi privea la publicul care, electrizat, s-a ridicat ca la un semn în picioare, ovaționînd pe omul care a intrat de mult în legendă. Iar podiumul dirijoral părea ca un soclu pe care era așezată statuia legendei. Și a început concertul. Și acest om care a dirijat pe toate marile podiumuri și la toate operele celebre din lume, care a condus la Scala din Milano „Aida“ pe dinafară, după ce o studiase doar patruzeci și opt de ore, acest om care a realizat cele mai fantastice imprimări de operă cu cei mai mari artiști ai lumii, **a început să stea de vorbă cu orchestra. Totul e o convorbire firească ce dă naștere la un discurs muzical la fel de firesc.** Aidoma unui sculptor, Perlea dăltuiește cu migală blocul sonor pînă ajunge la cizelarea statuilor grecești. Așa a sunat **„Simfonia I“** de Brahms, eliberată de tenta stufoasă, de exagerările baroce cu care nu o dată ne-am întîlnit în viziunea altor dirijori. **„Preludiu la după-amiaza unui faun“** a fost o discuție intimă cu zeci de lumini și umbre în cel mai deplin stil francez, cu discreția și firescul lui Debussy. Introdus evident alăturat pentru contrast, **„Till Eulenspiegel“** a fost tratat cu tente violente de culoare sonoră, perfect încadrate în concepția lui Richard Strauss, și am lăcrimat cu toții în finalul apoteotic al acestei seri de neuitat, cînd o dată cu toată orchestra și cu dirijorul am cîntat cu toții într-un imens imn al inimilor **„Rapsodia I“** a lui Enescu.

Am decis atunci ca următorul concert să-l urmăresc la televizor unde-l pot vedea pe muzician din față, urmărindu-i deci mimica. Binecuvîntată inspirație. Ochii, ochii spun tot la Ionel Perlea. Dacă soarta, și așa potrivnică, ar fi făcut ca el să nu mai poată dirija cu nici un braț, ochii le-ar fi compensat pe amîndouă. Zeci de cuante trec pe secundă prin acești ochi ciudați, pătrunzători, gînditori și mai presus de toate așa de buni. Ei îți poruncesc, ei te mîngîie ei te supun. Cînd dădea intrările aveam senzația că încep să cînt alături de viori sau de trompeți, atît de implacabile erau sensurile unui singur deget. Pe Ionel Perlea muzica parcă-l doare, dar este durerea dătătoare de viață. Alteori se înalță ca un titan căruia fîlfîitul unei singure aripi îi este suficient, căci cu două ar fi zburat în cer. Și cît am regretat că acest concert unic nu s-a transmis prin Interviziune, Euroviziune, dacă ar fi existat prin Mondoviziune, prin toți sateliții posibili pentru ca toate popoarele să fie părtașe la marea noastră bucurie, cînd marele dirijor l-a omagiat de două ori pe marele compozitor care a fost George Enescu, cîntîndu-i **„Simfonia I“**, dar și prinosul de recunoștință pe care tînăra generație de compozitori o aduc acestuia prin **„Omagiul“** lui Theodor Grigoriu.

Cristian MIHĂILESCU

„Croitorii cei mari din Valahia“

de Al. POPESCU

Un insolit compendiu al istoriei artelor pe meleagurile noastre, exprimat cu o netăgăduită cunoaștere a secretelor genului dramatic. *Croitorii cei mari din Valahia* atestă, metaforic, secolele — zbuciumată ieșire la lumină, de luptă cu „uitarea“, luptă ale cărei arme au fost, în acest caz, slova, dalta, sau, prin generalizare, meșteșugul de a sluji frumosul, idealul, de a-l crea și lăsa moștenire urmașilor. Astfel că versurile lui Arghezi, în rostirea numai aparent anacronică a grămăticului din veacul al XIV-lea, sînt de fapt o întoarcere la izvor ; ideea — evident brâncușiană — de a ciopli abstracțiuni, încolțită în imaginația unui „barbar“ — o reîntîlnire cu miticul izvod al filozofiei populare etc.

Lipsei unui conflict propriu-zis i se substituie o agreabilă atmosferă de conversație, cu un fond de umor sănătos, amintindu-l pe Păcală, dar împins, aici, pînă la extrema limită, de unde se rostogolește direct în moarte. Moartea — provocată de rîs — vistiernicului apare astfel ca un ingenios transfer al simbolicului, al ideii (expresia : a muri de rîs) în fenomen.

Prin spectacolul *Croitorii cei mari din Valahia*, Teatrul de comedie ne oferă o lecție de regie. Permanent prezent și simțit în fiecare scenă, Lucian Giurchescu ne face chiar să păcătuim printr-o diminuată sesizare a succeselor actoricești. Suverană, într-o perfectă armonie plastică, este, aici, mișcarea țesută savant — dar fără ostentație — în jurul replicilor, potențîndu-le fiecare nuanță. În ce privește distribuția — mai mult decît pertinentă — ne rezervăm bucuria unui „distinguo“ relativ la cele două personaje, de fapt chei de boltă ale acțiunii : călugărul-poet (*Mihai Fotino*) și părintele capelan (*Aurel Giurumia*). Un desăvîrșit duet. Fiecare din ei un sugestiv univers, reprezendu-și cu pregnanță lumea spirituală și filozofică. Dacă lui *C. Băltărețu* (sculptorul) i se poate obiecta doar intensitatea scăzută a vocii, Marele croitor (*Val Plătăreanu*) adaugă inconsistenței de construcție a personajului o nu mai multă conturare scenică. De aceea cele patru argumente care trebuie să susțină demonstrația sînt inegale. Dinastia basarabă, colorat și neaoș „descălecată“ în spectacol prin reprezentarea lui *Mircea Albulescu*, produce doritul contrast cu foarte substanțiala creionare artistică a acelei superficialități cu blazon : Doamna Fleur (*Sanda Toma*).

Dacă funcționalitatea unui decor înseamnă o calitate care face ca pînza, lemnul, lumina și culoarea să fie imperios necesare textului și circumstanțelor piesei respective, și numai lor, în consecință, să facă corp comun cu actorii, deci cu elementul uman concret, și dacă ceea ce rezultă este însuși Spectacolul, ca act de artă, atunci decorul lui *Dan Nemțeanu* este un exemplu. Fără să difere, nici ca aspect, nici ca loc de plantare în spațiul de joc, el apare deopotrivă semnificativ atît cînd exprimă un interior, cît și un exterior, într-o desăvîrșită simplitate și unitate plastică, implicînd-o pe cea morală a marelui personaj colectiv — invizibil pe scenă decît în reprezentări individuale sau cel mult de grup — și care este poporul, cu istoria, cu spiritul său creator de valori.

Lidia POPIȚA

Cuvinte memorabile

Remarcabil este Jurnalul de poet al lui Ion Alexandru din România literară nr. 20. Apărut într-un moment cînd unii dintre confrații săi de breaslă fac complexe (moderne sau nemoderne), din cine știe ce alte complexe de ierarhie, ori de informație, rîndurile poetului aflat la studii temeinice în Freiburg ne apar ca o responsabilă și emoționantă profesiune de credință, înțelegînd suplu funcția socială a scrisului său :

„Mi-am dat cu vremea seama că sînt un ardelean sănătos la minte și constructiv și de cum pierd o oră în discuție moartă îmi pare tare rău. Știu că trebuie să fac, să adun idei adînci și să le așez la locul lor. Poate că mă aseamăn mai mult cu Slavici decît credeam. Nu mă pot duce acasă fără o roadă sănătoasă și să le dau și celorlalți. Am o minte limpede și văd iar că n-am nimic cu ce-i descompus și decadent. Cît de străini îmi sînt toți bolnavii și toți scriitorii ce se plîng de existență. Esența mea e sănătoasă, numai iubire și bucurie, umbra infernală ce mi-a întunecat obrazul o vreme poate că venea tocmai din presentimentul acestei bucurii ce s-a deșteptat pas cu pas în mine, ca acum să-mi fi cuprins toată ființa. O pace lăuntrică și-o sănătate morală cum nu se putea imagina la mine acum cîțiva ani. Cîte necazuri am îndurat și cîte lipsuri se vede că nu m-au atins cîtuși de puțin.

Acum abia pricep pacea păstorului din Miorița și cea a Meșterului Manole. Toată arhaica noastră cultură vorbește despre un popor blînd, harnic și sănătos, care a pătruns adînc în misterul existenței și al cărui fiu sînt și eu, ca mulți alții. Așa ceva ne-a ținut peste acești 2 000 de ani. Cîtă bunătate e în sufletul nostru, cîtă bucurie, cîtă pace și adîncime.

Fără îndoială că ne-am născut în lumină și ne întoarcem în lumină“.

SINTAGNE

Al. Piru, PANORAMA DECENIULUI LITERAR ROMÂNESC, 1940—1950, E.P.L.

Trei generații de scriitori, 156 de nume, în zece ani de literatură.

*

Ion Gheorghe, CAVALERUL TRAC, versuri, E.T.
Epopeea unui mit autohton.

*

***** CLASICISMUL, antologie de Matei Călinescu, Andreea Dobrescu — Warodin, A. Bantaș, Cornel Mihai Ionescu, 2 vol. Colecția „Lyceum“, E.T.**
Menționabil studiul sintetic — „Clasicismul“ — semnat de Matei Călinescu.

*

Ion Pop, AVANGARDISMUL POETIC ROMÂNESC (eseuri), E.P.L.
Un punct de vedere nou asupra unui fenomen vechi.

*

Darie Novăceanu, NOAPTEA, PE DRUMURILE ITALIEI, E.T.
Un neobișnuit memorial de călătorie.

*

James Joyce, PORTRET AL ARTISTULUI ÎN TINEREȚE, E.L.U. Colecția „Meridiane“. În românește de Frida Papadache.
Citindu-l pe englez nu veți mai citi pe cîțiva tineri prozatori români.

*

Novalis, POEZII, E.T. Colecția „Cele mai frumoase poezii“. Traducere de Petru Sfetca.
O versiune izbutită din liricul romantismului cosmic.

*

Jakob Burckhardt, CULTURA RENAȘTERII ÎN ITALIA, B.P.T., nr. 504—505. Traducere de N. Balotă (și prefață) și Gh. Ciorogaru.
O viziune clasică despre Renaștere.

*

Violeta Zamfirescu, NUNTĂ CU ZEI, E.P.L.
O poezie a erosului teluric.

*

Vera Călin, ALEGORIA ȘI ESENȚELE, E.L.U.
În căutarea alegoriei, structură modernă în literatura universală veche și nouă.

*

Petre Stoica, MELANCOLII INOCENTE, E.P.L.
Un poet major al universului mic.

*

***** PANCIATANTRA (cele cinci cărți ale înțelepciunii), traducere din limba sanscrită și „Introducere“ de regretatul prof. emerit Th. Simenschy, B.P.T., nr. 506.**
„Cel mai atrăgător tratat de înțelepciune din cîte s-au scris vreodată“.

*

Titus Vâjeu, PANATENEE, versuri, col. „Luceafărul“, E.P.L.
Un debut romantic.

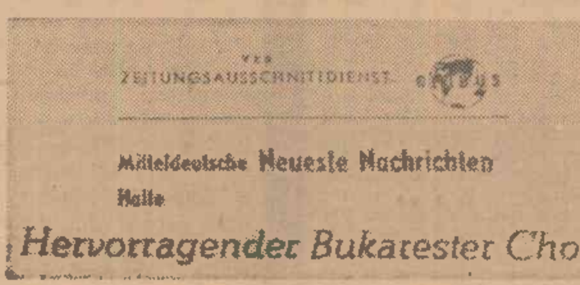

Madrigalul descoperă Lumea, Lumea descoperă Madrigalul

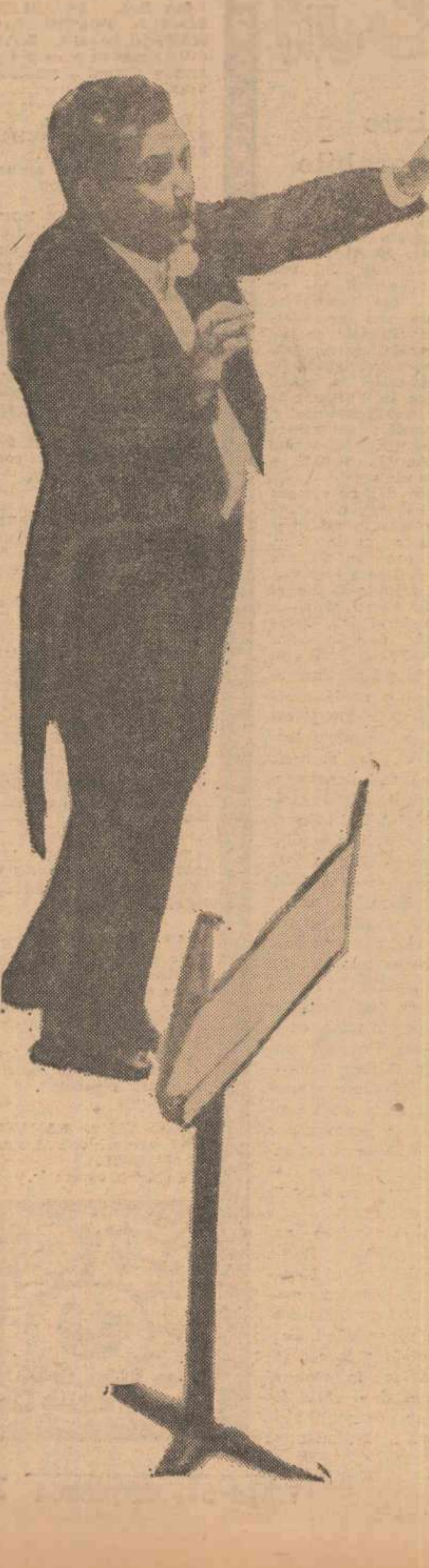

Prezentul

O repetiție a corului de cameră Madrigal, vi
mai, seara, în noua, cochetă sală a Conserva
bucureștean. (Aveam să aflu, cîteva ore mai ap
se împlineau atunci, poate chiar în clipele cînd
cam să-mi imaginez cum s-a născut ideea, p
ciudată potrivire, șase ani de la prima consemn
tipar a corului). Peste cîteva zile, echipa magici
Marin Constantin avea să fie la Zagreb, la B
de muzică.

Ca și dumneavoastră, cunosc cîte ceva despre
gioasa formație sau — absolut din întîmplare –
mult decît dumneavoastră. Am văzut împreună
film de scurt-metraj dedicat Madrigalului. Sîn
toată lumea, extrem de ocupat. Îmi pot dovedi
oricînd, de ce nu am audiat încă un concert de
ale Renașterii, de ce nu am văzut încă o multi
alte lucruri ce merită a fi văzute. Contez pe ima
mea — ca și dumneavoastră, de altfel — mai m
cît s-ar cuveni.

Am asistat la repetiția de vineri seara a Madrig
Sau, mai exact, corul a asistat la cea mai perfec
dificare prin șoc a curiozității unui tip destul de
pe sine.

Ar fi trebuit să intru pregătit pentru o emoție
Să cunosc, sau să intuiesc, cel puțin, posibilitățile
formații de mare clasă. Dar, cu sentimentul că-m
cunoscut dintotdeauna numele corului și al diri
lui — iată un viciu al presei ! — cu credința
săvîrșirea trebuie să o descopăr singur, să inven
cet perfecțiunea, în felul meu propriu, să las întîm
să-și împlinească vocația, am întîrziat ori de cîte
avut prilejul întîlnirile mele cu Madrigalul.

Unul din motivele acestei curioase împotriviri,
mai important, a fost că m-am simțit atras de cel
tea formației și îndepărtat, în același timp, de id
nu se mai poate scrie nimic inedit despre ea, pr
din unghiul fascinant al sălii, că trebuie să te
unor cuvinte deja scrise.

*

Repetiția a cuprins muzică românească de comp
contemporani — Ștefan Niculescu, Anatol Vieru,
Marbe — piese scrise special pentru acest cor. O
necruțătoare cu toate obișnuințele memoriei
comode.

Am avut de cîteva ori senzația că pe scenă
un instrument fantastic, de o sensibilitate ieșit
comun, o orgă umană stăpînită de absolut. Am
recunosc vocea umană, deprins cu performanțele
diționale. Vineri, 9 mai 1969, am ascultat pentru
oară sunetele secrete ale arhitecturii catedralelor.

Probabil că frazarea impecabilă nu este o perfo
tocmai rară. Sau finețea celestă a unor pasaje,
altora.

Rar, unic, neasemănător, este felul în care fe
bărbații corului devin muzică.

(Cu o zi, două, înainte i-am văzut, i-am ascult
vorbesc, străduindu-mă să anticipez. Drăguțe fe
zis. Dar fete drăguțe sînt destule, mai ales în
primăvară posomorîtă).

În apropierea scenei am ascultat sunetele sufletul
Ei cîntă și sînt conduși într-o stare de precizie
timentului aproape de extaz. Prima mișcare a m
lui Marin Constantin — care înseamnă „atenție
urmată de o liniște încordată. O liniște densă, ma
Trupurile lor se apleacă instinctiv înainte, absor
așteptare. Sigur, este o utopie să „descrii" muzica.
recare succes, imaginile, filmul, pot sugera inte
aceea a privirilor detașate de real, sincronizarea e
a epidermei sensibilizată de presimțirea sunetul
care corist are „voce", dar nu o voce mare. Glasu
se remodelează la repetiții, în concerte, prin îm
de emoție. Cred că dacă unul dintre ei, tulbura
nefericire personală, ar cînta absent, corul în
trăi drama prin reflex telepatic.

Dirijorul, artistul emerit Marin Constantin,
corul efectiv cu privirea. Gesturile sale, înălțarea
a bărbiei, impresia de bărbăție pură, de forță t
mată nervos în spirit, sînt fond pentru neliniștea
netică a privirii.

Tot ce am scris pînă aici sînt impresii de sp
obișnuit.

Tehnic, în limbajul criticii muzicale, origin
corului Madrigal a fost comentată astfel :

• „Nu-mi amintesc să fi întîlnit undeva o asemenea rfecțiune a nuanțării și a intonației. Acestea sînt vinte mari, știu; dar, în activitatea mea de ascultător ofesionist, am urmărit sute de coruri de prim ordin pot repeta cele de mai sus fără șovăială și fără echic" (Irving Lowens, în „Washington Star").

• „Publicul a ascultat rareori lucrările lui Palestrina, lando di Lasso, Weelkes, cîntate cu o asemenea intoție și expresie. E greu de imaginat cum și-ar mai pua îmbunătăți acest cor-magistral condus de Marin nstantin — stilul de interpretare și delicatețea vocilor minine" („Western Mail"-Anglia).

• „De puține ori am avut prilejul să ascultăm un cor cameră impecabil cum este Madrigalul. Nu credem pot exista o pregătire mai bună a interpretării și ci mai catifelate, care par să tindă spre un timbru ic. A fost o incintare" („Il Messaggero"-Italia).

• „Prin corul Madrigal, Marin Constantin a făurit un samblu de o omogenitate și o cultură stilistică vastă, re-i deschide drumul spre o strălucită notorietate ndială" (Herbert Sass).

• „Corul Madrigal este unul dintre primele ansamri de o asemenea perfecțiune pe care l-am auzit. fost 39 de ani maestru de capelă și știu ce înseamnă dirijezi coruri. (...) Coruri de o asemenea valoare se numără pe degetele unei singure mîini în Europa" ndré Marescotti).

• „Este cel mai bun cor pe care l-am auzit; și am înit mulți alți entuziaști. Cred că la obținerea unor emenea succese contribuie tehnica lui artistică neișnuită" (Arthur D. Hewlett).

Și, în sfîrșit, prestigioasa apreciere a marelui Leod Stokowski:

• „Cu cît trăiești mai mult, cu atît îți dai seama mai e că perfecțiunea nu poate fi atinsă. Și totuși, asculd Madrigalul, am avut senzația cea mai acută de fecțiune".

recutul

îteva fragmente din jurnalul de zi al corului, țidin proprie inițiativă, cu o răbdare și o încredere armantă, de către **Catrinița Demetriu**, membru „fonor":

DI, 25 APRILIE 1963

.Maestrul Marin Constantin ne-a chemat astăzi la amblul U.T.M. Ar vrea să întemeiem un cor nou, un repertoriu preclasic. Maestrul spune că ar fi t să încerce mai de mult. Acum este sigur că a găsit ile care îi trebuie. In principiu, toți sîntem de acord, cîțiva par să spună: coruri noi se nasc în fiecare dar un cor vechi e greu să mai găsești. Urmează să ntîlnim, să găsim timp liber pentru toți.

UMINICĂ 28 APRILIE

Prima întîlnire a tuturor coriștilor. Sala A.T.M. te figuri noi. Maestrul propune să numim corul DRIGAL. Ne citește un fel de tabel cu toate greutăce vor urma. Veselă dimineață! Unde vom repeta? unde luăm știme? Cine ne finanțează? Sunăm penprima oară cîteva madrigaluri: **De ce te-am mîhnit** nnequin), **Departe de tine** (Claude le Jeune).

APRILIE

Primul Palestrina! Despre semnificațiile textului estrul ne poartă prin toată istoria Renașterii: cum, ce, pentru ce etc...). Repetăm pînă cînd sonoritatea i partide se compară cu a unei singure voci. A apăpe un afiș numele corului nostru. (Adică și el pe a alte formații).

MAI, SEARĂ

Maestrul să-și scrie în frunte un motto: Nu e bine. la capăt! Repetăm, repetăm și așa mai departe. Azi teneu, mîine mai știu eu... Veronica Leca, Sonia Robu rina Lungu, de la Conservator, se ocupă de știme. e două săptămîni avem primul concert. Aici se reează sala. Cîntăm și printre noi forfotesc zidarii și erii. Se demontează scaunele și iese praf. Piamo Palestrina cu acompaniament de strănuturi!

IULIE

Sopranul mai luminos! Basul mai acoperit! Cresdo-ul mai bine gradat, cu nuanțele diferențiate clar! orul mai interiorizat!

IULIE

Primul concert.

Sala a fost aproape goală. Ca într-o biografie rotată: dar ei au perseverat și au urcat etc. etc. T.A. o să spună, cu siguranță, că a încheiat cu noi cea mai proastă afacere. Ce să-i faci, poate o să-i oferim o șansă mare altădată.

12 OCTOMBRIE

...Concert la sala Radio. Maestrul este, totuși, nemulțumit (deși n-am putut continua din cauza bis-urilor!). Orice s-ar zice, a fost un triumf.

9 MAI 1964

...Am scos primul disc. Totul pare că merge bine. Pare. Cîțiva sînt nemulțumiți și vor să plece. Prea multe repetiții, spun, prea multe. Or să plece, sigur. Noi, cîinii credincioși, sîntem negri de supărare. Seara mergem la o grădină de vară și aniversăm primul concert și ziua cînd a apărut scris pe un afiș numele Madrigalului nostru. Seară tristă, deși nu se vede.

În continuare, concentrat la maximum, jurnalul consemnează următoarele:

• Madrigalul în formula maximă: 38 de persoane, cu mai mult de jumătate studenți.

• 14 deplasări în străinătate cu 120 de concerte în afara granițelor țării..

• 2 filme: Cîntecele Renașterii și Cîntece românești de altădată.

• 6 discuri.

• Un repertoriu cu peste o sută de piese de la preclasici la contemporani (cîntate în limba de origine). Cea mai celebră formație corală românească și, în lume, probabil, singurul cor care poate interpreta trei stiluri diferite: muzică preclasică, muzică veche românească, muzică modernă și contemporană.

*

Am pus cîteva întrebări celor mai fideli madrigaliști, toate sub semnul clasicului „cel mai..."

Veronica Leca:

— Revelația a ceea ce sîntem cu adevărat am avut-o în timpul și după turneul din Anglia. Dacă mai stăteam o săptămînă, muream de dor de-acasă. Atunci ne-am dat seama cît de români sîntem. Trecînd prin Germania Federală am dat un concert cu un succes teribil. Lumea bisa și plîngea în sală — nemții plîng repede la muzica germană — noi plîngeam pe scenă cu gîndul acasă. Asta ar fi o idee. A doua e următoarea: Madrigalul înseamnă în principal Marin Constantin și, pornind de la el, comuniunea sufletească a membrilor săi. Restul e la fel cu celelalte formații, de la noi și de aiurea.

Nicolae Stoenescu:

— Un concert, fie și cu Madrigal, un concert foarte bun face cît o mie de conferințe despre România. La Paris am văzut cel mai bine asta. O satisfacție deosebită am avut-o tot peste hotare cînd un mare dirijor, invitat de noi la concert, ne-a răspuns destul de plictisit. Maestrul Marin Constantin a fost foarte afectat de indiferența lui nedisimulată. Nu știu cum se face că acesta a venit totuși în sală și pe urmă a alergat după noi, un bătrînel roșu de emoție, să ne strîngă mîinile și să ne zîmbească. Se uita tot timpul la maestrul Marin Constantin cu venerație.

Viitorul

O astfel de ascensiune, senzațională, nu începe decît sub imperiul unei mari voințe. Și se continuă numai prin voință.

Madrigalul a început fabulosul șir de turnee al anului 1969, cel mai complet din istoria sa, cel mai bogat din istoria deplasărilor peste graniță a formațiilor artistice românești.

Nu-i așa că numele Madrigalului vă este cunoscut dintotdeauna? Și au trecut doar șase ani de la primele repetiții. Ce ați realizat dumneavoastră în acești șase ani? E un timp lung, sau unul scurt?

Prin urmare, viitorul:

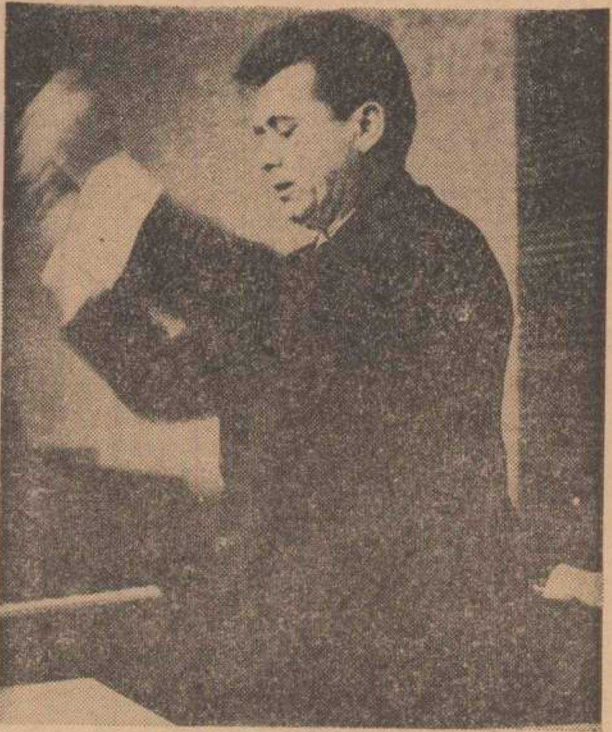
Bienala muzicală de la Zagreb (în aceste zile), Festivalul „Primăvara la Praga", Festivalul de muzică și balet de la Bordeaux, Săptămînile festive ale Vienei, Festivalul muzical Olanda — '69, Festivalul internațional de la Dubrovnic, Festivalul de muzică de la Ohrid, un turneu în septembrie în Uniunea Sovietică și apoi America, 40 de concerte în S.U.A. și Canada, după care va urma probabil un turneu în Japonia.

Și, într-o săptămînă mai liberă, un turneu intern la Cluj, Iași și București cu inaugurarea Festivalului național de muzică corală.

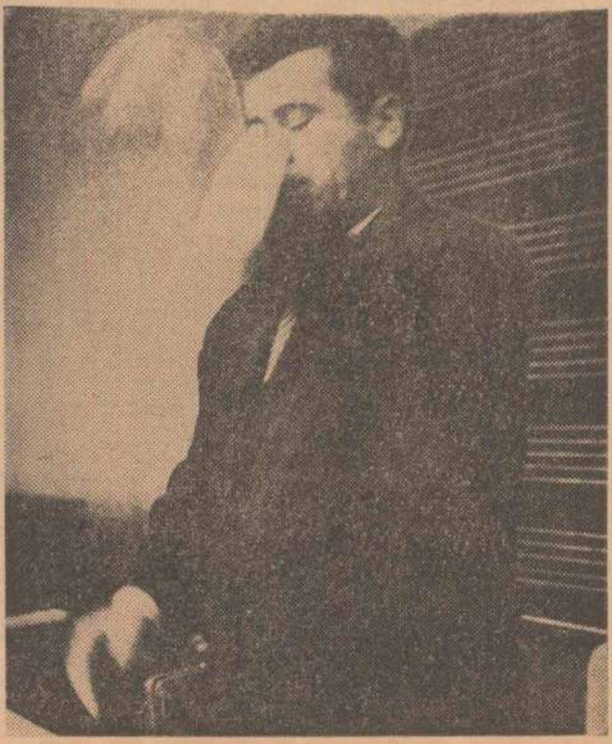
Dimensiunile acestui an de turnee ar justifica, cred, o viață de om socotită în plin.

Tudor OCTAVIAN

EVRIKA!

În controversata problemă a O. Z. N. un mai vechi preopinent, inginerul FLORIN GHEORGHIȚĂ din Cluj, ne face cunoscută o nouă părere a sa:

O. Z. N. — O PREOCUPARE ȘTIINȚIFICĂ

Evoluția în atmosfera terestră a mult discutatelor „farfurii zburătoare" continuă să pună întrebări deosebit de importante pentru știința contemporană, întrucît nici pînă în prezent savanții nu au putut da răspunsuri precise asupra originii sau asupra caracteristicilor tehnice atît de perfecționate ale acestor obiecte zburătoare. Dar dacă unele state au înțeles să arunce un văl de discreție peste manifestările O.Z.N., încercînd să frîneze discutarea publică neorganizată, acest fapt nu înseamnă că savanții au neglijat aspectele extrem de importante ce derivă din continua prezență a navelor neidentificate. Aime Michel relata în cartea sa „Lueurs sur les soucoupes volantes" că în S.U.A. a fost creat încă din anul 1952 un institut de cercetări privind O.Z.N. — la White Sands; totodată, la nivelul acelui an, pe teritoriul S.U.A. existau un număr de 200 posturi de observație bine dotate tehnic pentru urmărirea acestor nave și încă alte 75 posturi pe diferite continente. În continuare, autorul preciza că un centru similar de cercetări a fost înființat în 1953 și în Canada, conducerea acestuia fiind încredințată unor cunoscute personalități științifice: savantul W. Smith și dr G. Gorland (specialist în problema gravitației). Se știe că pe parcurs și în U.R.S.S. s-a organizat un astfel de institut (presa din noiembrie 1967); de altfel, în Uniunea Sovietică există în cadrul D.O.S.A.A.F. (Asociația pentru flotă și aviație) și o secție privind O.Z.N., tot astfel cum în S.U.A. fusese înființat încă din deceniul trecut acel N.I.C.A.P. (Comitetul național de anchetă asupra fenomenelor aeriene) — condus de maiorul D. Keykoe. Dar grupe importante de oameni de știință s-au organizat direct și pe plan internațional, din 1956 și pînă în prezent ținîndu-se 7 congrese care au analizat la un înalt nivel fenomenele O.Z.N. (ultimul a avut loc în 1968 la Mainz — R.F.G.). Presa publica, de asemenea, în cursul verii trecute (Scînteia, 4 aug.) știrea că un grup de savanți membri ai „rețelei de cercetări și analize a obiectelor zburătoare neidentificate — U.C.U.F.O.N." — s-au adresat oficial tuturor membrilor O.N.U. pentru organizarea pe plan mondial a cercetării științifice a O.Z.N., în cadrul unui institut internațional; această necesitate a devenit imperioasă, în urma acumulării impresionante de dovezi concludente ce atestă existența unor „aparate misterioase ghidate de inteligență în spațiul aerian terestru".

Există desigur și păreri contrare. Dar dacă ar fi să cităm de exemplu rezultatele recent difuzate asupra anchetei efectuate de comisia fizicianului Condon, acestea nu pot fi desigur concludente. Elaborîndu-și studiul într-un curios „strict secret", comisia nu a infirmat categoric existența O.Z.N., susținînd însă că nu a găsit dovezi cu privire la originea extraterestră a necunoscutelor nave zburătoare. De altfel, în ianuarie 1953 a mai fost difuzat un comunicat similar (proiectul Blue Book) elaborat de un juriu științific constituit la cererea U.S. Air Force: acest comunicat a fost în scurt timp desconsiderat de opinia publică și de realități. Activitatea comisiei Condon a fost însă pusă sub semnul întrebării încă de la începutul anului trecut, cînd din partea N.I.C.A.P. i s-a comunicat sistarea transmiterii de material documentar (presa din 5 mai 1968): acest fapt s-a produs în urma constatării că membrii comisiei și însuși E. Condon nu ar fi studiat decît în mică măsură documentațiile respective. Ulterior s-a iscat un adevărat scandal (relatat și de revista franceză „Planete") prin descoperirea întîmplătoare a unui document semnat de conducerea comisiei, din care rezultă clar angajamentul acesteia de a trage în mod preconceput concluzii defavorabile asupra existenței O.Z.N. (Magazin, 3 aug. 1968).

Importanța reală a cercetării „farfuriilor zburătoare" în mod științific este poate dificil de apreciat din știrile succinte care apar periodic în presă; ea poate fi însă înțeleasă printr-o documentare complexă la nivelul celor mai moderne concepții, întrucît fenomenul O.Z.N. constituie în cea mai mare măsură tematica științei și tehnicii viitorului.

Nu trebuie deci să ne mire că prezența în atmosfera planetei noastre a unor soli cosmici necunoscuți a dus la formarea unor noi curente științifice, a noi discipline, servind totodată ca sursă de orientare a cercetărilor pentru unele realizări tehnice remarcabile. În plus, așa cum constata și prof. J. Alessandri la seminarul universitar de la Buenos Aires, sînt puse în cauză multe din concepțiile științifice actuale.

Cel mai evident exemplu îl constituie în acest sens arheologia și istoria, în cadrul cărora s-a format prin cercetări și lucrări publicate tot mai numeroase acel curent științific al „importului de civilizație". Personalități contemporane bine cunoscute, dintre care se pot cita egiptologul englez W.B. Emery, savantul sovietic M. Agrest, dr. I. Sklovsky (membru al Academiei de științe a U.R.S.S.), prof. V. Zaițev din Minsk, savantul Fr. Ordway și radioastronomul Carl Sagan (S.U.A.), cercetători ca francezii R. Charoux și Jean Sydnes austriacul E. von Dänichen, spaniolul Beltran Garcia, și-au alăturat prin lucrările lor un grup mereu crescînd de oameni de știință în susținerea acestui nou curent. Generalizarea treptată a concepției respective, care explică în mod logic ceea ce pînă în prezent nu a putut fi lămurit despre antichitate, va produce desigur mari transformări în cunoștințele actuale privind cea mai nebuloasă parte a istoriei omenirii. De fapt este firesc să se întîmple astfel, întrucît abia acum s-au acumulat condițiile ce permit înțelegerea faptului că documentele antice conțin descrieri deosebit de detaliate și exacte cu privire la navele zburătoare ce au venit din ceruri acum multe mii de ani în urmă (cele peste 700 discuri de piatră de la Kara-Ulla (Tibet), vechea cronică indiană „Cartea lui Dzyan", textul sanscrit „Samarangana Sutradhara", textele americane pre-columbiene „Codex Troanus, Codex Perex", manuscrisul maya „Popol-Vuh" și multe altele). De asemenea, tot abia acum este posibil să se aprecieze că nici un popor antic nu ar fi dispus de mijloacele necesare pentru a finisa și transporta în terenuri muntoase „cărămizile" unor construcții ciclopice mai vechi decît legendele. Cu ce tehnică s-au tăiat oare atît de perfect și s-au transportat „lespezile" terasei de la Baalbek (Siria), fiecare cîntărind între 1 800 și 2 200 tone? (cea mai puternică macara din lume, fabricată de uzinele Krupp anul trecut, ridică pe teren plat abia 800 tone). În munții Anzi (America de Sud) găsim la altitudini între 4 000 și 6 000 m. ruinele antice ale unor orașe curioase, cum ar fi Tihuanaco, Machu Picu, Cerra Golon, Sacsayhuaman și altele; „cărămizile" din piatră ale ruinelor variază — cele mai mici între 5—12 tone, cele mai mari între 60—110 tone. Cum au fost oare transportate și ridicate aceste blocuri masive sus pe ziduri, cu mii de ani în urmă? Au fost oare degravitate în prealabil?

Dar dacă blocul tăiat din stîncă și adus la Cuzco, care are peste 800 tone, nu este convingător, imaginația oricărui specialist va fi pusă la grea încercare la Sacsayhuaman în fața unui bloc frumos finisat, al cărui transport din munți a ridicat desigur anumite probleme: greutatea sa este de peste 20.000 tone. Vechile documente peruviene leagă construcțiile ciclopice de la Tihuanaco de sosirea unei nave cerești aurii...

Mai important pentru știință sînt însă problemele prezente, întrucît cercetarea unor nave zburătoare produse de o tehnică mai evoluată deschide orizonturi nebănuite. Anterior (V.S/2 oct. 1968) arătam că una din caracteristicele O.Z.N. — acel efect luminos — s-ar părea că este rezultatul folosirii potențialelor electrice ridicate. Dar iată că de puțin timp se vorbește de o nouă disciplină științifică: aerodinamica electrostatică. Exemplul atît de reușit oferit de zborurile O.Z.N. i-a determinat desigur pe specialiști să constate marile avantaje oferite de utilizarea acestor potențiale. Ideea preluată din văzduh a dus în laboratoarele de cercetări la concluzia că, pe de o parte, se reduce la minim efectul termic atît de periculos (ce apare prin frecare cu aerul), iar pe de altă parte se elimină acele explozii de sunet ce se produc la trecerea în viteze supersonice. Prima încercare practică în acest sens va fi făcută în tehnica terestră în anii care urmează, de către firma „Northrop Corporation"; specialiștii acestei firme speră să evite bang-bang-ul sonor de la depășirea celei de a doua viteze Mach, prin aplicarea pe aripile și botul noilor avioane supersonice a unui potențial electrostatic de 30 000 volți.

Dar de o importanță covîrșitoare sînt desigur cercetările științifice care se fac asupra originei gravitației, precum și pentru producerea artificială a undelor, a cîmpurilor antigravitaționale.

Aceste studii au fost stimulate în mod esențial de prezența în spațiul terestru a navelor zburătoare necunoscute, care de la început au demonstrat că își bazează uimitoarele performanțe pe utilizarea unei forme de energie nestăpînită încă de tehnica terestră.

Oamenii de știință au sesizat cu mulți ani în urmă acele staționări în văzduh ale tăcutelor O.Z.N. (astfel cum reușesc numai elicopterele, dar cu ajutorul marilor elice și cu zgomot intens), sau schimbările de unghiuri de zbor contrare legilor mecanice cunoscute, precum și acele dispariții în văzduh prin uluitoare accelerații pe verticală. Toate manifestările respective au dus la aceeași concluzie: O.Z.N. se comportă ca obiecte fără greutate, degravitate! Ideea anulării forței de atracție gravitațională a antrenat grupuri mari de savanți într-o profundă cercetare științifică; este însă de menționat că acest nou domeniu nu a putut fi abordat decît după punerea la punct a întregii teorii și a tehnicii de cercetare în atomistică (acest fapt constituie încă unul din argumentele ce demonstrează că O.Z.N. nu au putut fi fabricate pe pămînt). În mod practic, prin studiile întrepriuse de fizicieni ca Ivanenko, Sokolov, Broghinski și Rukman în U.R.S.S., sau prin cele făcute la universitățile din Maryland, Columbia, Princeton, Standford (S.U.A.), de savanți ca dr. Weber, dr. G. Feinberg, prof. Witerborn și alții, se constată că abia acum se încearcă fundamentarea științifică a teoriei undelor gravitaționale și a particulelor elementare respective (tahionii).

Legat, de asemenea, de observarea sistemelor de propulsie ale O.Z.N., se pare că au existat anumite orientări ale cercetării științifice și în privința motorului magnetic pentru rachete. Acest tip a început să fie studiat cu cca. 10 ani în urmă și a fost brevetat prima oară în 1967; vor mai trece însă mulți ani de experimentări pînă la utilizarea sa în zborurile cosmice. Konst. Feoktistov — primul om de știință cosmonaut, scria în „Aviația i Kosmonautika" că zborurile spre Venus și Marte — peste 10—15 ani — vor fi făcute desigur cu rachete cu motoare magnetice și nu cu actualele tipuri de rachete chimice, atît de grele și de costisitoare.

Realizarea constructivă a O.Z.N. ridică de fapt încă foarte multe probleme tehnice deosebit de importante pentru știință, — începînd cu tehnologia metalelor din care sînt construite și pînă la multipla lor funcționalitate: zborul în cosmos, în atmosfera terestră, navigarea sub apă. Acest ultim aspect a fost sesizat în urma observării diferitelor O.Z.N. care intrau sau ieșeau din ocean, sau în marile lacuri, cum ar fi lacul Ladoga din U.R.S.S. (Veac Nou nr. 1237/1968) sau mai recent în lacul Titicaca din Peru. Dar tehnica nu reprezintă unicul domeniu în care orientarea cercetării științifice prin idei preluate din observarea O.Z.N. să ne ducă spre realizări remarcabile.

Astronomia la rîndul ei și-a intensificat în mod esențial cercetările privind posibilitatea existenței unor forme superioare de viață în spațiu; aceasta cu atît mai mult cu cît recent a trebuit să se preocupe în mod foarte serios de acele misterioase emisii de unde curioase ale pulsarilor puse pe seama „micuților oameni verzi".

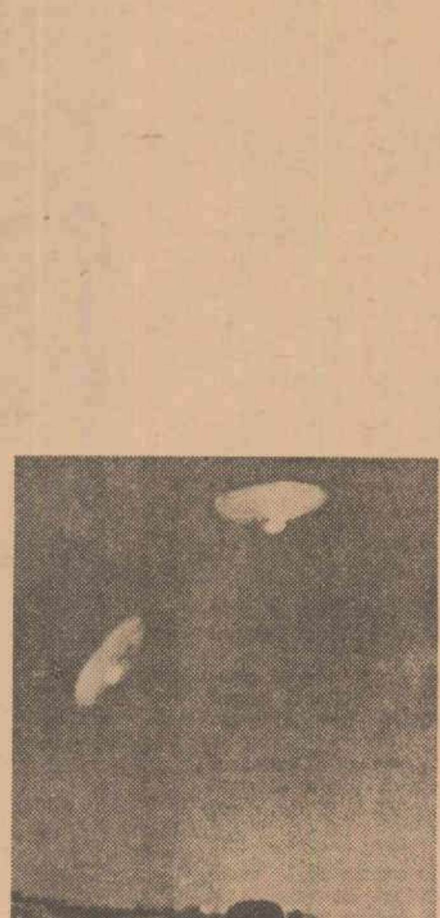
Științele naturale vor trebui de asemenea să dea explicații documentate cu privire la apariția acelor ciuperci gigantice găsite în diferite locuri din Argentina, cît și la Miles Segusina — în Italia.

Medicina la rîndul ei a fost antrenată pe diferite căi în cercetarea complexului fenomen al proiectării gîndurilor; se pare că în mare măsură această orientare se datorește acelor întîlniri și convorbiri întîmplătoare dintre oameni și cosmonauții extratereștri, coborîți din navele lor (Frank Edwards — „Flying Saucers serious Business"). Astfel, separat de minuțioasele cercetări asupra fiziologiei creierului, problema a fost atacată și pe cale cibernetică. Prof. Edmond Nicolau relata în articolul său „Pot fi fotografiate gîndurile?" că descifrarea curenților electrici produși de centrii nervoși ar putea duce la codificarea informațiilor din creier. În acest sens, experiențele întreprinse de dr. M. Clynes (S.U.A.) cu ajutorul unor calculatoare electronice apar ca deosebit de interesante.

O cale mai puțin obișnuită pentru studierea transmiterii gîndurilor pleacă însă de la descifrarea modului în care se înțeleg animalele între ele. Alegerea în acest sens a unuia dintre cele mai inteligente mamifere — delfinul — ar putea duce la concluzii științifice uimitoare. Savantul V. Belkovici, care conduce în U.R.S.S. cercetările asupra acestor animale, a declarat textual: „Vrem să vorbim cu delfinii și sîntem hotărîți să le studiem limbajul". Experiențe similare conduce și psihiatrul american J. Cunningham în centrul special amenajat în insula S. Thomas (Porto Rico).

Această trecere în revistă nu reprezintă de fapt decît o incursiune sumară și parțială în orizontul științific stimulat de o stranie prezență extraterestră, mereu resimțită în văzduhul planetei noastre.

În acest mod, impresionanta revoluție tehnico-științifică contemporană, prin care omenirea caută să se desprindă de balastul material și social al unor etape definitiv perimate, se pare că este antrenată și pe o cale cosmică, spre noi culmi creatoare. Dorim cu toții, desigur, ca oamenii de știință să răspundă acestei chemări spațiale, prin integrarea ei în mod sincer și îndrăzneț în necesitățile generale ale progresului uman.

Două eseuri studențești

Umanizarea infinitului

(Urmare din pag. 1)

terii lumii. Efortul încordat al cunoașterii, instalat pe terenul fascinant dintre **physis și logos**, caută un unic răspuns între două întrebări fundamentale, cea a vieții și cea a morții, caută, deci, în chip filozofic între aceste sfere ale rostogolirii existenței omului, un sens al omului ca existență. Un sens care înseamnă însăși **rațiunea de a fi** a umanului

Cei vechi de pe aceste pămînturi au găsit că **rațiunea de a fi înseamnă rațiunea de a rămîne.** În viziunea lor această **rațiune** consistă în activitatea creatoare. **Unicul mod de a rămîne este creația, mai precis infinitul creației omenești.** De aceea, pentru ei apa se definește conceptual ca punct suprem al creației, iar drumul spre apă reprezintă, la același nivel al reflexiei, drumul insuși spre împlinire. E drumul spre rodul creației în care tot ceea ce este specific omenesc sortit temporalității, continuă să rămînă, ca chintesență valorică, potrivnic timpului, eternității. Nu deslușim aici doar un gînd care aspiră sensul nemuririi, ci în acest gînd clocotește totodată un temei care surprinde sensul real al vieții, acela al unui **ideal** major de viață omenească. Un ideal în care freamătă răscolitor o autentică valoare de înalt profil spiritual. Căci creația este primită aici ca unica valoare posibilă a umanului și tocmai pentru că este **unica** posibilă, ea trebuie să fie cea reală. Omul are datoria de a se realiza, de a se depăși, de a atinge infinit esența lumii și, prin esența lumii, de a se împlini pe sine insuși ca esență. Orice neangajare în actul activității creatoare pentru om echivalează cu moartea sa. O moarte, firește, nu fizică, ci o moarte cumplită, sfîșietoare, neomenească, o moarte spirituală, a însăși esenței sale. Omul trebuie să sape, să sape mereu, adică să **creeze** veșnic, căci existînd ca om **prin** creație, pentru el dispariția nu mai poate însemna uitare, valoare în care s-a realizat făcîndu-l să dăinuie. Valoarea nu este o valoare în sine, ci prin om, și omul, chiar dispărut în timp, existînd prin valoarea care există prin el, nu sfîrșește totuși niciodată. Sensul vieții, filozofic vorbind, este **rațiunea de a fi** concretizată în **rațiunea de a rămîne.** Apa, ca temei filozofic, este revitalizare, nesfîrșită viață care cunoaște și recunoaște, iar drumul spre ea trece prin om, prin faptele sale, astfel că omul, măsurînd valoric viața prin prisma creației și dîndu-și în felul acesta măsură, prin viața sa trece în nemurirea sa. Apa este, ca reflex suprem, **dialog omenesc cu infinitul** sau, ceea ce este același lucru, **umanizarea infinitului. A săpa pînă dai de stele în apă** înseamnă, cred, a te instala ca om în rațiunea ta de a fi, ceea ce practic semnifică a te instala în **rațiunea ta de a rămîne.** Apa, în acest context filozofic, dincolo de orice interpretare posibilă, este poate acel univers prin care omul dă **certitudinii de el sens la infinit.** De aceea cei vechi au văzut în creația omenească **unicul posibil** prin care omul înseamnă certitudinea de el, deci sensul însăși al vieții, al vieții care a născut din timp clipa pentru ca clipa să pătrundă timpul, al vieții care spune stingerii peste timp, vizînd eternitatea, că nu se va stinge. Clipa, prin ceea ce există omenesc în ea, este un invers al timpului. Invers al timpului și sete de eternitate, aceasta este în esența temporară a omului activitatea necreatoare. Omul este o veșnică luptă cu timpul, dar el este totodată și singura luptă, pentru că el are deopotrivă conștiința timpului și a sinelui și, prin ele, conștiința însăși a acestei lupte. **Și, singura luptă cu timpul, invers al timpului prin creație, omul este singularitate cosmică.**

Numai ca reflex suprem al unei atari conștiințe a lui **a fi** general-filozofic concretizat în **a rămîne** general-uman poate fi înțeles acest sfîșietor de sublim **sapă pînă dai de stele-n apă.** Valoarea sa, în miezul existenței umane implicînd planul etic, nu poate fi decît aceea a unui imperativ categoric. Ceva aidoma imperativului categoric kantian, dar care, spre deosebire de acela, cum precizam, nu este doar general-filozofic, ci, în propria-i răsfrîngere, este particular-uman. Cîtă adîncime a plămădit spiritul românesc în acestă sinteză de gîndire cu inegalabile resurse filozofice și etice ni se dezvăluie din relația, de un rafinament aproape de neînchipuit, care armonizează, asemenea unui **ordo** de temei heraclitic, două sfere intangibile — **apa și stelele** — care, totuși prin om, devin orizont de atingere în creația sa. Apa și stelele, filozofic vorbind, i-au condus pe români, printr-un perfect echilibru rațional-sensibil, la unirea lor într-un cosmos armonic care capătă **un** sens aparte, specific, nemaiîntîlnit. Căci unde ar putea fi desprins mai limpede și mai veridic necrutătorul irepetabilului decît aici ? Stelele, care se află undeva sus, în infinitul albastru și rece, la care practic se poate aspira **suind**, printr-o transfigurare operată de cumpăna sciziunii dintre physis și logos, apar de data aceasta, privite, deci din unghi filozofic, undeva jos, în adîncimi nebănuite, în apă, la care se ajunge **coborînd**, dar e o călătorie ce înseamnă efort amețitor de înalt în toată măreția sa măsurînd aspirațiile umanului.

Avem aici o întreagă sinteză a orizontului uman deschis universului. Omului, definit între ceea ce înseamnă **apa și stelele** puse conceptual în relație, îi este precizat sensul real al împlinirii. Este sensul perenității omenești ca esență umană.

Uimește, egal poate cu adîncimea definirii însăși, modul original al definirii acestui sens. **Sapă pînă dai de stele-n apă.** Drumul spre stele, așa cum apare aici, neliniștește simțul comun. Căci el, la acest prag al înțelegerii, apare, curios și paradoxal, ca negație. Dar la nivelul reflexiei filozofice, situat pe palierul spiritului pătrunzîndu-se valoric, el se dezvăluie, depășind definitiv aparența paradoxului, ca **afirmație.** Pentru a atinge, ca **om**, strălucirea pură a stelelor trebuie să frămînți lutul și să-l brăzdezi cu omenescul din tine pînă la apă, pînă la **oglinda** în care să te

dialectica ideilor

reflecți ca om, oglindire care, concentrînd ca într-un focar fructul țîșnit din actul chinuitor și pasional al creației, să răsfrîngă — vorbind la același nivel al reflexiei, în **atingerea apei ca real a aspirației spre stele ca ideal.**

De aceea, așa cum arătam cîndva în alt loc, drumul acesta spre **stele**, care se desăvîrșește ca plenitudine în apă, în măsura în care caută apa el caută totuși stelele, astfel că el constituie o căutare de sens în tainele vieții și în tainele lumii. Într-o asemenea copleșitoare viziune apa apare ca o veritabilă esență a cunoașterii : prin ea oamenii se întîlnesc, se reîntîlnesc — continuîndu-se, trecînd unii în alții — își reamintesc de ei, se redescoperă, se autocunosc, se realizează, se desăvîrșesc. De aceea, tocmai din zilele îndepărtate ale istoriei, cei vechi au tăiat în inima acestui pămînt fîntîni, lucru care, înțeles filozofic, înseamnă însuși marele drum al căutării de sine, de adevăr, de frumos, într-un cuvînt, de uman. Pentru ei, drumul spre apă — ca activitate reală — și-a găsit echivalentul de drum al cunoașterii și prin aceasta al realizării — ca rezultat al reflexiei în plan filozofic. Fîntîna românească, în sens de temei filozofic, poate, este o altă ipostază a ceea ce înseamnă Coloana infinitului văzută altfel, material, de Brâncuși.

Suind de departe, de la cei vechi, sensul apei curge mai departe prin noi, el constituind o autentică dimensiune spirituală, aceea a rațiunii de a fi înțeleasă activitatea infinit creatoare — ca singularitatea cosmică. **Sapă pînă dai de stele-n apă** reprezintă, așadar, dimensiunea spirituală care, în substanța ei lăuntrică de temei filozofic, definește sensul vieții umane și prin aceasta sfîșietor de frumos al perfecțiunii artistice, dar miezul ei strigă dintr-o adîncime ce ține de sîmburele originar al filozofiei însăși, care s-a plămădit pe aceste meleaguri în cei vechi din osul cărora am izbucnit însetați de aer să sărutăm lumina...

Clasificarea științelor — problemă de filozofie

(Urmare din pag. 1)

actuale, totuși o idee cu claritate se impune : anume necesitatea abandonării criteriului clasic al clasificării: obiectul, pe care științele îl posedă în raza de acțiune a cercetării, și adoptarea unor noi criterii. Cu toate acestea, se observă că la neokantieni, de pildă, se depășește o unilateralitate printr-o altă unilateralitate : obiectul e negat de metodă, dar nu se încearcă o combinare a obiectului cu metoda într-un **criteriu integral.** În mod implicit, nu explicit, această raportare obiect-metodă apare la E. Cassirrer în conceptul de formă simbolică, de știință ca formă simbolică.

Judecînd realist, se observă că problema clasificării științelor se află nu în faza de definire și definitivare, ci, în mod paradoxal, după sute și sute de ani de căutări, **în faza începutului.** Este o nouă dovadă a științei vii, a procesului viu de cunoaștere, care refuză să rămînă la un moment dat în niște cadre intangibile.

Problema, care se pune în continuare, este găsirea **acelui criteriu** sau **acelor criterii**, care să realizeze o clasificare **dinamică** și **deschisă** a științelor.

Marxismul avea să sublinieze necesitatea unei viziuni evolutive, nonstatice, care să marcheze în însuși cadrul clasificării progresul științific. În **„Dialectica naturii"** Engels schițează și o **dialectică a științelor naturii, precizînd că principiul subordonării (adică al dezvoltării) trebuie să fie o piatră de temelie în clasificarea științelor.**

Totuși, criteriul pe care Engels îl propunea în secolul trecut a devenit în zilele noastre insuficient. Orientarea spre obiectul de cercetare, anume spre forma specifică de mișcare a materiei, a încetat să mai fie o distincție între diferite științe, întrucît contiguitatea multor discipline este **o contiguitate obiectuală** ; de asemenea, majoritatea științelor de contact (de graniță) apar tocmai pentru că au același obiect cu altele apropiate. De pildă, este greu de făcut distincție clară între mișcare fizică și mișcare chimică numai prin raportarea atom-moleculă, întrucît ambele elemente apar ca substrat material fie pentru procese fizice (fizica moleculară, fizica atomică), fie pentru procese chimice (chimia ca știință).

Dacă criteriul obiectului a devenit astăzi necorespunzător, ideea **obiectivității ca principiu fundamental al clasificării științelor rămîne** ca una dintre cele mai fecunde și mai contemporane, depășind subiectivismul și relativismul accentuat al multor concepții și soluții de clasificare.

Epoca științifică contemporană înregistrează un proces continuu de **transfer al metodelor de la o disciplină la alta**, cu finalități și eficiențe sporite. Nu intră în discuție metodele universal-valabile pentru grupuri de științe, cum ar fi metoda observației, metoda experimentală, metoda inductivă ș.a.m.d., care, ab initio, sînt destinate rezolvării sarcinilor nu pentru o știință singulară, ci pentru multe altele.

Există, însă, metode care se conturează inițial ca proprii unei anumite discipline științifice, iar apoi se dovedesc utile și altora. Menționăm în acest sens un exemplu semnificativ : metoda calculului aplicată în logică a generat **logica matematică** — o disciplină care, împrumutînd metoda matematicii, rămîne totuși știința distinctă, cu univers de discurs limitat, cu o problematică bine conturată. În baza criteriului metodologic de clasificare, distincția între matematică și logica matematică s-ar pierde, căci cele două științe ar fi de fapt una singură, definite printr-o **metodă unică.**

Literatura de specialitate promovează tot mai frecvent ideea **criteriului structural** — fundament al clasificării științelor. Se cunosc importantele realizări pe care curentul structuralist le-a înregistrat în lingvistică și sociologie, precum și în alte domenii. Structuralismul nu este numai o teorie filozofică, dar și o tehnică, o metodologie, or, în acest sens, el s-a dovedit rodnic pentru multiple cercetări concrete. **Structura, structuralitatea științei este definiția ei sui-generis**, care depășește unilateralitatea criteriului metodologic. În structura unei științe intră deopotrivă universul ei de probleme, sfera metodelor de investigație, limbajul natural și simbolic specific, logica internă etc. — adică elemente care îi stabilesc o identitate contextuală, îi precizează locul în ansamblul științelor date.

Încercări de acest gen au fost de cîtva timp înfăptuite, îndeosebi în domeniul matematicii, unde punctul de vedere structural (nu structurist) are acces pe „ușa din față". Cercul Bourbakiștilor, denumit generic „Nicolae Bourbaki", a elaborat o veritabilă „arhitectură a matematicii". „Disciplinele matematice, în care se includ cele mai noi și totodată cele mai abstracte teorii (teoria spațiilor abstracte, calculul probabilităților, teoria mulțimilor") își află locul într-o construcție complexă, nu simplă, plastică, nu rigidă deschisă dezvoltărilor ulterioare ale matematicii. Putem remarca elaborarea unei **clasificări concentrice** a ramurilor matematicii și nu a unei simple clasificări dihotomice sau radiale, care ia în considerație nu atît punctele comune, cît distincțiile esențiale între o știință și alta. Dintr-o ierarhie de structuri asupra unei ierahii de ramuri.

Concepția „bourbakiștilor" poate fi extinsă în mod licit de la clasificarea matematicilor la clasificarea științelor în genere, în măsura în care respectă două cerințe fundamentale pentru o clasificare dialectică : caracterul **dinamic** și caracterul **deschis.** Sistemul de clasificare a științelor cu ramurile lor cele mai diverse nu trebuie să fie numai o **retrospectivă a istoriei științei**, a modului cum au evoluat și s-au format ca științe independente ; totodată, acest sistem are menirea de a fi o **perspectivă**, care să schițeze — fie și în cîteva linii — **viitorul** științei, așa încît noile realizări deocamdată previzibile să poată fi încadrate la momentul dat în acest sistem larg.

După părerea noastră, aceasta ar fi funcția cea mai interesantă a construirii unei clase a științelor, a unei clasificări.

Conlucrarea filozofiei cu științele particulare, rezolvarea pe planul filozofiei a criteriului de clasificare sînt premise esențiale pentru un răspuns substanțial la întrebarea lapidară : „ȘTIINȚĂ SAU ȘTIINȚE?"

NOUA INIȚIATIVĂ POLITICO-DIPLOMATICĂ A F. N. E. PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMEI VIETNAMEZE

Elemente noi rețin, o dată mai mult, atenția generală asupra evoluției problemei vietnameze. Conferința cvadripartită din capitala Franței, consacrată acestui subiect — unul din cele mai importante ale actualității politice internaționale — polarizează iarăși preocupările oamenilor politici și diplomaților, ale agențiilor de presă și ziarelor. Principalul imbold în acest sens — după săptămîni și luni de zile în care, datorită pozițiilor neconstructive, inacceptabile sau obstrucționiste ale delegaților S.U.A. și autorităților saigoneze — îl constituie noua inițiativă politico-diplomatică a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, sprijinită integral de R.D. Vietnam. Mai precis, este vorba de noile propuneri formulate de F.N.E. asupra principiilor de bază menite să conducă la o rezolvare temeinică și de ansamblu a situației din Vietnamul de sud, fapt care ar avea consecințe binefăcătoare asupra perspectivelor întregii probleme vietnameze. Documentul dat publicității de F.N.E., prezentat în cadrul celei de-a 15-a ședințe săptămînale a convorbirilor de la Paris și cunoscut în presa mondială mai frecvent sub denumirea de „planul în zece puncte", expune cu claritate și într-o manieră concretă, deschisă, poziția principială, constructivă a Frontului Național de Eliberare față de perspectivele soluționării situației prin mijloace pașnice, politice. Noua inițiativă a F.N.E. se reafirmă ca o emanație a hotărîrii sale de a ajunge la o soluție care impune încetarea războiului de agresiune al S.U.A. în Vietnam pornindu-se de la respectarea sacră a drepturilor fundamentale ale poporului vietnamez la o viață liberă și independentă, în conformitate cu propria sa voință, cu propriile sale aspirații.

Preambulul documentului subliniază, în același timp, că este necesar să se respecte cu strictețe „principiile fundamentale ale Acordurilor de la Geneva din 1954 privitoare la Vietnam și realitățile situației actuale din Vietnam". Știut este că Acordurile de la Geneva se pronunță pentru „respectarea drepturilor naționale fundamentale ale poporului vietnamez: independența, suveranitatea, unitatea și integritatea națională". Noile propuneri sînt consecvente, totodată, programului politic și poziției în cinci puncte a F.N.E. din Vietnamul de sud, care sînt în concordanță cu poziția în patru puncte a guvernului R.D. Vietnam.

Condiția esențială pentru soluționarea politică a situației din Vietnam — reafirmă documentul F.N.E. — constă în retragerea totală, necondiționată a trupelor americane cît și a trupelor altor țări străine care iau parte la războiul din Vietnam, în lichidarea bazelor militare americane de pe teritoriul Vietnamului de sud. Făcînd precizări asupra acestui punct al planului (în contextul anunțării planului în opt puncte prezentat recent de președintele S.U.A., Richard Nixon), șeful delegației F.N.E. la convorbirile de la Paris a respins teoria americană a așa-zisei „retrageri reciproce" a trupelor străine din Vietnam. „Este vorba aici — sublinia el — de un mod de a pune condiții retragerii trupelor americane, încercare pe care noi am respins-o în repetate rînduri. Toată lumea știe că trupele americane și cele ale țărilor satelite ale S.U.A. sînt singurele trupe de agresiune străine din Vietnamul de sud". De aceea, fruntașul F.N.E. cerea retragerea necondiționată a trupelor S.U.A. și ale aliaților lor din Vietnamul de sud, renunțarea la sprijinirea administrației corupte de la Saigon a lui Thieu-Ky și respectarea dreptului populației sud-vietnameze de a-și rezolva singură propriile sale probleme.

Pronunțîndu-se — și militînd activ — pentru realizarea acestor premise obligatorii, F.N.E. expune în „planul în zece puncte" o serie de prevederi importante asupra mijloacelor de reglementare viitoare a problemelor Vietnamului de sud. Astfel, pentru perioada următoare restabilirii păcii, planul preconizează negocieri pentru formarea unui guvern de coaliție provizoriu, organizarea de alegeri libere și democratice pentru o Adunare constituantă și formarea unui guvern de coaliție care să reflecte înțelegerea națională și larga unitate de acțiune a tuturor păturilor populației ei. Un element care a atras în mod particular atenția observatorilor — întrucît este pentru prima oară formulat într-un asemenea document — se referă la problema forțelor armate vietnameze care, conform propunerilor „planului în zece puncte", urmează să fie reglementată de părțile vietnameze însele.

Importanța deosebită a documentului, aportul pe care el este menit să-l aducă la realizarea unor progrese pe calea spre o rezolvare deplină a situației, a fost remarcată în cercuri largi pe plan internațional. Privirile s-au îndreptat, în mod firesc, și spre Washington, de unde se așteaptă o atitudine oficială receptivă la noua inițiativă a Frontului Național de Eliberare, care să vină în întîmpinarea aspirațiilor crescînde către o soluționare pașnică, în conformitate cu interesele fundamentale ale poporului vietnamez, cu imperativele întronării păcii și securității în această parte a lumii.

Un deznodămînt militar, bazat pe impunerea forței, încercat de S.U.A. prin escaladarea agresiunii s-a dovedit, în ultimii ani, lipsit de perspectivă pentru rezolvarea situației. De pildă, chiar în preajma prezentării planului în zece puncte de către F.N.E., ziarul francez „Le Monde", considerînd situația sub raport strict militar, observa că „forțele armate ale F.N.E., angajate într-o nouă ofensivă încă de la 22 februarie, manifestă aceeași consecvență, în ciuda intensificării bombardamentelor" (americane — n.n.).

Opinia publică mondială, pe deplin încrezătoare în triumful cauzei drepte a poporului vietnamez, apreciază „planul în zece puncte" al F.N.E. ca o contribuție importantă la rezolvarea pașnică prin mijloace politice a situației în cadrul eforturilor depuse de reprezentanții R.D. Vietnam și ai F.N.E. la convorbirile de la Paris.

Corneliu VLAD

Coborîre pe Venus

După 130 de zile de zbor cosmic, timp în care au fost parcurși 350 milioane de kilometri, stația automată sovietică „Venus-5" a efectuat la 16 mai o coborîre lină în atmosfera planetei Venus. Urmînd același drum, după 24 de ore, Venus 6 a pătruns în atmosfera venusiană la aproximativ 300 de km. de Venus 5. Pentru prima oară cercetările caracteristicilor atmosferei planetei Venus au fost efectuate simultan din două zone ale acesteia. În timpul zborului, Venus-5 și Venus-6 au realizat importante analize ale proceselor fizice care au loc în spațiul interplanetar. În timpul aterizării, măsurătorile asupra temperaturii, presiunii și compoziției chimice a „Luceafărului de dimineață" au fost neîntrerupt transmise pe Pămînt.

Importanța zborului stațiilor interplanetare Venus-5 și Venus-6 se datorește în primul rînd faptului că, în actuala etapă de cercetare a Universului, stațiile de tip Venus sînt capabile să transporte o gamă mai largă de aparate de cercetare decît o navă cosmică cu echipaj la bord. În al doilea rînd, studierea planetei Venus va îmbogăți știința, în afara datelor despre Univers, cu noi informații despre evoluția vieții pe Pămînt, cele două planete avînd aproximativ egale masa, cantitățile de azot și bioxid de carbon, precum și alți parametri. Încununarea cu deplin succes a misiunii celor două stații interplanetare a deschis omului, prin precizia traiectoriei, complexitatea și volumul de material cules, noi orizonturi în dezlegarea tainelor Cosmosului. Ultima realizare a savanților sovietici oferă și o imagine a tendințelor cercetărilor cosmice, care au un caracter larg, desfășurîndu-se pe mai multe planuri și avînd drept obiective, în afara satelitului natural al Pămîntului, și planetele mai îndepărtate, ca Marte și Venus.

Două remarcabile succese ale cosmonauticii

Pași spre Lună...

Un alt mare succes cosmonautic îl realizează în aceste zile Thomas Stafford, John Young și Eugen Cernan. În voiajul ei spre Lună, nava spațială americană „Apollo-10" se va înscrie astăzi, la ora 21,34, pe orbită circumlunară la o altitudine de aproximativ 112 km. deasupra marelui astru rîvnit de cosmonauți și îndrăgostiți. Nu va trece decît puțin și, către orele 22.20, Thomas Stafford și Eugen Cernan, aflați la comanda modulului lunar, se vor apropia pînă la 15 km. de Lună.

Cele circa 50 de ore de zbor pe ruta Pămînt — Lună au fost încununate pînă acum de cîteva realizări cu totul și cu totul deosebite.

În primul rînd, să amintim de efectuarea transmiterilor de televiziune în culori. În minutele de transmisie (la ora închiderii ediției revistei noastre se însumaseră 72), telespectatorii au putut asista la cuplarea modulului lunar la cabina de comandă, iar apoi au „pătruns" în interiorul acestuia, văzînd astfel în condiții foarte bune pe cei trei cosmonauți.

Să subliniem apoi că echipajul navei „Apolo-10" realizează o foarte bună și o permanentă legătură radio cu Pămîntul, ajungînd pînă acolo încît să-și permită chiar să ia cunoștință de conținutul ziarelor abia apărute și să asculte pe cineva de la centrul de control cum le citește. Horoscopul.

De asemenea, demn de reținut este faptul că în ziua de luni cosmonauții americani au servit pentru prima dată un dejun ca pe Pămînt; ei n-au mai folosit de data aceasta alimente complet deshidratate, ci salată de fructe, șuncă, biscuiți, fulgi de porumb cu sirop.

În sfîrșit — și ceea ce este mai important, esențial chiar — „Apollo-10" realizează prin acest zbor o fidelă repetiție generală a întregii misiuni spațiale ce va reveni urmașei sale „Apollo-11" — mai puțin aselenizarea, care va fi doar simulată. Cum spunea cosmonautul Stafford: „Vom încerca să dezlegăm toate necunoscutele ecuației zborului spre Lună și să netezim astfel drumul pentru misiunea de aselenizare, să efectuăm exact absolut toate operațiunile impuse de aselenizare, în afară doar de pasul final — coborîrea pe suprafața Lunei".

Clipa cea mare, cînd primul om va păși, totuși, pe Lună se apropie deci. O așteptăm!

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

Scapă-i, Doamne, pe robii tăi milionarii...

...Dînsul rupe aerul în franjuri sulfuroase, crispează obiectele, în urmă-i plantele se usucă și crapă, iar păcătoșii se mumifică spontan și apoi fumegă. Biped ciolănos pînă la delir, cu epiderma rinoceroidă, membre extensibile și o coadă boa, cu care agață, imobilizează și strangulează, Satan, Lucifer, Belial sau Astarotto, mai modest spus, dracul, în loc să fie lăsat în hrubele de dedesubt, a început să fie chemat la suprafață, adulat, adorat.

Dracul e „en vogue". I se construiesc reședințe somptuos lugubre în Statele Unite, Italia, Anglia, Franța și în destule alte locuri. Noaptea, după o „șuetă" astrologică, membrii diverselor abații luciferice încep să se zbenguie apoplectici și cu dichis, să aprindă ruguri, să desfolieze sicrie, să sacrifice animale într-o atmosferă de rit sinistru, ducînd ideea de anapoda la perfecțiune.

Milionari ratați într-ale spiritului, bebeluși crescuți înalți în Rollsuri, nevropați și văduve pe cît de înstărite pe atît de nervoase, în speță plictisiții de cele mai dure ultrapicanterii s-au lăsat blajin tentați și apoi etanș menținuți de o vastă bandă de excroci internaționali care au făcut din necuratul cel mai formidabil „boom", storcînd cotizații, paracotizații și infiltrîndu-le în mințile subțiate ideea unui Lucifer care 100% extrage din impas. Afacerea a luat „proporții", a devenit fenomen și a impacientat Vaticanul, în penurie de „mînă de lucru" și obstrucționat, financiar, de ampla clientelă, cu alt... obiectiv acum, care contribuia catolic, dar lichid.

Eterna concurență. Dacă un prelat se întîlnește pe stradă, vis-a-vis de Vatican, cu un traficant de diavoli: Zambile și sulf... Hm!

Un scoțian, o fîntînă scoțiană, un mormînt scoțian

Whiskyul, fiind una din licorile care o dată intrate în venele muritorilor pulsează spre cerebel zvon de veseli zurgălăi, a început să se consume și în Italia în proporții culminante. 500 de mărci de whisky — scoțiene, canadiene, americane și irlandeze, dar mai ales scoțiene — gîlgîie în gîtlejurile meridionale, seci și cu gheață. Cu apă îl diluează specialiștii, altfel spus părinții spirituali, rafinații. Numai că nu cu orice fel de apă. Cu o anumită apă, cu „water-whisky", cum i s-a încarcerat fixă în minte lui Mac Stevens ideea unei fabuloase operațiuni de export. Stevens, vajnic scoțian, a șters-o din Malta unde nu mai putea consuma diluînd, știm bine ce, cu apă malteză. s-a instalat la Loch Lomond, lîngă o fîntînă scoțiană, cu o apă, după cum s-a gîndit el, extraordinară și de... export. Și așa a și făcut. A exportat.

Peninsularii romani pot bea acum fără grijă și devenind în proporții de masă rafinați. De newyorkezi nu mai vorbim. Industria scoțianului le trimite apă la săculeți de plastic într-un tiraj săptămînal de 1.000.000 de exemplare.

Și dacă seacă puțul? Poate găsește, încă trăind, petrol, cum i s-a întîmplat însă, post-mortem, unei rude a sa (toți scoțienii sînt rude), care, decimat financiar la ruletă, s-a sinucis. Asta nu e mare lucru, dar după săvîrșire, cînd i se sapă locul într-un cimitir de la periferia Los Angelesului, groparii, dînd cu cazmalele, au izbit într-o băltoacă neagră care se umfla văzînd cu ochii. Văduva, scoțiană pînă în măduva claviculelor, a exclamat: „Vai, Stevens (mortul), tocmai acum?!..." și repede a dat groapa pe mîna unui avocat să-i concesioneze terenul, ca împărăție a cerurilor. Mai bine mai tîrziu, decît niciodată, deși...

În fotografie: — Noul val: prelații: crichet, gangsterii: oficiază.

MIȘCAREA STUDENȚEASCĂ AMERICANĂ FAȚĂ CU UNELE TACTICI ACADEMICE

„BASMUL CU LUPUL CEL RĂU" ÎN VERSIUNEA REAGAN • ÎNTRE TACTICA DIPLOMATICĂ ȘI TACTICA LINIEI DURE • FALSUL RAPORT ÎNTRE CAUZA ȘI EFECT.

Deseori, în revista noastră, am vorbit despre evoluția mișcării studențești din S.U.A., jalonată de evenimente mai mult sau mai puțin spectaculoase, de greve și demonstrații de amploare, în care universități ca Berkeley, Columbia, Stanford, Cornell, Atlanta, Maryland, Chicago sau San Francisco au devenit simboluri ale efortului studențimii americane spre radicalizare, spre abordarea complexă a problematicii sociale și academice. În acest context trebuie analizată și reacția pe care acțiunile revendicative ale studenților au trezit-o în mediul academic, la forurile conducătoare ale universităților și colegiilor, pentru că de cele mai multe ori atitudinea cancelariilor a jucat un rol aparte în nuanțele specifice de la o acțiune la alta.

În ciuda faptului că presa, radioul, televiziunea din Statele Unite ale Americii oferă, de cîțiva ani încoace, imagini grăitoare asupra acțiunilor revendicative studențești nord-americane, nici o luare de poziție oficială n-a calificat sau n-a vrut să califice aceste fapte drept aspecte ale unui *fenomen* de dimensiuni sociale. Practic, s-a încercat să se acrediteze în fața opiniei publice interne și internaționale ideea că asemenea acțiuni rămîn simple neînțelegeri „gospodărești", particulare, izolate și fără ecou în însăși masa studenților. Atunci, amploarea pe care presa o acordă acestora, numeroasele imagini înfățișînd studenții ocupînd campus-urile, sit-in-uri, ciocniri cu poliția etc. nu s-ar justifica decît ca elemente ale formării unei psihoze publice care să favorizeze intervențiile, adesea brutale, pentru „restabilirea disciplinei". În fapt, înșiși cei care au lansat ideea au încetat de mult să mai creadă în ea. Tot mai multe voci cer organelor oficiale să treacă în mod serios la analiza situației universitare, pornind de la prospectarea doleanțelor studențești.

În acest sens, Michael Miles arăta la 12 aprilie în „The New Republic" că, pentru specialiștii în problemele academice, este greu să sesizeze caracterul stîngii studențești ca fiind o mișcare, dat fiind faptul că ea atrage o varietate infinită de membri — S.D.S., liberali de stînga, „hippies", social-democrați, pacifiști, anarhiști, idealiști etc. În ciuda acestui fapt, continuă autorul, dezvoltarea mișcării s-a îndreptat spre o evaluare mai degrabă rațională decît irațională a societății americane.

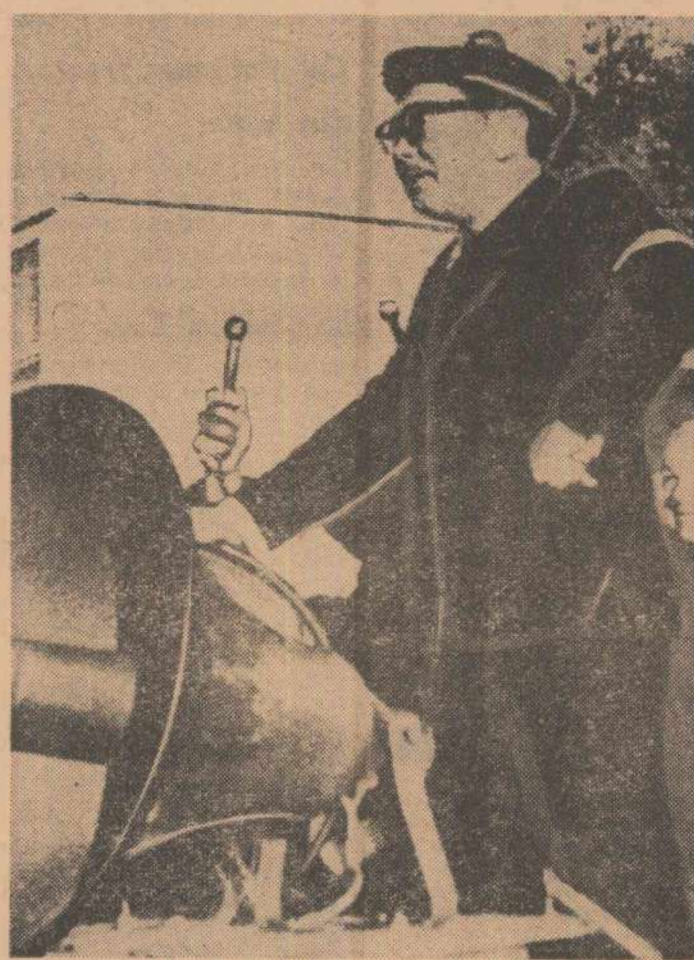
La recenta Conferință a guvernatorilor, Ronald Reagan propunea o intervenție extraordinară a Departamentului Justiției pentru a purcede la investigarea doleanțelor studențești. Propunere formală, întrucît Reagan, exponent al dreptei, e de mult „convins" că acțiunile studenților americani sînt „opera comuniștilor" sau ale unor „agitatori de profesie". Sub acoperirea acestui slogan Reagan n-a ezitat niciodată, în calitate de guvernator al Californiei, să intervină prin intermediul poliției în campus-ul de la Berkeley. Dar propunerea lui Reagan are și alt substrat. Ea este menită să îndrepte discuțiile legate de mișcarea studențească din domeniul social-politic în cel *juridic*, transformînd problema analizei revendicărilor într-o *problemă de drept*.

În situația actuală, nu mai este posibil să explici problemele interne prin intervenția unor „oameni răi" — constata revista *Newsweeck*. Basmul cu lupul cel rău nu mai sperie pe nimeni.

Desigur, există mari diferențe între doleanțele, între platforma revendicativă a studenților, de la un colegiu la altul. Caracteristic este însă fenomenul de creșetere a *demostrațiilor* — în special în campus-urile urbane — privind probleme sociale și politice. O scurtă analiză a principalelor doleanțe exprimate de studenți situează pe primele locuri discuțiile legate de chestiunea drepturilor civile, condamnarea discriminării rasiale, cu aspectul său particular ținînd de învățămînt : inegalitatea educației pentru albi și negri. Opoziția față de războiul purtat de Statele Unite în Vietnam, culminînd cu acțiunile antidraft (refuzul de înrolare) de anul trecut este în aceeași măsură o caracteristică generală a mișcării. În totalitate, platformele revendicative se structurează pe probleme profesionale, înglobînd cererile de participare în organele academice și administrative, nemulțumirile financiare, obiecțiile privind conținutul și orientarea programelor de studiu, semnificativă în acest sens fiind opoziția generalizată față de amestecul marilor monopoluri în stabilirea direcțiilor de cercetare științifică, dependența materială a universităților de unele interese particulare sau militare. Campaniile împotriva companiei „Dow Chemical", împotriva fundațiilor prin care, mai mult sau mai puțin pe ascuns, C.I.A. se interferează în activitatea universitară, împotriva programelor de cercetare militară subvenționate în universități de oficialitățile aviației, marinei sau forțelor armate terestre, s-au înscris adînc, în ultimul timp, în dezbaterea asupra autonomiei academice.

Dar, de obicei, disputele se petrec pe plan local, modul în care marile universități reacționează fiind în parte determinat de stilul, vîrsta, orientarea președintelui lor. Din acest punct de vedere, cu timpul s-au elaborat diferite strategii ale forurilor academice, ca un „cod al manierelor", al comportării față de mișcarea studențească. Deja, cîteva „sisteme tactice" și-au cîștigat celebritatea...

Tactica Hesburgh pornește de la silogismul aparent, după care oricine refuză rațiunea nu poate fi membru al comunității academice. Reverendul Theodore M. Hesburgh, președinte la Notre Dame University, arăta într-un nou regulament că „cel care va substitui rațiunii forța va fi pedepsit cu 15 minute de meditație, iar dacă meditația nu dă roade, va fi exmatriculat" Tactica aceasta ar merge poate la Notre Dame, universitate obișnuită cu un sistem autoritar, spunea cineva, dar ca să o aplici la San Francisco ar trebui să ceri ajutorul unui regiment de poliție. La Columbia University e în vigoare *tactica diplomatică*. La Berkeley *tactica persuasiunii* e dublată de controlul oficial asupra campus-ului practicat prin intermediul poliției. Pentru cancelarul universității, Heyns, procedura „impecabilă" rămîne sancțiunea profesională, aplicată însă în condiții de extremă siguranță — adică sub supravegherea poliției. La Pensylvania s-a adoptat *tactica negocierilor preliminare*, destinate să calmeze spiritele, prin îndelungi parlamentări. Iar atunci cînd nici una din aceste precauții strategice, în fond artificiale, nu dau roade, cea mai folosită devine *tactica liniei dure*. Adeptul permanent al acestei linii este noul președinte de la San Francisco State University, S. I. Hayakawa. Profesor de semantică și „comunicații verbale", autorul cărții „Limbajul în acțiune" are un mod original de a practica „comunicarea cu studenții". În momentul organizării unui sit-in sau al unei greve în campus, vorbește studenților prin intermediul unui microfon gigantic, cerîndu-le să se disperseze. Cum, de obicei, un astfel de ultimatum nu are ecou, poliția intervine. La ultima „tentativă" de comunicare în acest gen s-au operat 483 arestări.

S. I. Hayakawa în timpul unei discuții în campus

S-a vorbit mult despre „eficiența" sau defectele acestor tactici academice. Discuția de „procedură" n-a reușit însă să ascundă faptul că modalitățile strategice elaborate nu sînt decît false soluții de moment. Și aceasta pentru că ele nu s-au raportat niciodată la cauzele reale ale acțiunilor studențești, ci au fost create ca să atenueze cu orice preț efectele acestora. Dar nici măcar aparențele nu pot fi salvate. Recent, o statistică oficială a atras atenția asupra faptului că numai o parte „minusculă" a studenților, de la colegiile unde nemulțumirile sînt acute, beneficiază de una din cele trei categorii de ajutor financiar : împrumuturi, burse, servicii cu norme incomplete. Dar, pe scară națională, numărul ajutoarelor financiare nu satisface nici măcar o treime din numărul studenților ! Mai mult, președintele Universității din Texas, Norman Hackerman, amintea că asemenea ajutoare sînt acordate pe rațiuni politice. (Anul trecut, două legi votate de congres stipulează că orice fel de ajutor material trebuie interzis pentru studenții care participă la greve sau demonstrații). „Ajutorul financiar trebuie să depindă numai de calitatea muncii studentului și nu de motivații politice", spunea Hackerman.

Și asemenea opinii se fac din ce în ce mai mult auzite. Ele încearcă să îndrepte atenția spre cauzele de ordin social, specifice societății americane, care determină mobilurile de acțiune și organizare ale mișcării studențești.

Recentul seism de la Harvard a constituit un șoc de proporții. Harvard, prin tradiție o adevărată „școală a puterii", simbolul aristrocrației academice americane, cunoaște acum ce a mai profundă criză a celor 333 de ani din istoria sa. Aici, ca și în alte locuri, printre animatorii acțiunilor au fost membrii organizației „Studenții pentru o societate democratică" (S.D.S.), întemeiată în 1962, cu un program de luptă pentru drepturi civile, împotriva rasismului, militarismului și imperialismului.

În ultimul an, deci, a început să se cristalizeze ca specific al contestației studențești americane refuzul integrării institutelor academice în programul de cercetare pus în slujba Pentagonului, refuzul „complicității" Universității la războiul din Vietnam. Alături de acestea se adîncește procesul revendicativ al militanților negri care cer un program special de studiu în funcție de specificul studenților de culoare.

Deși, așa cum am arătat, mișcarea studențească americană este un fenomen complex, un mozaic de tendințe și orientări, forța ei rezidă în respingerea în comun a unei ordini sociale ; caracterul fluid făcînd încă dificilă „distincția între ceea ce este trecător și ceea ce este de durată, ceea ce este accidental și ceea ce este esențial în mișcare" — cum susținea Miles. Studenții americani își spun astăzi cuvîntul alături de forțele democratice din S.U.A. pentru democratizarea vieții publice și înfăptuirea unor schimbări cu caracter progresist în cadrul sistemului social participînd astfel, în pofida cîtorva diferențe de orientare existente în sînul mișcării, la ascensiunea opiniei revoluționare antiimperialiste.

Eugen PATRICHE

MAPAMOND STUDENȚESC

• La invitația „Vieții studențești", ne-a vizitat recent țara ROMAN DOBRZYNSKI, redactor la publicația studențească poloneză „ITD". Oaspetele nostru a vizitat cu acest prilej centrele universitare București, Brașov și Craiova, a purtat discuții cu redactori ai revistei noastre și ai revistelor studențești „Universitas", „Amfion", „Orizont" și „Sigma", a vizionat spectacole de teatru la Casa de cultură a studenților din Capitală.

Vizita colegului polonez se înscrie în cadrul contactelor și schimburilor pe care redacția noastră le realizează cu publicații de profil similar din străinătate, pentru o mai bună cunoaștere reciprocă a realităților universitare și a preocupărilor presei studențești.

• În orașul venezuelian Valencia a avut loc o puternică demonstrație a studenților pentru mărirea alocațiilor universitare. Poliția a intervenit cu brutalitate, împrăștiind pe manifestanți și operînd numeroase arestări.

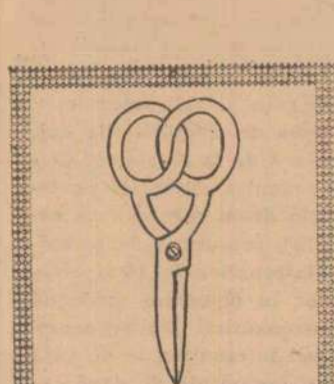
• Forurile universitare din Austria se pregătesc pentru o bogată activitate programată în cursul vacanței de vară. Astfel, se fac pregătiri pentru primirea unui mare număr de invitați — studenți și cadre didactice — cu prilejul a două mari manifestări preconizate. E vorba de „Săptămînile universitare de la Salzburg" care vor organiza dezbateri pe tema „în drum spre o nouă societate", precum și de întîlnirile internaționale ale specialiștilor în domeniul medicinii și astronauticii. De asemenea, cursuri internaționale de vară vor fi organizate de două „academii de vară" — „Academia Mozarteum" și „Academia de vară de arte plastice".

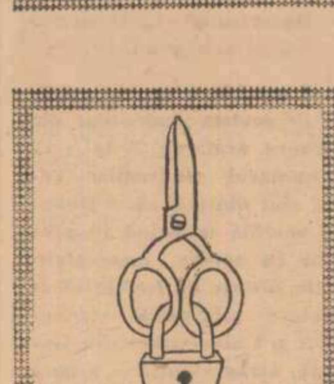
• O statistică recent publicată de revista studenților din Göteborg arată că 37 la sută din numărul studenților suedezi sînt obligați să-și finanțeze studiile muncind în producție cu norme incomplete. Datele, oferite de Institutul de cercetare științifică studențească a Universității din Göteborg, atrag atenția și asupra faptului că un procent la fel de mare de studenți sînt angajați în diferite slujbe cu normă întreagă, pentru a-și putea plăti taxele de întreținere în facultate. De asemenea, din rîndul studenților căsătoriți, un mare număr de tineri, aproape 54 la sută, sînt obligați să lucreze, cu norme incomplete, și 38 la sută chiar cu norme întregi, pentru a putea plăti cheltuielile de întreținere în facultate și îndeosebi, costul camerelor în cămine studențești.

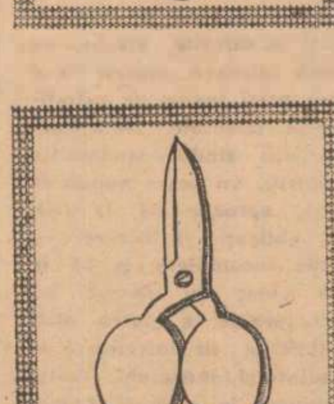
Cinci caricaturi de I. DOGAR-MARINESCU

Din însemnările unui student de la matematică

● *Un sfat pentru un enigmatic: nu-i mare lucru să fii o ecuaţie cu mai multe necunoscute. Esenţial e să nu fii egal cu zero.*

● *Nu-i înţeleg pe filologi! ? Dacă nu le place matematica de ce folosesc în scrierile lor... hiperbole?*

● *Un student, după ce căzuse la examen, se plîngea colegului său:*
— M-a întrebat ce interpretare dau ariei pe care am obţinut-o.
— Şi?
— I-am spus că n-am... voce!

● *Reflecţia unuia ce visează posturi înalte: „Matematica are un singur capitol viabil: funcţiile!*

● *Cum o fi arătînd o integrală ...parţială?*

● *Şedinţomanului îi plac înmulţirile deoarece sînt... adunări repetate.*

● *Cînd discutaţi cu un matematician trebuie să fiţi foarte atenţi, fiindcă vorbeşte în... parabole.*

Napoleon şi faianţa

Pentru comemorarea celui de al doilea centenar al lui Napoleon, muzeul din L'Ile de France va prezenta în acest an o expoziţie intitulată „Epopeea nepoleoniană imprimată pe faianţă", care va reprezenta diferite momente din epoca generalului corsican.

Esculap în favoarea minijupei?

Luînd cuvîntul acum 60 de ani la un congres ştiinţific la Roma, medicul Casirandi a arătat că purtarea rochiilor lungi este anti-igienică. Un examen minuţios a relevat doctorului italian o populaţie microbiană mult mai densă în trenele rochiilor lungi decît în cele scurte. În aceeaşi epocă, la cererea locuitorilor, municipalitatea Dresdei a interzis orăşencelor portul pelerinei şi trenei pe stradă şi în locurile publice. Minijupa a fost, deci, aprobată şi chiar recomandată de corpul medical cu mult timp înaintea adoptării ei în zilele noastre.

Nou record

La Oslo a fost doborît unul dintre cele mai „complicate" recorduri mondiale şi anume: într-un autoturism de mărime mijlocie au reuşit să pătrundă 18 studenţi. Primul record a fost stabilit la Chicago, cînd într-un autoturism asemănător au încăput 16 studenţi.

„Problema principală — a declarat unul dintre recordmeni — nu este cum să intri, ci cum să ieşi de acolo".

Superteleferic

Cel mai lung ansamblu de teleferice a fost inaugurat de curînd la Vallon du Frejus în Franţa. Acest telecablu măsoară 2 450 de metri şi are o denivelare de 672 de metri. El este echipat cu 80 de cabine ce servesc cinci teleskiuri care urcă pînă la crestele ce fac joncţiunea cu Serre-Chevalier.

Artă şi productivitate

În Belgia a fost înfiinţată o fabrică unică în felul ei. Ea se numeşte „Banda rulantă" şi produce „artă". Direcţiunea angajează oameni care pot picta cu uşurinţă nori, pomi, munţi, clădiri, animale, flori etc. Fiind astfel specializaţi, aceştia produc pe bandă rulantă tablouri originale. Procedeul este următorul: la comanda, de exemplu, a unor mori de vînt, schiţa viitorului tablou este mărită pe 60—70 de pînze, care se întind pe banda rulantă. Astfel, fiecare pînză trece prin faţa pictorilor, care desenează, după specialitate nori, flori, păsărele şi, bineînţeles, moara. Productivitatea este mare, obţinîndu-se circa 5 000 de tablouri săptămînal, cea mai mare parte exportîndu-se la preţuri convenabile.

Motanul vorbăreţ

Un negustor din Turcia este posesorul unui motan care vorbeşte. El pronunţă clar cuvintele: „mama", „tata", „soră", precum şi numele stăpînului. Zilnic, casa negustorului este invadată de turişti care imprimă pe benzi vocea motanului.

La înălţime

În suburbia pariziană Puteaux se află modelul celui mai înalt turn de televiziune din lume. Se ştie că Turnul Eiffel are 320 m înălţime, Empire State Building din S.U.A. are 448 m, iar turnul televiziunii din Moscova 508 m. Turnul din Puteaux va avea 750 m înălţime, iar aproape de vîrf va avea un restaurant rotativ. Proiectul întocmit de un arhitect belgian evaluează construcţia la 20 000 000 de dolari.

Charlot la 80 de ani

Recent, Charles Chaplin, creatorul nemuritorului Charlot, şi-a serbat cea de-a 80-a primăvară la Vevey, orăşelul elveţian care a găzduit şi spectacolul omagial cu filmul „Circul", realizat cu 40 de ani în urmă. Zîmbetul lui Charlot

octogenar, alături de soţia sa, Oona, şi fiica sa, Victoria, mărturiseşte şi terminarea unui nou proiect de film a cărui realizare Chaplin o va începe în toamna acestui an.

Umor cu linguriţa

Culcîndu-şi copilul, mama îi spune:
— Puişor, dacă vei avea nevoie de ceva în timpul nopţii, strig-o pe mămica şi imediat tăticul va fi lîngă tine.

*

— Nevroza nevestei dumitale nu este periculoasă. Mai poate trăi încă o sută de ani cu ea.
— Dar eu?

*

— Îmi pare foarte rău, dar luna aceasta nu vă pot plăti pentru cameră, îşi anunţă un chiriaş gazda.
— Parcă tot aşa mi-aţi spus şi luna trecută...
— Şi nu m-am ţinut de cuvînt?

*

— Tată, tu crezi că e just să pedepseşti pe cineva pentru un lucru pe care el nu l-a făcut?
— Nu, băiatul tatii, nu e just.
— Ei bine, află că la şcoală am fost pedepsit pentru tema pe care nu am făcut-o.

Un mare magazin universal. Doi soţi au fost despărţiţi unul de celălalt de curentul de oameni care treceau într-un sens şi în celălalt. După un timp de căutări zadarnice, doamna, enervată, se adresează unei vînzătoare: „Mi-am pierdut bărbatul, unde pot să-l găsesc?" „Etajul trei, găsiţi totul pentru doliu", primi doamna răspunsul.

*

Un bătrîn îşi sărbătoreşte centenarul, iar un jurnalist întreabă dacă îl va putea vizita din nou anul viitor pentru sărbătorirea celei de a 101-a aniversări. „De ce nu, zice bătrînul, îmi păreţi destul de sănătos...".

Sînge rece

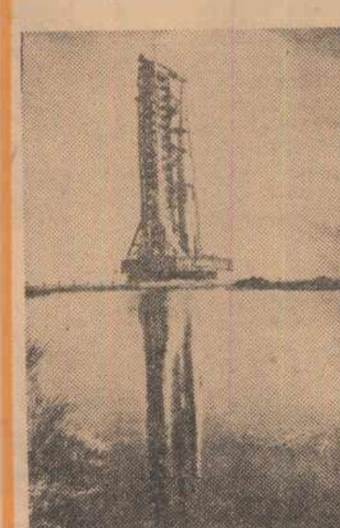
— Dragă, spuse soţia unui mare savant, e un hoţ în bibliotecă.
— Da? Şi ce citeşte?

Şah şi mat

La o cafenea un om sta faţă în faţă cu un cîine. Între ei o tablă de şah. Un curios se adresează omului:
— Cîinele d-voastră ştie într-adevăr să joace şah?
— Oh, să nu exagerăm. E a treia partidă care o pierde.

Cel mai mare tractor din lume

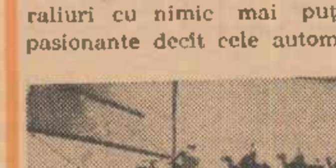
Racheta Saturn V şi navaspaţială Apollo 10 cu modulul lunar au beneficiat în drumul lor pînă la rampa de lansare de serviciul foarte lent (2 m/h) al celui mai mare tractor din lume. Repetiţia generală a debarcării pe Lună este asigurată împotriva oricărei defecţiuni probabile. Modulul va fi

în stare să readucă capsula Apollo 10 pe Terra, după cum Apollo 10 va putea interveni în caz că modulul lunar nu se va desprinde de pe orbita lunară. Pînă la aceste ipoteze puţin dorite, cel mai mare tractor din lume şi-a îndeplinit cu succes misiunea.

Pînze în deşert

Monique Cimel este prima femeie din lume care a traversat Sahara la bordul unui yacht... pe rotile. Acest nou sport care cere o bună pregătire fizică şi o excelentă cunoaştere a curenţilor de aer este popularizat de o serie de raliuri cu nimic mai puţin pasionante decît cele automo-

bilistice. De multe ori concurenţii au ocazia să fie priviţi de sus de conducătorii cămilelor ce-şi văd ameninţat monopolul rutier al deşerturilor.

Surpriza

Un ţăran se întoarce de la cîmp cu cîinele şi calul său.
— Trăiască finul, spuse calul.
— Cerule, strigă ţăranul, n-am auzit în viaţa mea un cal vorbind.
— Nici eu, replică cîinele.

Etaix — de la ficţiune la realitate

Keaton al zilelor noastre — Pierre Etaix a ales-o pe Annie Fratellini ca interpretă a ultimului său film, „Marea dragoste". Filmul primit cu deosebită căldură la actuala ediţie a festivalului de la Cannes a avut o urmare puţin o-

bişnuită: regizorul (şi interpret principal) s-a îndrăgostit de-a binelea de partenera sa şi a cerut-o de nevastă. Astfel, „Marea dragoste" a depăşit ecranul, transformîndu-se în realitate.

Ad litteram

ORIZONTAL: 1) Lemne de... foc; 2) Bun... de săpunit — Fel de fel; 3) Fire de... Olanda — Subsemnatul!; 4) Fierar! — Se lasă prins; 5) Este în notă! — E o apă şi... un automobil!; 6) Mine... la Feteşti! — Înlocuitor inferior înlocuitului!; 7) Ironie de oţel — E pe aproape; 8) Conjugat într-o clipită! — Te ridică-n slăvi; 9) Gest (pl.) — Gene văzute în oglindă!; 10) Moment sportiv — Nu face nimic!

VERTICAL: 1) În foi de viţă; 2) În intimitate (pl.) — Încurcăreţe din fire!; 3) Bun de clanţă — Pus la perete; 4) Ca drept dovadă — Omul de lîngă tine (fem.); 5) Umblă cu vorbe! — Tip gol!; 6) Sînt închipuite — Una dintre cele de colo; 7) La ei totul e... spoială; 8) Din fugă! — Control neprevăzut (pl.); 9) Rămas la urmă — Avansat înainte!; 10) Unul din popor! — Nu e dreaptă!*

George MARINĂ

Soluţia jocului din numărul trecut — V.

1) Astru — Una; 2) Vanadiu — Z; 3) Asudat — Io; 4) Ne — Atom — T; 5) S — SS — Suma; 6) Araci — Set; 7) Epa — Iod; 8) Est — Cinic; 9) Stele — II.

PREUNIVERSITARIA

Unic în țară

UTILAJUL ŞI TEHNOLOGIA SUDĂRII —

secţie a Facultăţii de mecanică din Timişoara

Secţia U.T.S., înfiinţată în 1952, este unica din ţară care pregăteşte ingineri sudori.

Dezvoltarea accelerată a industriei a impus această specializare aparent extrem de strictă, procedeul tehnologic — sudarea — fiind astăzi folosit în toate domeniile, începînd cu construcţia podurilor şi sfîrşind cu aparatura cosmică şi chirurgicală.

Un inginer sudor are nevoie de o vastă gamă de cunoştinţe în domeniul electrotehnicii, al construcţiilor metalice, al proceselor termice şi metalurgice, al tehnologiei şi mecanicii etc., deci este prin definiţie un specialist complex.

Sudarea, sub aspect tehnologic şi al utilajului folosit, a atins o nebănuit de mare complexitate. Pe lîngă sudarea cunoscută de cei mai mulţi dintre noi, aşa-zisa sudare clasică, cu flacără de gaze şi sudarea manuală, cu arc electric, pe scară industrială se lucrează azi cu următoarele procedee (care comportă, bineînţeles, utilajul adecvat):

a) Sudare semiautomată şi automată sub strat de flux protector, sudare în medii de gaze protectoare (argon, bioxid de carbon, hidrogen atomic).

b) Sudare prin presiune, sudare prin puncte şi în linie.

c) Sudare cu energie înmagazinată.

d) Sudare la rece.

e) Sudare în bare de zgură — un procedeu nou, foarte productiv.

f) Sudare cu plasmă şi sudare cu jet de electroni, ultimele noutăţi aplicate în industrie.

Absolvenţii acestei secţii vor lucra în domeniul con-

strucţiei de utilaje necesare sudării şi, bineînţeles, ca specialişti tehnologi.

În toate ramurile industriei constructoare de maşini, începînd cu uzinele producătoare de vagoane sau automobile şi terminînd cu cele care produc cazane, ţevi sudate sau locomotive electrice, în industria aeronautică şi în cea navală, pe şantierele de construcţii (hidrocentrale, combinate chimice etc.) este absolut necesară prezenţa unui inginer sudor, care conduce realizarea practică a elementelor de sudură din cadrul procesului constructiv.

În ceea ce priveşte disciplinele de studiu predate în facultate, în primii trei ani ele sînt identice cu cele predate în toate secţiile Facultăţii de mecanică, urmărind să dea viitorului inginer sudor noţiunile de cultură generală tehnică absolut necesare în profesiune. Se studiază matematici (analiză, geometrie analitică şi descriptivă, matematici speciale), teoria mecanismelor, organe de maşini, electrotehnică, electronică industrială, maşini-unelte, mecanică, mecanica fluidelor, fizică, metalurgie, tehnologie mecanică şi altele. În anii IV—V planul de învăţămînt este afectat specializării stricte în domeniul sudării. Se studiază utilajul sudării electrice, tehnologia sudării electrice, construcţii metalice, tehnologia şi utilajul sudării cu flacără de gaz şi tăiere cu oxigen, procese termice, procedee conexe, automatizare.

Datorită faptului că sudarea, ca procedeu tehnologic, e productivă şi economică, toate ramurile industriei şi-au însuşit-o, existînd însă pentru fiecare domeniu industrial probleme specifice de rezolvat. Profesiunea de inginer sudor, nouă şi în plină ascendenţă, oferă surprize şi posibilităţi de afirmare la fiecare pas. Înfiinţarea bazei Academiei R.S.R. de cercetare în domeniul sudării la Timişoara confirmă importanţa acestui domeniu.

POŞTA ADMITERII

ION LIPIANU — Ploieşti. **Programa publicată în broşura „Admiterea în învăţămîntul superior" pentru limba germană este singura valabilă. Nu vă puteţi prezenta la examen cu altă materie învăţată doar de dv. decît dacă o cunoaşteţi în primul rînd pe aceasta.**

EUGENIA CHIRU — Miercurea-Ciuc. **Regretăm că profesorul dv. de matematică nu cunoaşte prea bine diferenţa dintre noţiunea de calcul diferenţial şi noţiunea de calcul integral, iar noi nu vă putem da acum, aici, explicaţiile respective. Tot ce vă putem recomanda este să consultaţi cu atenţie manualele şcolare şi să sesizaţi singură această diferenţă.**

IOANA RĂULESCU — Turnu Severin. **Referitor la programa disciplinelor pentru concursul de admitere în Facultatea de istorie, broşura precizează cît se poate de clar că este vorba de Istoria universală modernă şi contemporană, deci numai de perioadele modernă şi contemporană ale istoriei universale (începînd cu revoluţia burgheză din Anglia şi pînă în zilele noastre). Probabil dintr-un exces de zel editorii broşurii au publicat şi materia cuprinsă în perioada antică şi cea medievală a istoriei universale.**

Acelaşi răspuns pentru SVETLANA TAŞCĂ din Suceava.

CARMEN STĂNESCU — Braşov. **Precizăm din nou că în cadrul examenului de admitere în Facultatea de medicină, la proba de chimie nu li se dau candidaţilor spre rezolvare probleme. În schimb li se dau la fizică.**

GEORGETA MĂRTURISEANU — Tulcea. **Pentru a fi admis într-o secţie de subingineri nu trebuie neapărat să activaţi în producţie şi nu are importanţă dacă aţi absolvit liceul în acest an sau mai de mult. La algebră se cer şi elemente de algebră superioară.**

SRETCO IOVANOVICI — Turnu Severin. **Puteţi da examen de admitere şi în limba sîrbă.**

STĂNESCU FLORIN — Iaşi. **Examenele de admitere la cursurile de zi se susţin la prea puţină vreme după încheierea sesiunii de examene a studenţilor pentru ca să mai existe posibilitatea organizării unor consultaţii pentru candidaţi. De aceea, rămîne să vă bizuiţi pe propriile dv. forţe.**

PRIVIŢI ŞI ALEGEŢI!

La cererea a numeroşi elevi, şi cu scopul de a le înlesni o cît mai justă orientare în alegerea facultăţii la care vor candida, publicăm în acest număr un tabel în care cititorii interesaţi pot găsi numărul de locuri pentru care s-a concurat în anii trecuţi la examenele de admitere (am ales anii universitari 1966—67, 1967—68 în care a existat promoţie normală de absolvenţi ai liceelor).

Precizăm că nu dispunem de date privind numărul de locuri pentru fiecare facultate, ci doar de date globale, referitoare la numărul de locuri pentru toate facultăţile cu aceeaşi titulatură.

Anunţăm, de asemenea, pe cititorii noştri că în unul din numerele noastre viitoare vom publica şi numărul de locuri pentru care se va concura la examenul de admitere din acest an.

Specialitatea	Numărul de locuri 1966—67	1967—68
Mine	219	204
Electromecanică minieră	66	57
Geologie tehnică	92	201
Exploatarea zăcămintelor de ţiţei şi gaze	86	99
Tehnologia şi chimizarea ţiţeiului şi gazelor	130	60
Maşini şi utilaj petrolier	61	54
Electrotehnică	1103	1094
Energetică	429	525
Electronică şi telecomunicaţii	575	607
Mecanică	1906	2039
Automatică	232	187
T.C.M.	877	1073
Metalurgie	312	297
Mecanică agricolă	229	245
Transporturi	262	286
Chimie industrială	1035	1007
Industrie uşoară	401	355
Tehnologia produselor alimentare şi tehnica pescuitului	319	248
Industrializarea lemnului	170	167
Silvicultură	222	207
Construcţii civile, industriale şi agricole	1148	1181
Instalaţii pentru construcţii	222	229
Maşini şi utilaj pentru construcţii	228	233
Hidrotehnică	249	254
Construcţii feroviare, drumuri şi poduri	272	275
Arhitectură	218	214
Agricultură	971	912
Horticultură	289	241
Medicină veterinară	866	890
Medicină generală	840	863
Pediatrie	117	109
Stomatologie	518	441
Farmacie	283	334
Istorie	188	192
Istorie-filozofie	527	526
Filozofie	169	242
Filologie	2527	2807
Biologie-geografie	251	249
Biologie	75	67
Geologie-geografie	118	105
Chimie	412	475
Matematică-mecanică	796	1276
Fizică	434	526
Drept	1002	1221
Pedagogie (institute pedagogice)	7785	7179
Economie generală	920	31
Finanţe, credit, contabilitate	867	—
Finanţe	—	175
Contabilitate	—	403
Comerţ	520	727
Ştiinţe (studii) economice	1285	2036
Economia producţiei	—	769
Calcul economic şi cibernetică economică	—	453
Cultură fizică	367	318
Arte plastice	25	32
Artă decorativă	19	28
Arte plastice şi decorative	25	31
Teatru	66	64
Instrumente şi canto	128	185
Compoziţie, dirijat, pedagogie	294	380

Precizăm că în aceste cifre este cuprins şi numărul locurilor la secţiile serale şi fără frecvenţă (pentru facultăţile care au asemenea secţii).

Direcţia de resort ne va face în scurt timp cunoscut şi numărul de locuri rezervat candidaţilor la admitere din acest an, pe facultăţi.

CRONICA MICROBISTULUI

POVARA MEXICULUI

Să recunoaştem, şi să recunoaşteţi, că amară viaţă duce microbistul ! Nu-i de-ajuns că o înfrîngere îl îndoliază pentru o săptămînă, că un draw pe teren propriu îi taie pofta de mîncare pentru trei zile sau că o suspendare a fotbalistului favorit îl înrăieşte de vede negru înaintea ochilor. El, microbistul, noi, microbiştii, am ajuns să trăim şi paradoxul suferinţelor de pe urma victoriei. De exemplu : ani de zile ne obişnuisem cu marile noastre suferinţe şi cu micile noastre bucurii, trăiam în cercul nostru strîmt şi nu ne păsa de frigurile prin care alţii treceau în preajma Mondialelor. Noi, cei obişnuiţi cu părăsirea competiţiilor internaţionale după primul sau al doilea tur, noi, cei care încă nu uitasem de noaptea valpurgică de la Zürich şi nu îndrăzneam să năzuim mai mult decît a nu ne lăsa bătuţi pe terenul de la „23 August", ne-am trezit încet, încet, că lumea vorbeşte cu mai multă teamă şi evident respect de unsprezecele României După 1—1 la Londra, în templul fotbalului, au urmat un 2—2 răcoritor la Atena, un meci excelent la Paris şi, în sfîrşit, miercurea de aur de la Lausanne. De-acum nu mai putem dormi liniştiţi, de-acum avem insomnia Mexicului. Vedeţi şi dumneavoastră care-i soarta microbistului : dacă luam bătaie sufeream c-am luat bătaie, dacă am învins ne-am luat pe umeri povara calificării. Acum nu mai aşteptăm vara ca să plecăm la Costineşti sau la Pîrîul Rece, aşteptăm vara ca să vină şi să treacă pentru a trece şi noi de portughezi. Numărăm zilele : 151, 150, 149, 148, 147, 146, 145, iată au mai rămas 144 de zile pînă cînd vom înfrunta pe Eusebio la Bucureşti. Pînă atunci, pînă la 13 octombrie, nu vom avea nici o clipă de linişte. Amară ca pelinul e viaţa de microbist !

Dar microbistul, cel onest, în numele căruia pledăm noi de trei ani de zile de la această rubrică, preferă întotdeauna grija şi greul urcuşului decît urîtul coborîşului. Şi, mai cu seamă, dă întotdeauna Cezarului ce-i al Cezarului De data aceasta, celor 12 fotbalişti de la Lausanne, cît şi antrenorilor lor, li se cuvin nu numai cele mai alese cuvinte de laudă, ci — de ce să ne ferim ? — chiar mulţumirile noastre, ale fiecăruia, pentru că au trăit partida la cea mai înaltă tensiune, pentru că s-au dăruit trup şi suflet victoriei şi ne-au adus victoria, pentru că au etalat în sfîrşit o valoare şi ne-au pus pe umeri dulcea povară a Mexicului.

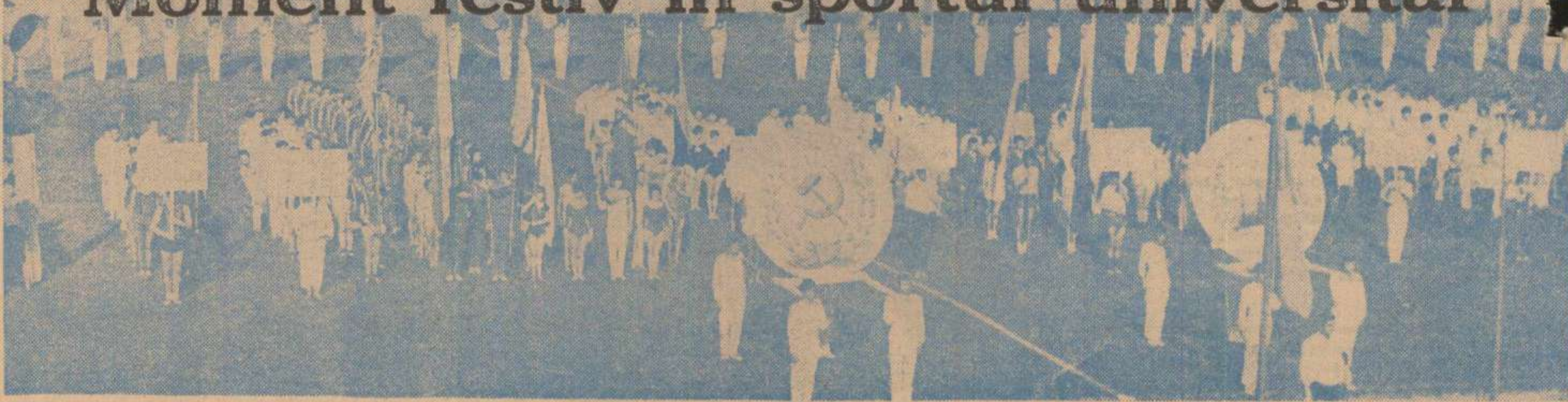
Cu toate că a trecut o săptămînă şi au survenit necazurile campionatului nostru, nu putem să nu reamintim prestigioasele nume ale victorioşilor. Profesorul Angelo Niculescu, pentru care de cîteva ori am înmuiat condeiul în „aqua foarte", ne demonstrează cu puterea de convingere a faptelor că răbdarea. calmul şi înţelepciunea nu se poate să nu izbîndească dacă sînt completate de pricepere. Îi mulţumim, ca şi bătrînului Vogl — un mare sufletist al fotbalului românesc şi o mare valoare profesională.

Vorbind de jucători, trebuie să începem cu dinamoviştii. Boc, Nunweiller, Lucescu, Dumitrache şi Dinu au constituit un nucleu pe cît de activ pe atît de valoros şi nici unul dintre ei n-a precupeţit o picătură de energie, chiar cu riscul de a pierde duminică la Constanţa, din cauza oboselii nervoase şi fizice, o importantă opţiune pentru titlu (ceea ce, de altfel s-a şi întîmplat). Laudă lor ! Rapidiştii — Răducanu şi Dan — au constituit, credem noi, primii factori ai victoriei. Căci ce altceva au însemnat cele două intervenţii fenomenale ale uriaşului laşin al României şi formidabila voinţă a lui Dan de a juca fără greşeală şi a strînge în jurul său întreaga echipă. Bravo, băieţi, de 1000 de ori bravo ! Celorlalţi — reprezentantului fotbalului studenţesc, Deleanu, steliştilor Sătmăreanu şi Hălmăgeanu, băcăuanului Dembrovschi şi curajosului debutant Tufan — li se cuvin, pe lîngă felicitările şi aplauzele noastre, şi urările „Să fie într-un ceas bun" şi „Tot aşa, băieţi".

Cum spuneam, abia de-acum e greu şi începem să avem grijă. Antrenorii, jucătorii, presa manifestă — ce-i drept — mult realism şi multă prudenţă, nu se hazardează în pronosticuri, nu se îmbată cu apă roz. Subscriem întru totul la această atitudine caracterizată de responsabilitate şi demnitate, iar pentru că dorim şi pe mai departe victoria şi plasarea fotbalului românesc printre primele 16 teamuri ale mapamondului, ne permitem două rugăminţi : una — către antrenori : încercaţi, totuşi, în răstimpul rămas să-l folosiţi pe micul dar marele mijlocaş Dumitru ; aveţi suficientă vreme să-l rodaţi şi, aşa cum cred majoritatea specialiştilor noştri, naţionala va cîştiga în vitalitate, clarviziune, tehnicitate. A doua noastră rugăminte se adresează lui ... Pîrcălab : Ioane, pentru meciurile de-acasă cu Portugalia şi Grecia avem nevoie de centrările tale, Dumitrache — vezi bine ! — are nevoie de centrările tale unse pe pîine pentru a marca, deci fii atent ce faci în vară : antrenează-te odihneşte-te, revino-ţi, cuminţeşte-te, căci în toamnă avem mare nevoie de săgeata Carpaţilor. Ce zici ?

G. MITROI

Moment festiv în sportul universitar

ATLETISM. Bărbaţi : 100 m — Al. Munteanu **(Construcţii Bucureşti) ; 400 m** — D. Tit **(I.E.F.S.) ; 1500 m** — N. Ioan **(I.E.F.S.) ; 110 m.g.** — D. Hidişanu **(I.E.F.S.) ; 3000 m obstacole** — Gh. Cefan **(Pol. Braşov) ; 4 x 100 m — I.E.F.S. ; înălţime** — M. Mitilecis **(I.E.F.S.) ; triplu salt** — C. Corbu **(Pedagogic Piteşti) ; greutate** — I. Ciocănescu **(I.E.F.S.) ; ciocan** — Şt. Şişcovici **(I.E.F.S.) ; suliţă** — D. Szilaghy **(Pol. Bucureşti) ; 200 m** — Al. Munteanu **(Construcţii Bucureşti) ; 800 m** — M. Neamţu **(I.E.F.S.) ; 400 m.g.** — I. Burcă **(I.E.F.S.) ; 5000 m** — Gh. Cefan **(Pol. Braşov) ; 4 x 400 m — I.E.F.S. ; lungime** — V. Jurcă **(Univ. Bucureşti) ; prăjină** — N Ligor **(I.E.F.S.) ; disc** — I. Armeanu **(Univ. Iaşi).**

Femei : 100 m — S. Anghelescu **(I.E.F.S.) ; 400 m** — V. Gabor **(I.E.F.S.) ; 100 m.g.** — A. Vitalios **(Pol. Bucureşti) ; 4 x 100 m.g. — I.E.F.S. ; lungime** — C. Toma **(Pedagogic Oradea) ; greutate** — E. Lefter **(I.E.F.S.) ; disc** — M. Vasilescu **(I.E.F.S.) ; 200 m** — S. Anghelescu **(I.E.F.S.) ; 800 m** — V. Gabor **(I.E.F.S.) ; înălţime** — G. Munteanu **(I.E.F.S.) ; suliţă** — E. Prodan **(I.E.F.S.).**

GIMNASTICA. Bărbaţi : Cat. II-a — Florin Iliescu **(Pol. Bucureşti) ; pe echipe** — Pol. Timişoara ; **cat. I** — Anton Socaciu **(Pol. Cluj) ; pe echipe** — I.E.F.S. ; **cat. maeştri** — Vasile Coşariu **(Pol. Timişoara) ; pe echipe** — I.E.F.S.

Femei : Cat. II-a — Ana Irimie **(Univ. Timişoara) ; pe echipe** — Univ. Timişoara ; **cat. I-a** — Nona Ştiucă **(Univ. Bucureşti) ; pe echipe** — I.E.F.S. ; **cat. maestre** — Lucia Chiriţă **(I.E.F.S.) ; pe echipe** — I.E.F.S.

GIMNASTICA ARTISTICA. Cat. II-a — Liliana Constantinescu **(I.E.F.S.) ; cat. I-a** — Veronica Simon **(I.E.F.S.) ; cat. maestre** — Marilena Pegulescu **(Pol. Bucureşti) ; ansambluri — Univ. Timişoara.**

JUDO. Cat. 56 kg — Gr. Alionescu **(Univ. Craiova) ; Cat. 63 kg.** Fl. Donciu **(A.S.E.) ; Cat. 70 kg** — Şt. Vodă **(I.E.F.S.) ; cat. 80 kg** — A. Gostian **(Pol. Timişoara) ; cat. 93 kg** — L. Herman **(I.E.F.S.) ; cat. +93 kg** — Gh. Marchiş **(Pol. Timişoara). Pe echipe cel mai bun punctaj a fost întrunit de I.E.F.S.**

Paralele... inegale

A devenit clasic procedeul comparaţiei, al paralelelor, în analiza unei competiţii sportive. Firesc, valorile nu pot fi definite decît prin raportare, prin comparaţie. Încercînd însă un asemenea procedeu pentru a aprecia valoarea finalelor pe ţară ale „universitarelor" de gimnastică ne-am afla, inevitabil. în faţa unui şir de paralele inegale.

Şi acum, argumentele. Trecînd mai întîi în revistă gimnastica sportivă, vom remarca în mod clar valoarea mai ridicată a concursului în raport cu competiţiile similare din anii trecuţi. Dar la această creştere valorică subscrie mai mult numărul sporit al concurenţilor (aproape 100 !) decît calitatea propriu-zisă a întrecerilor şi. de asemenea, renunţarea la sportivii de categoria a treia.

Comparativ cu nivelul atins în genere de gimnastica noastră, concursul, deşi a evidenţiat linia ascendentă a gimnasticii universitare, a reliefat, în acelaşi timp. faptul că aceasta se află încă destul de departe de cerinţele marii performanţe. *Discutînd cu mai mulţi dintre specialiştii prezenţi la campionate am reţinut ideea că gimnastica de mare performanţă nu e compatibilă cu studiile universitare* şi. mai ales, că nu e posibil ca un gimnast să fie crescut ca atare în perioada studenţiei aceasta pentru că vîrsta medie a marii performanţe în gimnastică oscilează acum între 15—18 ani Singura soluţie acceptabilă este deplasarea gimnasticii de performanţă către licee şi şcoli, urmînd ca sportivii care au atins un anumit nivel să şi-l menţină în primii ani de facultate. Ar mai fi şi varianta — propusă de unii — a creării unui statut special, a unor standarde proprii pentru gimnastica universitară, soluţie care nu ni se pare însă acceptabilă, pentru că ar însemna să ne stabilim într-un cerc închis de valori, ceea ce, prin definiţie. ne limitează posibilităţile de evoluţie. Revenind la desfăşurarea campionatelor, remarcăm şi alte paralele inegale, spre exemplu între valoarea participanţilor din diferite centre universitare. Timişoara şi Bucureştiul s-au impus din nou prin acurateţea tehnică şi omogenitatea gimnaştilor pe care i-au prezentat, în timp ce din celelalte centre universitare demnă de remarcat ni se pare doar evoluţia echipei de maeştri a Petroşanilor.

Gimnastica artistică a încîntat din nou sportivii prin graţia şi ritmicitatea exerciţiilor prezentate, prin măestria cu care sportivele au mînuit obiectele de concurs, prin înalta valoare a programului.

Fără să exagerăm, ne îngăduim afirmaţia că viitorul gimnasticii artistice de mare performanţă se află în universităţi şi în celelalte institute de învăţămînt superior. De aceea, îmbogăţirea calendarului competiţional intern şi internaţional al gimnasticii artistice nu e un simplu deziderat, ci o necesitate.

Marina BARBU

Sesiune deschisă la judo

Campionatele universitare de judo au relevat — în ediţia lor de debut — priza pe care acest sport a căpătat-o în rîndul studenţilor. *Cei peste 40 de finalişti s-au prezentat la o înaltă valoare tehnică*, elogiată printre alţii de însuşi secretarul general al Federaţiei române de judo, Anton Moraru. Spre deosebire de alte competiţii în care au apărut reprezentanţii cluburilor studenţeşti, am remarcat de această dată numărul mare de procedee specifice sportului naţional nipon, renunţarea la unele procedee specifice luptelor, condiţia fizică excelentă a tuturor participanţilor, dintre care *mai mult de 10 s-au impus atenţiei selecţionerilor lotului naţional.* O surpriză plăcută — evoluţia excelentă a sportivilor craioveni, aflaţi la prima lor competiţie de amploare. Şi două surprize neplăcute : prima — absenţa de la competiţie a judokanilor din Iaşi (unde activează 4 secţii de judo !) şi Tîrgu-Mureş ; a doua — numărul redus de spectatori care au urmărit întrecerile. Să fie vorba oare doar de apropierea sesiunii ? Oricum, sesiunea sportivă a judokanilor a demonstrat că acestui sport îi sînt rezervate numai succese în competiţiile universitare, că *studenţii vor avea de spus un cuvînt greu în toate competiţiile interne* şi, dacă vor continua să progreseze în acest ritm, se vor afirma în curînd şi pe plan internaţional. Sesiunea succeselor sportive studenţeşti în judo rămîne deschisă !

P. OVIDIU

Doar 5 titluri atletice în provincie

Nu mai puţin de 25 de titluri de campioni universitari au cucerit atleţii de la Clubul atletic universitar din Capitală. Este un semnificativ exemplu că **numai în cadrul unor cluburi specializate trebuie să-şi desfăşoare activitatea studenţii sportivi de performanţă.** E drept că atleţii bucureşteni, deşi au cîştigat atîtea titluri, nu au reuşit să convingă şi prin nivelul performanţelor obţinute, dar trebuie să ţinem seama că numai de un an şi jumătate ei îşi desfăşoară activitatea în cadrul C.A.U. În schimb, atleţii din Cluj şi Timişoara nu au obţinut nici măcar un titlu de campion ! Credem că este pentru prima dată cînd atleţii din aceste centre universitare, cu o veche tradiţie în atletismul românesc, obţin o asemenea „performanţă". Ce au făcut antrenorii de la Cluj şi Timişoara în ultimul an ? Considerăm că atît forurile locale cît şi Ministerul Învăţămîntului trebuie să intervină cu energie pentru a pune capăt acestei situaţii în care se complac cam de multişor cei ce se ocupă de atleţii din centrele respective. Singura soluţie pe care o considerăm necesară este formarea şi în aceste centre a unor cluburi atletice universitare, care neapărat trebuie să aibă şi o secţie de juniori.

Dacă Clujul şi Timişoara nu au reuşit să obţină nici un titlu, în schimb, Constanţa, Suceava, Baia Mare şi Ploieştiul se pot lăuda cu o „performanţă" şi mai şi. În aceste patru centre nu există nici un atlet — mai mult, nici un sportiv — fiindcă altfel nu se poate explica absenţa reprezentanţilor lor de la finale.

În rest, nu ne mai rămîne decît să inserăm pe cei cîţiva atleţi care în cele două zile de concurs s-au făcut remarcaţi şi prin performanţe, nu numai prin cîştigarea titlului de campion universitar. Este vorba de săritorii în înălţime Doina Munteanu şi Manole Mitiletis — de la I.E.F.S. — care au obţinut 1,72 şi respectiv 2,06 m., de braşoveanul Gheorghe Cefan (8.56,6 la 3000 m. obstacole) şi de aruncătorul de ciocan Ştefan Sişcovici — tot de la I.E.F.S. (59,80 m.).

Cam puţin pentru un concurs naţional universitar.

Dan VLAD

Redacţia : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCINTEII" 40-466